

ที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน
เฉลิมราชกุมารี

ณ วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร อ.พิจิตร อ.พังงา

ที่ระลึก

พิธีเปิดห้องสมุดประชาชน

เฉลิมราชกุมารี

อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

๒๕ เมษายน ๒๕๔๓

มาร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้

Let's join in making a literate world

วิจิตร คุ้มภัย

“การรู้หนังสือเป็นความจำเป็นสำหรับทุกๆชาติที่กำลังพัฒนา ตลอดจนเป็นกิจกรรมที่จะต้องร่วมมือกันส่งเสริมให้บรรลุผลให้ได้ ถ้าปราศจากพื้นฐานการรู้หนังสือของประชาชนในประเทศแล้ว ความพยายามในการดำเนินการพัฒนา ย่อมไร้ผล การรู้หนังสือเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการ ที่จะนำไปสู่จุดหมายอันสูงสุด นั่นคือทำให้มนุษยชาติเกิดความสุขสมบูรณ์พูนสุขเช่นว่านี้ ไม่ใช่เรื่องง่ายเลยและเป็นเรื่องที่คุ้มค่ามากหากพวกเราทุกฝ่ายจะร่วมแรงร่วมใจกัน เพียรพยายามไปสู่จุดหมายนี้”

**พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี**

ในวโรกาส ทรงเป็นองค์ประธาน เปิดการประชุม
สมัชชาสากล ว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ครั้งที่ ๔
เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๓ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สารบัญ

	หน้า
● พระราชนิพนธ์บางส่วนของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี	5
● กำหนดการเสด็จพระราชดำเนิน	9
● คำนำ	11
● พระราชประวัติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี	13
● การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา	16
● สารและข้อคิดเห็นของบุคคลสำคัญ นวโรกาสเปิดห้องสมุดฯ	22
● จังหวัดพังงาในอดีตและปัจจุบัน	32
● สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดพังงา	40
● ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดพังงา	53
● อำเภอทับปุด	65
● ตำบลบางเหรียง	72
● ประวัติวัดราษฎร์อุปถัมภ์ (วัดบางเหรียง)	74
ภาคผนวก	77
● ประกาศจังหวัด เรื่อง การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”	79
● คำสั่งจังหวัดพังงา เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา	80
● คำสั่งจังหวัดพังงา เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในพิธีบรรจุ ในพระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบรลือและในวโรกาสเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”	88
● คำสั่งจังหวัดพังงา ที่ 558/2543 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเตรียมรับเสด็จฯ	90
● รายงานผู้มีอุปการะคุณในการก่อสร้างห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี”	99
● คณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึก	102

ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า

“ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดกันมาตั้งแต่โบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นตัวอักษรขึ้นผู้มีความรู้ก็ได้บันทึกความรู้ของตน สิ่งที่ตนค้นคว้า เป็นจารึกหรือเป็นหนังสือ ทำให้บุคคลอื่นในสมัยเดียวกัน หรืออนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสศึกษาทราบเรื่องนั้นๆ และได้ใช้ความรู้เก่าๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์ คิดค้นสิ่งใหม่ที่เป็นความก้าวหน้า เป็นความเจริญสืบต่อไป ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่างๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครูเป็นผู้ชี้้นำให้เรามีปัญหาวิเคราะห์วิจารณ์ ให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบธรรมด้วยเหตุผลได้

.....ข้าพเจ้าอยากให้เราห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือหนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็กๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่างๆ แปลกๆ ใหม่ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่า ทั้งเนื้อหา และ รูปภาพให้เขาอ่านให้ความรู้และความบันเทิง เด็กๆ จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร”

พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

ฉันทชอบอ่านหนังสือ

“.....หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ต่างๆ นักปราชญ์ในสมัยโบราณได้ใช้หนังสือบันทึกความรู้และความคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ไว้เป็นสมบัติตกทอดมาถึงสมัยปัจจุบันเป็นอันมาก เช่น กฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เป็นต้น เพราะความรู้ของคนสมัยโบราณนั้น เกิดขึ้นจากความสังเกต เขาเหล่านั้นได้สังเกตความเป็นไปของโลก และจดข้อความต่างๆ ในแง่ความคิดเห็นของเขาไว้ คนในสมัยต่อมาได้อ่านข้อความเหล่านั้นและติดตามค้นคว้าเพิ่มเติมทำให้ความรู้ของมนุษย์กว้างขวางยิ่งขึ้น

.....นับว่าฉันทเป็นผู้โชคดีที่มีโอกาสศึกษาในสมัยที่มีหนังสือ ซึ่งผู้แต่งได้แต่งไว้เพื่อให้ผู้อื่นได้ค้นคว้าหาความรู้มากมาย”

หนังสือนี้มีมากมายหลายชนิด
ให้ความรู้สำรับเร่งทันใจ
มีวิชาหลายอย่างต่างจำพวก
วิชาการลึกลับมาลึกลับ

นำดวงจิตเร่ร่อนเร่ร่อนใจ
สั่งใจไม่ใจเล้ามาอ่านทุกอัน
อันอันอันอันอันอันอันอันอันอัน
อันอันอันอันอันอันอันอันอันอัน

พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ขณะทรงศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๑

เดินตามรอยเท้าพ่อ

ฉันเดินตามรอยเท้าอันรวดเร็วของพ่อโดยไม่หยุด
ผ่านเข้าไปในป่าใหญ่น่ากลัว ทึบแผ่ไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด
มืดและกว้าง มีต้นไม้ใหญ่ๆ เหมือนหอคอยที่เข้มแข็ง
พ่อจ๋า.....หิวจะตายอยู่แล้วและเหนื่อยด้วย
ดูซิจะ.....เลือดไหลออกมาจากเท้าทั้งสองที่บาดเจ็บของลูก
ลูกกลัวงู เสือ และหมาป่า พ่อจ๋า.....จะถึงจุดหมายปลายทางไหน?

ลูกเอ๋ย.....ในโลกนี้ไม่มีที่ไหนดอกที่มีความรื่นรมย์
และความสบายสำหรับเจ้า
ทางของเราได้ปูด้วยดอกไม้สวยสวย
จงไปเถิดแม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่บีบคั้นหัวใจเจ้า
พ่อเห็นแล้วว่าหนามตำเนื้ออ่อนอ่อนของเจ้า
เลือดของเจ้าเปรียบดังทับทิมบนหญ้าใกล้น้ำ
น้ำตาของเจ้าที่ไหลต้องพุ่มไม้สีเขียว
เปรียบดังเพชรบนมรกตที่แสดงความงามเต็มที่เพื่อบุณยชาติ
จงอย่าละความกล้าเมื่อเผชิญกับความทุกข์
ให้อดทนและสุขุมและจงมีความสุขที่ได้ยึดอุดมการณ์ที่มีค่า
ไปเถิด.....ถ้าเจ้าต้องการเดินตามรอยเท้าพ่อ

พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พระราชปรารภเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

ในสมัยที่ข้าพเจ้ายังเล็กๆ (คือเมื่อสามสิบกว่าปีมาแล้ว) ไม่เคยได้ยินใครพูดถึงการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน ก็ยังไม่ได้ตั้งขึ้นตามความเข้าใจของข้าพเจ้า ในเวลานั้นการศึกษาผู้ใหญ่คือ การที่คนโตแล้วทำงานแล้ว ใช้เวลาในเวลาว่างไปเรียนตามโรงเรียนและสอบได้ระดับต่างๆ โตขึ้นได้เห็นงานของกระทรวงศึกษาธิการจึงเข้าใจว่าที่สมเด็จพระนางเจ้าทรงทำนั้นเป็นงานที่อยู่ในขอบข่ายงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียนส่วนหนึ่ง

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าสมเด็จพระนางเจ้าทรงสนับสนุนการศึกษาของเยาวชนของชาติมาก พระราชทานทุนการศึกษาให้นักเรียนทุกๆ ระดับ ทรงมุ่งให้คนไทยมีการศึกษามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ตั้งแต่ข้าพเจ้าอายุเพียง ๑๐ ปีเศษ กระมัง ได้ยินแต่สมเด็จพระนางเจ้าปรารภให้ฟังว่า คนบางคนได้เข้าโรงเรียนเล่าเรียนหนังสือแต่เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับออกจากโรงเรียนมานานแล้ว ไม่มีโอกาสอ่านหนังสือก็อาจจะลืมได้ ที่ได้เห็นจำได้ติดตา คือ เวลาไปหัวหินขณะที่พวกเราเด็กๆ ไปเล่นทรายเก็บหอย สมเด็จพระนางเจ้ากับพวกผู้ใหญ่ที่ตามเสด็จจะช่วยกันสอนชาวบ้านละแวกนั้นที่มานั่งเฝ้าให้อ่านหนังสือ คนไหนตั้งใจเรียนดีได้รับพระราชทานรางวัลด้วย ทรงเลือกซื้อหนังสือที่ใช้สอนด้วยพระองค์เอง ข้าพเจ้าจำไม่ได้แล้วว่ามีเรื่องอะไรบ้าง ดูเหมือนจะมีพุทธประวัติที่เขาทำเป็นหนังสือภาพ

(จากหนังสือพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เรื่องสมเด็จพระนางเจ้ากับการศึกษา)

(ร่าง)

กำหนดการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระมหาธาตุ
เจดีย์พุทธธรรมบวรลือ และทรงประกอบพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ณ วัดราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลบางเหริยง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา
วันอังคารที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓

-
- เวลา ๐๗.๓๐ น. เสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่งออกจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง กรุงเทพฯ
- เวลา ๐๘.๐๐ น. รถยนต์พระที่นั่งถึงท่าอากาศยานกองบัญชาการกองทัพอากาศ
- เวลา ๐๙.๑๕ น. เสด็จฯ ถึงท่าอากาศยานจังหวัดภูเก็ต
- ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดภูเก็ต ผู้บัญชาการกองทัพอากาศที่ ๔ และ
ข้าราชการผู้ใหญ่จังหวัดภูเก็ต เฝ้าฯ รับเสด็จ และถวายรายงาน
 - ภริยาผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ทูลเกล้าฯ ถวายพวงมาลัยขอพระกร
ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จฯ ไปยังจังหวัดพังงา
- เวลา ๑๐.๓๕ น. รถยนต์พระที่นั่งถึงพระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบวรลือ วัดราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลบางเหริยง
อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา (ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย)
- ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดพังงา ผบ.มทบ. ๔๑ ผู้บังคับการตำรวจภูธร
จังหวัดพังงา ผู้บัญชาการฐานทัพอากาศจังหวัดพังงา และข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จฯ และถวายรายงาน
 - ภริยาผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาฯ ทูลเกล้าฯ ถวายพวงมาลัยขอพระกร เสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี
 - ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย
 - ทรงกราบ
 - ประทับพระราชอาสน์
รับศีล (พระสงฆ์ถวายศีล)
 - ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงากราบบังค้ำทูลรายงาน
 - เจ้าพนักงานอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุทูลเกล้าฯ ถวาย
 - ทรงสรงพระบรมสารีริกธาตุ แล้วทรงบรรจุลงในพระกรัณฑ์ (ขณะสรงพระบรมสารีริกธาตุ
พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องประโคมสังข์ แคร่ ดุริยางค์)
 - นำพระบรมสารีริกธาตุไปบรรจุในพระมหาธาตุเจดีย์ฯ
 - เสด็จฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี
 - ทรงประเคนจุดปัจจัยไทยธรรมถวายพระสงฆ์
 - ทรงประทับพระราชอาสน์
 - ทรงหลังทักษิณาทน (พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา)

- พระครูปลัดพิศาล ปุรินทโก ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิชัยพัฒนา
 - ทรงลงพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา
 - ทรงปลูกต้นไม้
- เวลา ๑๑.๑๐ น. - ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จไปยังห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด
- เวลา ๑๑.๑๖ น. - รถยนต์พระที่นั่งถึงห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด (ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย)
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา และข้าราชการเฝ้าฯ รับเสด็จฯ และถวายรายงาน
 - ภริยารองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาถวายพวงมาลัยขอพระกร
 - ตัวแทน กศน. ถวายพวงมาลัยขอพระกร
 - เสด็จฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี
 - อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน ทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือและของที่ระลึก
 - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกราบบังคมทูลกล่าวรายงาน
 - เสด็จไปยังแท่นทรงกดปุ่มไฟฟ้า เป็นแพรคลุมป้ายห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา (วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์)
 - เสด็จเข้าสู่พลับพลา ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงากราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการะคุณ
เข้ารับพระราชทานเข็มที่ระลึก
 - ทรงปลูกต้นไม้ (ต้นเทพธำโร) และเยี่ยมประชาชน

(การแต่งกาย) : ข้าราชการแต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ประชาชนแต่งกายสุภาพ

คำนำ

เนื่องในวโรกาสมหามงคล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ตำบลบางเหริยง อำเภอบ้านลาด จังหวัดพะเยา ในวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ ยิ่งความปิติยินดีแก่พสกนิกร ชาวจังหวัดพะเยาเป็นล้นพ้น

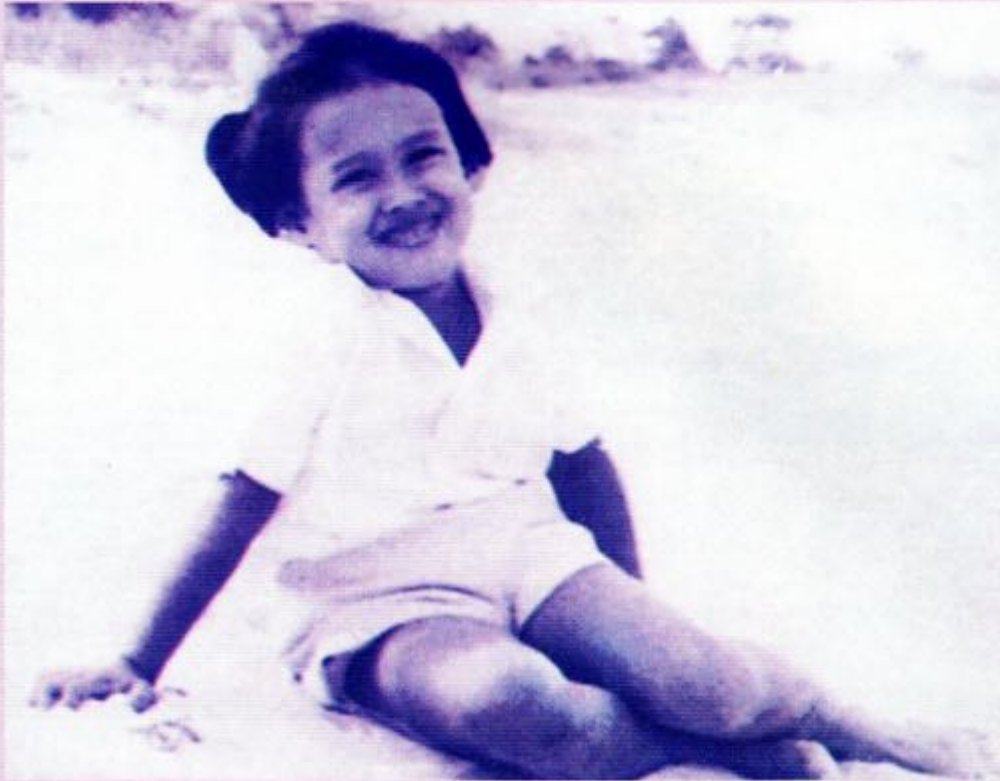
คณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอบ้านลาด จังหวัดพะเยา ได้รวบรวมพระราชประวัติ พระราชนิพนธ์บางส่วน พระราชกรณียกิจของพระองค์กับชาวจังหวัดพะเยา ความเป็นมาของห้องสมุดฯ ความเป็นมาของจังหวัดพะเยา ความเป็นมาของอำเภอบ้านลาด และชุมชนบ้านบางเหริยง ตลอดจนข้อคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้ชาวจังหวัดพะเยา จังหวัดใกล้เคียงและประชาชนชาวไทยได้รำลึกถึงวันอันเป็นมหามิ่งมงคลนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเกิดประโยชน์และเป็นอนุสรณ์ให้รำลึกถึงวันแห่งความภาคภูมิใจ และชื่นชมโสมนัสของชาวจังหวัดพะเยาตลอดไป

คณะผู้จัดทำ

พระราชประวัติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2498 ตรงกับ ปีมะแม ณ พระที่นั่งอัมพรสถานพระราชวังดุสิต โดยมีศาสตราจารย์นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ ถวายการประสูติ เป็นพระราชธิดาองค์ที่ 3 ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โดยสมเด็จพระสังฆราช เจ้าฟ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ประทานพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดากิติวัฒนาดุลโสภาคย์

เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดาฯ ให้ดำรงพระอิสริยยศและพระอิสริยยศศักดิ์เป็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรรัฐสีมาคุณากรปิยชาติสยามบรมราชกุมารี

ปีการศึกษา 2501 ทรงเริ่มการศึกษา ณ โรงเรียนจิตรลดา

ปีการศึกษา 2510 ทรงสอบชั้นประโยคประถมศึกษาตอนปลายได้เป็นที่หนึ่งของประเทศ

ปีการศึกษา 2515 ทรงสอบชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกศิลปะ) ได้เป็นที่หนึ่งของประเทศ

ปีการศึกษา 2519 ได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิตเกียรติ นียมอันดับ 1 สาขาวิชาประวัติศาสตร์และทรงได้รับรางวัลเหรียญทองในฐานะที่ทรง สอบได้ที่หนึ่งของแผนก

ปีการศึกษา 2522 ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตสาขา วิชาจาริกภาษาตะวันออก คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2524 ได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2529 ได้รับพระราชทานปริญญาการศึกษาดุฎิบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พระองค์ทรงเป็นนักวิชาการ มีพระวิริยะอุตสาหะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ในหลายสาขาวิชา ทรงร่วมประชุมทางวิชาการทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ได้ทรงใช้ความรู้เหล่านั้นเพื่อดำเนินการพัฒนาต่างๆ ตามพระราชประสงค์ในพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศไทยและในต่างประเทศหลายแห่ง ได้ทูลเกล้าฯถวายปริญญาดุฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในสาขาวิชาที่ทรงเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้ทรงสั่งเกต ทรงไต่ถาม ทรงศึกษาหาความรู้และ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ด้วยพระปรีชาสามารถหลักแหลมยิ่งทรงเจริญวัยก็ยิ่ง ปฏิบัติพระองค์เยี่ยงนักปราชญ์ ผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเป็นนิจ ตลอดจนโรกาสดต่างๆ ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินเยือนสถานที่ต่างๆ ทั้งในเทศและต่างประเทศ ทรงจดบันทึก เรื่องราวเกี่ยวกับการเสด็จเยือนนานาชาติและทรงพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับการ เสด็จประพาส พระราชทานความรู้ในเรื่องที่ทรงทราบเผยแพร่เพื่อให้ผู้อ่านผู้สนใจได้ ทราบต่อไป

พระองค์มีพระราชภาระหน้าที่หลายประการ ทรงดำรงตำแหน่งอุปนายิกา สภาภาษาชาติไทย ประธานมูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ประธานมูลนิธิ พระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ราชเลขานุการส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประธานมูลนิธิ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ประธานคณะกรรมการอำนวยการบูรณะปฏิสังขรณ์ วัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง ที่ปรึกษาโครงการสาธารณกรมไทย สำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับราชการ ตำแหน่งศาสตราจารย์ (ผู้อำนวยการกองวิชาประวัติศาสตร์) ส่วนการศึกษาโรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า และเป็นพระอาจารย์บรรยายพิเศษของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทางราชการได้ทูลเกล้าฯถวายพระยศในราชการทหารเป็นพลตรีแห่งกองทัพบก พลเรือตรีแห่งกองทัพเรือและพลอากาศตรีแห่งกองทัพอากาศ

พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับสิ่งที่สนพระทัยอีกหลายประการ เช่น

ในด้านการพัฒนาประเทศ ด้านการศึกษาของประชาชนทั่วไปและการ ศึกษาของผู้ไร้โอกาสและคนพิการ การเกษตรและการชลประทาน การสาธารณสุข

และการอนามัย การพัฒนาอาชีพของประชาชนทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรมและหัตถกรรม การใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารและโทรคมนาคมเพื่อใช้ในการศึกษาทางภูมิศาสตร์ โบราณคดี และเพื่อพัฒนาการเกษตร

ในด้านศิลปวัฒนธรรมไทย ทรงสนพระทัยและทรงประกอบพระราชกรณียกิจในด้านศิลปะ จิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม ในด้านนาฏศิลป์ โดยเฉพาะด้านการดนตรีไทยนั้น ทรงพระปรีชาสามารถขับร้อง พระราชนิพนธ์เพลงและทรงบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีหลายประเภท ทรงเชี่ยวชาญโบราณคดี ประวัติศาสตร์ วรรณคดีไทยและภาษาไทย ทรงร่วมประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้หลายครั้ง ในส่วนพระองค์โปรดการวาดภาพและการขับโปรดการขับร้องเพลงไทยและทรงดนตรีไทย ทรงพระราชนิพนธ์วรรณกรรมทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองทั้งเรื่องราวสารคดีการเสด็จพระราชดำเนินต่างประเทศ เรื่องสั้น เรื่องสำหรับเด็ก คำฉันท์ สดุดีใช้ในพระราชพิธี ทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศสและภาษาบาลีอีกด้วย

การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

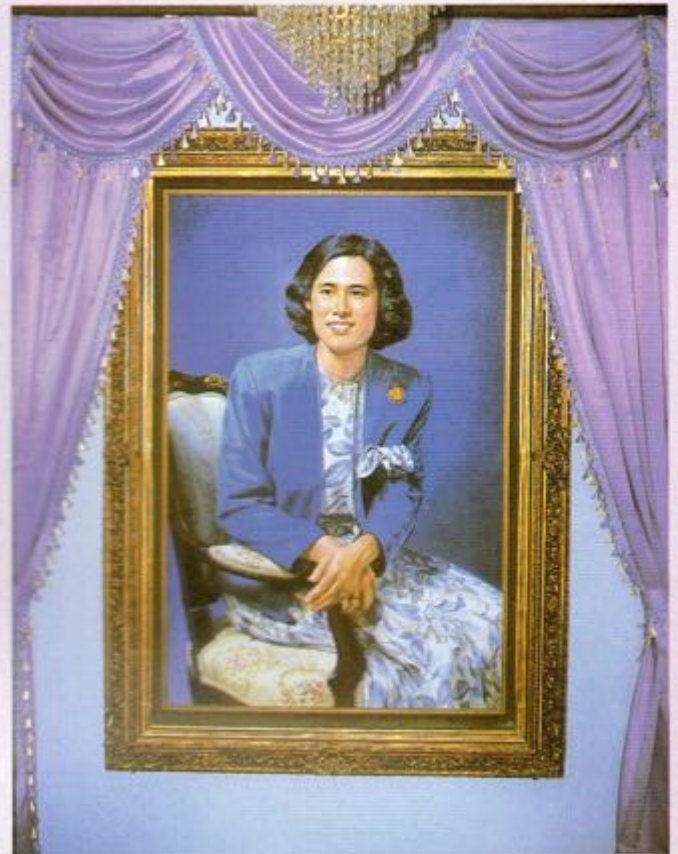
ในมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบพระนักษัตรใน พ.ศ. 2534 กระทรวงศึกษาธิการได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้ดำเนินโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อเฉลิมพระเกียรติและสนองแนวทางพระราชดำริ ในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับประชาชน และเป็นช่วงระยะเวลาที่องค์การสหประชาชาติประกาศให้เป็นทศวรรษแห่งการส่งเสริมการรู้หนังสือ ประชาชนชาวจังหวัดพังงาต่างมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น จึงได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ขึ้น ที่หมู่ที่ 4 ตำบลบางเหรียง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ซึ่งสถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ในบริเวณวัดราษฎร์อุปถัมภ์ โดยพระครูปลัดพิศาลปุรินโท (พระอาจารย์ชัย) เจ้าอาวาสและคณะกรรมการวัดได้อนุญาตให้ใช้ที่ดินในบริเวณวัดจำนวน 3 ไร่ เป็นสถานที่ก่อสร้าง พร้อมกับบริจาคเงินจำนวน 3,000,000 บาท (สามล้านบาท) เป็นงบประมาณในการก่อสร้าง การศึกษานอกโรงเรียนเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาวัสดุครุภัณฑ์และงบประมาณในการดำเนินงาน

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา สร้างเป็นอาคาร 2 ชั้น มีพื้นที่ใช้สอย 400 ตารางเมตร จัดสรรพื้นที่ภายในให้เป็นแหล่งศึกษา

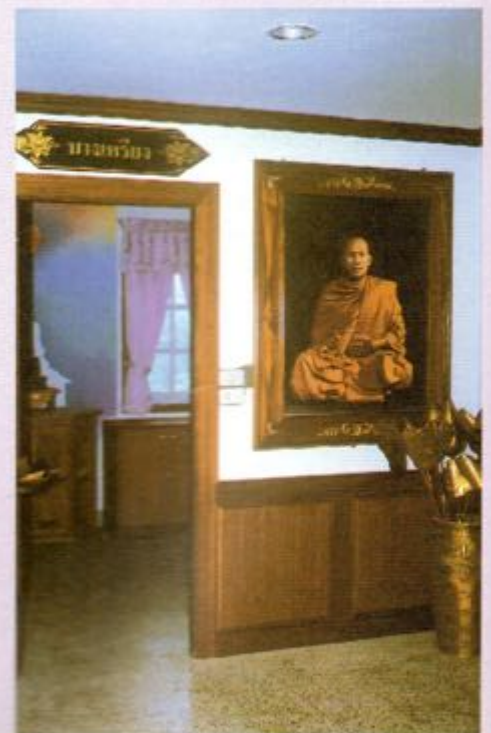

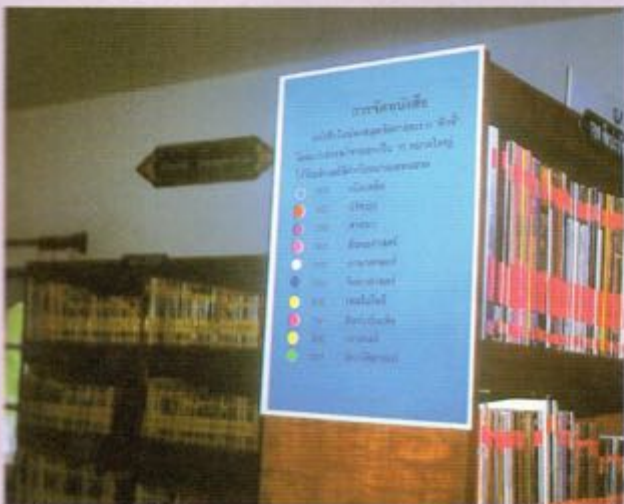
ค้นคว้าสำหรับผู้ให้บริการอย่างครบถ้วน โดยจัดให้มีสื่อและนิทรรศการให้ความรู้เป็นส่วนต่างๆ เช่น ห้องเฉลิมพระเกียรติฯ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเอนกประสงค์ มุมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น มุมวิทยาศาสตร์ มุมเด็ก มุมโสตทัศนศึกษาและห้องบริการอ่านหนังสือ ส่วนบริเวณภายนอกจัดให้มีสนามเด็กเล่น สวนไม้ดอกไม้ประดับ และสวนเอนกประสงค์ สำหรับการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง จังหวัดพังงา กรมการศึกษานอกโรงเรียนโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา ส่วนราชการอื่นๆ และคณะกรรมการวัดราษฎร์อุปถัมภ์ได้ร่วมกันพัฒนาตกแต่งห้องสมุดประชาชน“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอกะปงแห่งนี้ ให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า เป็นศูนย์รวมข่าวสารข้อมูลที่ทันสมัยและสมบูรณ์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมมาเป็นระยะๆ ปัจจุบันนี้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอกะปง จังหวัดพังงา แห่งนี้มีหนังสือและสื่อโสตทัศนศึกษา พร้อมทั้งจะให้บริการแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ภาพภายในห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี

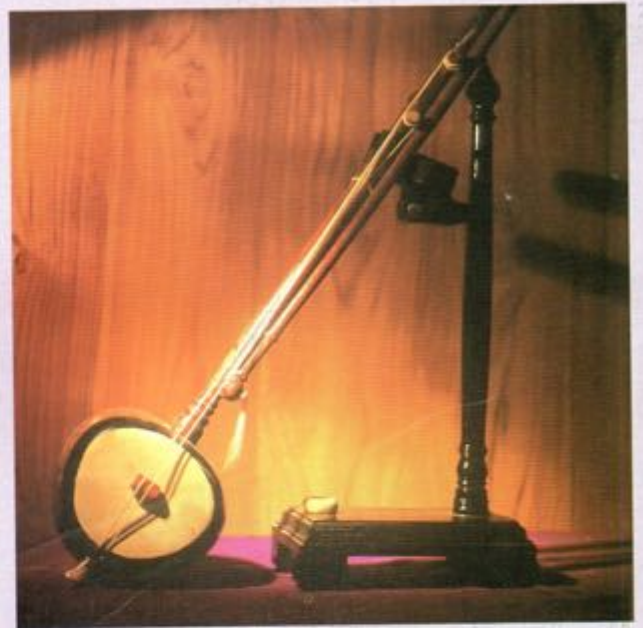
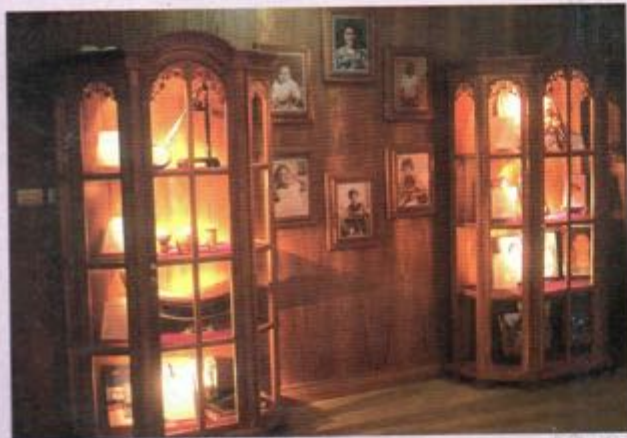
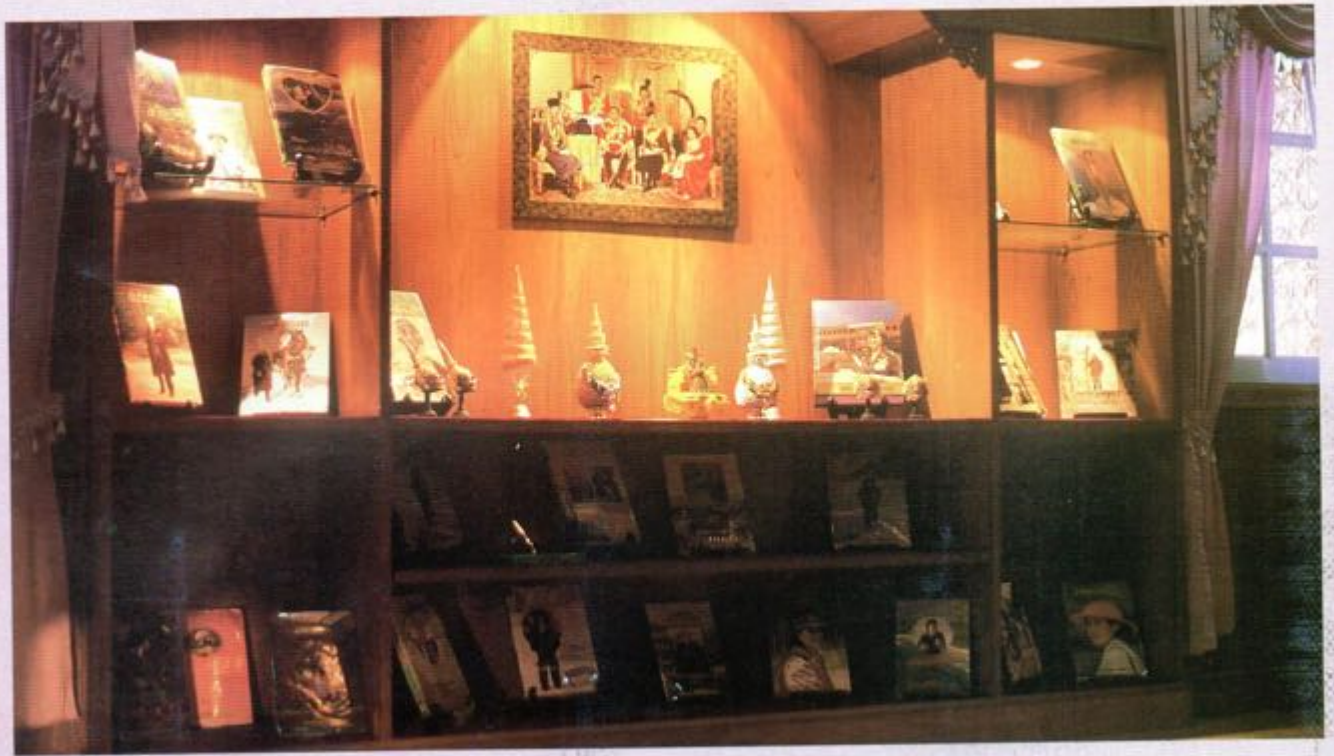

ห้องบางเหรียญ มุมประวัติพระครูพิศาล ปุริณทโก

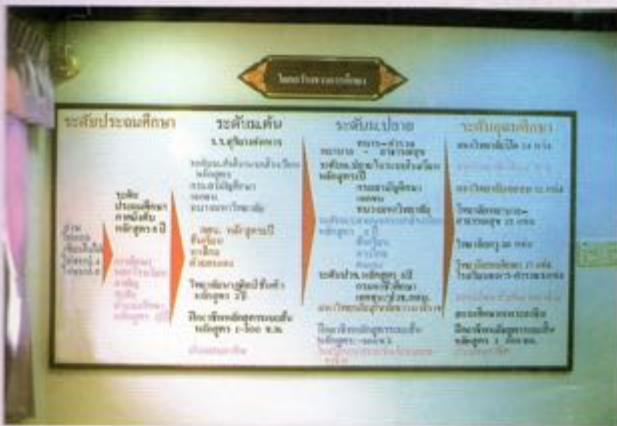

มุมต่างๆ ในส่วนหนึ่งของห้องสมุดชั้นล่าง

ห้องทรงงานของสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ

ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ที่พร้อมด้วยอุปกรณ์ทันสมัย

สาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่ง เป็นกระบวนการสำหรับพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เกิดสติปัญญา สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของประชาชนและสถาบันต่างๆ ในสังคม

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหาดปุด จังหวัดพังงา นับเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการให้การศึกษา เป็นการศึกษาด้วยตนเอง เป็นอีกแหล่งความรู้ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน และกระทรวงศึกษาธิการภาคภูมิใจ สามารถให้บริการทางวิชาการ และเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารสนเทศ ที่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ของสังคมในปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นการสนับสนุนการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ในการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะอาชีพ ให้สัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

ความพยายามของทุกท่านที่ได้ร่วมกันสนับสนุน การศึกษาให้กับประชาชนครั้งนี้ เป็นเรื่องที่ควรค่าแก่การชื่นชม ยินดีอย่างยิ่ง อาคารหลังนี้จะเป็นชุมชนทรัพยากรอันมีค่ามหาศาลให้กับประชาชนและประเทศชาติ ให้เป็นแหล่งความรู้ที่สามารถดักดวง ได้อย่างไม่มีวันหมดสิ้น สิบไป

(นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สาร

ฯพณฯ จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพังงา

ผมขอแสดงความชื่นชมและยินดีกับจังหวัดพังงาที่ได้ดำเนินการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อให้พี่น้องประชาชนชาวทับปุดได้ใช้ประโยชน์ทางการศึกษา และขอขอบคุณกรมการศึกษา นอกโรงเรียนที่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาหนังสือ ตลอดจนหน่วยงานและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้ร่วมมือร่วมใจในการจัดสร้างห้องสมุดจนเป็นผลสำเร็จในครั้งนี้

ผมหวังว่า ห้องสมุดแห่งนี้จะเป็นแหล่งวิชาความรู้เพื่อให้พี่น้องประชาชนชาวทับปุดได้ค้นคว้า ศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาจังหวัดพังงาของเราให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

(นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพังงา

ข้อคิดเห็น

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

การศึกษา คือ แสงสว่างนำทางชีวิตไปสู่อนาคต ให้เจริญรุ่งเรืองได้อย่างแท้จริง การศึกษาทำให้คนมีความรู้ นำความรู้ไปประกอบอาชีพ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และอาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างดี การศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยอาศัยห้องสมุดเป็นแหล่งวิทยาการที่สำคัญ

การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จะเป็นแหล่งความรู้สรรพวิชาหลากหลายรูปแบบ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของชุมชน ซึ่งชาวอำเภอทับปุดร่วมใจสร้างขึ้นเพื่อสนองพระราชปณิธานของใต้ฝ่าละอองพระบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ชุมชนได้มีห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งความรู้ และสนองความต้องการทางการศึกษาในชุมชน จึงขอให้ใช้ห้องสมุดอย่างคุ้มค่า และช่วยกันดูแลรักษาทำนุบำรุงห้องสมุดแห่งนี้ให้สถิตสถาพรแก่จังหวัดพังงา เสมือนเช่นวันนี้สืบต่อไป

(นางสาวกัญญา ศิลปอาษา)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อคิดเห็น

ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๖ เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ผมขอแสดงความยินดีและขอส่งความปรารถนาดีมายังผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ที่ได้มีห้องสมุดหลังใหม่เป็นที่ศึกษาค้นคว้าในด้านการศึกษา

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ได้ดำเนินการก่อสร้างสำเร็จเรียบร้อยไปด้วยดี ทั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนพี่น้องประชาชนชาวอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ซึ่งต่างรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่พระองค์ท่าน ทรงเจริญพระชนมายุครบ 36 พรรษา

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา จะเป็นคลังแห่งวิทยาการ ที่จะให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้หาความรู้เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ตลอดจนสามารถใช้ประโยชน์จากห้องสมุดแห่งนี้ให้มากที่สุด

ผมขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ได้ช่วยกันทำงาน และขออาราธนาอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา คณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ จงมีความสุข ความเจริญ มีกำลังใจ กำลังกายที่เข้มแข็งที่จะปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหมายในด้านการศึกษาต่อไป

(ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อคิดเห็น

ดร.ทองอยู่ แก้วไตรชะ
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ เสด็จพระราชดำเนินเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา นั้น นับเป็นโอกาสที่สำคัญยิ่งความปลาบปลื้ม และความเป็นสิริมงคลให้กับประชาชนอำเภอทับปุดที่ได้รับประโยชน์จากห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ สำเร็จได้ด้วยพระครูปลัดพิศาล ปุรินทโก เจ้าอาวาสวัดราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลบางเหรียง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ร่วมกับพ่อค้า ชุมชน ประชาชน และหน่วยงานทางการศึกษาของราชการ กระผมขอแสดงความชื่นชมต่อความร่วมมือ ความเสียสละ และความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาอย่างแท้จริง และขอตั้งความหวังร่วมกับประชาชนจังหวัดพังงาที่จะเห็นห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นห้องสมุดที่สมบูรณ์แบบเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่มีสื่อการเรียนและกิจกรรมการศึกษาที่หลากหลายเป็นศูนย์กลางที่ประชาชนสามารถพบปะและจัดกิจกรรมทางการศึกษา และวัฒนธรรมร่วมกัน ทั้งเป็นแหล่งกลางสนับสนุนเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชนให้ขยายกว้างขวางยิ่งขึ้นตลอดไป

(นายทองอยู่ แก้วไตรชะ)
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อคิดเห็น

นายอำนาจ ร่องเงิน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

การสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา จะเป็นแหล่งความรู้สรรพวิชาหลากหลายรูปแบบที่สำคัญยิ่ง สำหรับการศึกษาค้นคว้าของชุมชน

ความสำเร็จในการสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด เกิดจากความร่วมมือร่วมใจ ของหน่วยงาน และบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายอารยะ วิวัฒน์วานิช อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา ในนามของผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา ขอขอบคุณในความร่วมมือและความเสียสละในครั้งนี้

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นสัญลักษณ์แห่งความจงรักภักดีที่ประชาชนชาวพังงามีต่อองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ทางวิทยาการ จึงขอให้ชาวพังงาได้ร่วมกันบำรุงรักษา และพัฒนาห้องสมุดแห่งนี้ ให้มีความเจริญวัฒนาสถาพรสืบไป

(นายอำนาจ ร่องเงิน)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

ข้อคิดเห็น

นายอารยะ วิวัฒน์วานิช

อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบในชนบท เป็นแหล่งความรู้ประจำอำเภอและหมู่บ้าน ตามแนวความคิดของการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาเพื่อปวงชน ที่มุ่งหวังจะให้ทุกคนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การศึกษามีส่วนสำคัญต่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต และเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา เกิดขึ้นจากความจงรักภักดีของประชาชนในจังหวัดพังงา และจังหวัดใกล้เคียง ด้วยความมุ่งมั่นศรัทธาที่จะสนองพระราโชบายในการส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีแหล่งศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณ เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธาน จึงเป็นสิริมงคลสูงสุด และนำความปลื้มปิติยินดีอย่างหาที่สุดมิได้ อีกทั้งยังเป็นพลังที่จะผูกพันดวงใจ และความเลื่อมใสศรัทธาของประชาชนในพื้นที่ ให้ร่วมกันพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ ที่จะช่วยเสริมสร้างความเจริญให้แก่ชาวพังงาสืบต่อไป

(นายอารยะ วิวัฒน์วานิช)

อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

สาร
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดพังงา

ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
ต่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่มีความกรุณาต่องานการศึกษา
นอกระบบเรียนตลอดมา อาทิเช่น กิจกรรมบรรณสัญจร กิจกรรม
ห้องสมุดประชาชน และอื่นๆ

หวังว่าห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอ
ทับปุด จังหวัดพังงา คงให้บริการเพื่อการศึกษาของประชาชน
สมดังเจตนารมณ์สืบไป

(นายประโยชน์ จันทรโชติ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา

ข้อคิดเห็น

นายทวี ณ ระนอง

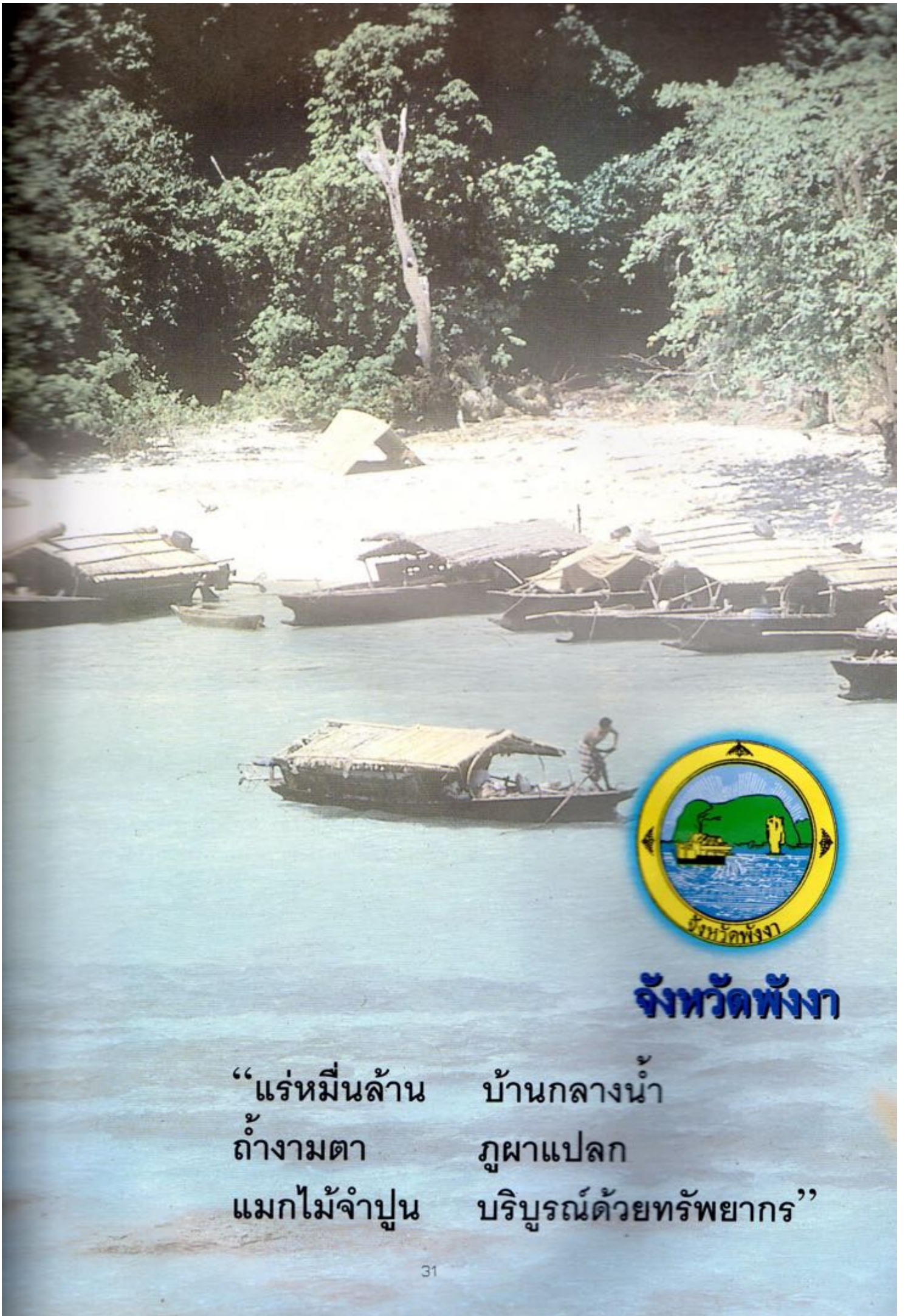
อดีตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา

นับเป็นความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ชาวจังหวัดพังงา ได้ร่วมใจกันก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในวโรกาส ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุ 36 พรรษา ในปีพุทธศักราช 2534

ห้องสมุดแห่งนี้ เป็นห้องสมุดที่สมบูรณ์แบบทุกประการ มีโสตทัศนอุปกรณ์พร้อมทุกอย่างตลอดถึงสื่อการเรียนอย่างครบครัน ซึ่งถือว่าเป็นห้องสมุดที่ได้มาตรฐานอย่างยิ่ง เหมาะที่จะศึกษาค้นคว้า สำหรับประชาชนเป็นอย่างดี ซึ่งห้องสมุดแห่งนี้ทำให้เป็นศรีสง่าแก่ ชาวจังหวัดพังงา ประชาชนสามารถไปใช้บริการได้ตลอดเวลา ถือว่าเป็นแหล่งวิทยาการที่ดีที่สุด นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้พระราชทานให้แก่ ประชาชนชาวจังหวัดพังงา ถือว่าเป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาวพังงา

(นายทวี ณ ระนอง)

อดีตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา

จังหวัดพังงา

“แร่หมื่นล้าน บ้านกลางน้ำ
ถ้ำงามตา ภูเขาแปลก
แมกไม้จำปูน บริบูรณ์ด้วยทรัพยากร”

จังหวัดพังงาในอดีตและปัจจุบัน

จังหวัดพังงาในอดีต

หากจะกล่าวถึงชุมชนดั้งเดิมในเขตท้องที่จังหวัดพังงาในปัจจุบัน เข้าใจว่าในพื้นที่จังหวัดพังงานี้เคยเป็นแหล่งชุมชนมาแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์มาแล้ว จากการสำรวจของเจ้าหน้าที่กองโบราณคดี กรมศิลปากร ได้พบแหล่งโบราณคดีกว่า 40 แหล่ง ได้แก่ ภาพเขียนสีลายเส้นบนหน้าผาที่เกาะเขาเขียนอ่าวพังงามีความยาวประมาณ 200-300 เมตรติดต่อกัน หรือบริเวณเขาสองพี่น้อง เขาพระอาดเต่า จะมีลักษณะคล้ายกับภาพเขียนสีที่พบได้ในแหล่งชุมชนยุคก่อนประวัติศาสตร์ในแหล่งอื่นของประเทศไทย ซึ่งประมาณว่าอายุคงนับพันปีมาแล้ว นอกจากนี้ยังพบแหล่งที่อยู่อาศัยของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์จำนวนมาก ตามถ้ำ เพิงผา โดยเฉพาะการค้นพบโครงกระดูกมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ที่เขาเต่า ตำบลบางเตย อำเภอเมืองพังงา โครงกระดูกที่ค้นพบฝังหันศีรษะไปทางทิศตะวันออกบริเวณสะพานข้ามห้วยพบเครื่องมือหินกะเทาะ 1 ชิ้น ลักษณะการฝังมีการสับกระดูกให้ขาดเป็นท่อนๆ เข้าใจว่า จะเป็นความเชื่อและพิธีกรรมบางอย่าง ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ได้กล่าวถึงเมืองท่าทางฝั่งทะเล ตะวันตกไว้คือเมืองตะโกลา

ซึ่งเชื่อว่าเป็นเมืองในพื้นที่อำเภอตะกั่วป่าและอำเภอกระบุรีในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบลูกปัด เครื่องสังคโลก เครื่องปั้นดินเผาที่มีลักษณะเดียวกับที่พบที่แหลมโพธิ์ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่แหลมโพธิ์นี้นักประวัติศาสตร์เชื่อว่าเคยเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยมาก่อน จึงพอจะสันนิษฐานได้ว่าชุมชนในจังหวัดพังงา น่าจะเป็นชุมชนเก่าแก่มาก่อนยุคประวัติศาสตร์เช่นเดียวกัน

ลำดับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารหลักฐานทางประวัติศาสตร์ จังหวัดพังงาพอจะสันนิษฐานได้ว่าจังหวัดพังงาน่าที่จะเป็นเมืองที่เกิดขึ้นตั้งแต่ประมาณรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมีพัฒนาการที่เกี่ยวเนื่องกับเมือง 2 เมือง คือเมืองพังงาและเมืองตะกั่วป่า กล่าวคือ

การตั้งเมืองพังงา

จะตั้งเป็นเมืองตั้งแต่สมัยใดยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ แต่จากประวัติศาสตร์นั้น ทุกๆ ครั้งที่พม่ายกทัพมาตีหัวเมืองฝ่ายใต้ฝั่งตะวันตก โดยเฉพาะเมืองกลาง ชาวเมืองจะอพยพหลบหนีพมามายังที่แผ่นดินใหญ่ที่บ้านปากน้ำหรือที่เรียกว่า ช่องแขวงเมือง “กรารุงา” ดังนั้น การตั้งเมืองพังงาจะเห็นได้ว่าเป็นเมืองที่ตั้งขึ้นเฉพาะกิจจากผลของสงครามนั่นเอง

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (รัชกาลที่ 1) ทรงจัดการปกครองหัวเมืองฝั่งตะวันตกใหม่ โดยส่งข้าราชการผู้ใหญ่ที่มีความสามารถมาดูแลเมืองชายทะเลตะวันตก คือ เจ้าพระยาสุรินทราชา (จันทร์) ต้นตระกูล

“จันทโรจรัณวงศ์” หนังสือเก่าเรียกว่าผู้สำเร็จราชการหัวเมืองทะเลหนานอก และให้ขึ้นตรงกับส่วนกลาง ต่อมา ปีพ.ศ. 2352 พม่ายกกองทัพมาตีเมืองกลาง เมืองตะกั่วป่า และเมืองตะกั่วทุ่งแตกผู้คนจากเมืองดังกล่าว อพยพไปอยู่ที่ปากน้ำพังงา ถึงในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) จึงโปรดให้รวบรวมผู้คนตั้งเป็นเมืองขึ้น เรียกว่า “เมืองกลางที่พังงา” โดยมีพระวิเชียรภักดี (เจิม) เป็นผู้ดูแล

พ.ศ. 2367 ได้อพยพผู้คนกลับเมืองกลางตามเดิม สำหรับผู้คนที่เหลืออยู่ที่เมืองพังงานั้น พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) โปรดให้พระยาบริรักษ์ภูธร (กลับ) เป็นเจ้าเมืองปกครองพังงา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2383 ได้ทรงถอดพระบริรักษ์ภูธร (กลับ) ออกจากเจ้าเมืองพังงา และโปรดเกล้าให้พระยาบริรักษ์ภูธร (แสง) บุตรชายคนที่ 6 ของเจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) อดีตเจ้าเมืองไทรบุรี มาเป็นเจ้าเมืองพังงาพร้อมทั้งให้ยกเมืองพังงาขึ้นเป็นหัวเมืองขึ้นโทให้เมืองกลาง เมืองตะกั่วป่า เมืองตะกั่วทุ่ง ขึ้นตรงต่อเมืองพังงา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2404 พระยาบริรักษ์ภูธร (แสง) ถึงแก่กรรมพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ทรงแต่งตั้งพระยาเสนาอนุชิต (นุช) มาเป็นเจ้าเมืองพังงาแทนเพราะเป็นเจ้าเมืองที่มีอาวุโสสูงสุดแต่พระยาเสนาอนุชิต (นุช) ไม่ยอมรับเป็นเจ้าเมืองพังงาโดยอ้างว่ามีความคุ้นเคยกับเมืองตะกั่วปามากกว่าจึงทรงแต่งตั้งให้พระภักดีอนุชิต (ข้า) ปลัดเมืองพังงาขึ้นเป็นเจ้าเมืองพังงาแทนบิดาที่พระยาบริรักษ์ภูธร และได้ทรงยกพระยาเสนาอนุชิต (นุช) เจ้าเมืองตะกั่วป่าให้มีบรรดาศักดิ์เท่าพระยาบริรักษ์ภูธร (แสง) ผู้เป็นพี่ชายถือศักดินา 10,000 ไร่

ยกฐานะเมืองตะกั่วป่าเป็นหัวเมืองโทปกครองเมืองตะกั่วทุ่ง เมืองกลางซึ่งเมื่อแยกเมืองตะกั่วป่าเมืองกลาง ออกไปแล้วทำให้ฐานะของเมืองพังงาลดลง

พ.ศ. 2435 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) โปรดให้มีการปฏิรูปการปกครอง โดยจัดแบ่งส่วนราชการเป็นกระทรวงและโอนหัวเมืองปักษ์ใต้ทั้งหมดจากสมุหกลาโหมไปขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย

ในปี พ.ศ. 2437 โปรดเกล้าให้รวมเมืองใกล้เคียงเป็นมณฑล โดยรวมหัวเมืองตะวันตกทั้ง 6 เมืองเป็นมณฑลภูเก็ต ประกอบด้วย ภูเก็ต, ตรัง, พังงา, ระนอง, กระบี่ และตะกั่วป่า

พ.ศ. 2440 ได้ขยายเขตการปกครองของเมืองพังงาเพิ่มขึ้นโดยยุบเมืองตะกั่วทุ่งให้ขึ้นกับเมืองพังงามีฐานะเป็นอำเภอ (มีพระบรมราชโองการ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2440) ยกเมืองหน้าด่านมะรุ่ยซึ่งอยู่บ้านทับปุดขึ้นเป็นอำเภอทับปุดยกฐานะชุมชนกลางเมืองพังงา เป็นอำเภอกกลางเมือง ยกชุมชนเขากล้วยเป็นอำเภอเขากล้วยซึ่งต่อมาได้ย้ายมาตั้งใหม่ที่ชุมชนทุ่งมะพร้าวและเปลี่ยนชื่ออำเภอเขากล้วยเป็นอำเภอทุ่งมะพร้าว ในปี พ.ศ. 2451 ชุมชนท้ายเหมืองได้ขยายตัวใหญ่ขึ้น จึงได้ยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอท้ายเหมือง ขึ้นกับอำเภอทุ่งมะพร้าว

ต่อมาในปี พ.ศ. 2453 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ได้เปลี่ยนจากเมืองเป็นจังหวัดแทน เมืองพังงาได้เปลี่ยนสถานะเป็นจังหวัดพังงา ซึ่งในสมัยนั้นได้จัดแบ่งการปกครองออกเป็น 4 อำเภอ 34 ตำบล คือ

1. อำเภอกกลางเมือง (อำเภอเมืองพังงา) มี 12 ตำบล คือตำบลท้ายช้าง ตลาดใหญ่ ฝ่ายท่า ดากแดด นบปริง ปากอ ทับเหวน เผล่ ทุ่งคาโงก บางเตย เกาะยาวน้อย และเกาะยาวใหญ่
2. อำเภอทุ่งมะพร้าว มี 6 ตำบล คือ ตำบลทุ่งมะพร้าว ลำภี ลำแก่น ท่าซอ นาเตย และบางคลี
3. อำเภอทับปุด มี 7 ตำบล คือตำบลคลองมะรุ่ย เขาเดมา โคนสวาย ไสเสียด บางเหรียญ บ่อแสน ถ้ำทองหลาง

4. อำเภอตะกั่วทุ่ง มี 9 ตำบล คือ ตำบลกระโสม ถ้ำ ทะไล ทำอยู่ นากลาง โคกกลอย บางตลาด คลองตะเคียน บางทอง

พ.ศ. 2458 กิ่งอำเภอท้ายเหมืองเจริญมากขึ้น ในขณะที่อำเภอทุ่งมะพร้าวความเจริญลดลง จึงยกกิ่งอำเภอท้ายเหมืองขึ้นเป็นอำเภอท้ายเหมืองและลดฐานะของอำเภอทุ่งมะพร้าวเป็นกิ่งอำเภอ และท้ายที่สุดลดลงเป็นตำบลทุ่งมะพร้าวขึ้นกับอำเภอท้ายเหมืองในเวลาต่อมา

พ.ศ. 2459 เปลี่ยนชื่ออำเภอกวางตุ้ง เป็นอำเภอท้ายช้าง

พ.ศ. 2466 ยกฐานะตำบลเกาะยาวน้อย เกาะยาวใหญ่เป็นกิ่งอำเภอเกาะยาวขึ้นกับอำเภอท้ายช้าง

พ.ศ. 2481 เปลี่ยนชื่ออำเภอท้ายช้าง เป็นอำเภอเมืองพังงา

พ.ศ. 2531 ยกฐานะกิ่งอำเภอเกาะยาว เป็นอำเภอเกาะยาว (1 มกราคม 2531)

การตั้งเมืองตะกั่วป่า

ตะกั่วป่าปรากฏชื่อในประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเอกาทศรถ (2148-2163) โดยปรากฏชื่ออยู่ในหนังสือกฎหมายเก่าว่าขึ้นอยู่กับฝ่ายกลาโหม

ปี พ.ศ. 2199-2231 สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (ลำดับที่ 27 แห่งกรุงศรีอยุธยา) พระยาโกศอิทธิดี ฝ่ายกรมท่ามีความชอบในราชการสงคราม จึงโปรดให้ยกหัวเมืองฝ่ายใต้ทั้งหมดไปขึ้นกับฝ่ายกรมท่าแทนซึ่งปรากฏว่าเมืองตะกั่วป่า เป็นเมืองขึ้นตรี และขึ้นอยู่กับกรมท่าโดยตลอดจนหมดสมัยกรุงศรีอยุธยา (ปี 2310)

จากปี 2310-2325 สมัยพระเจ้าตากสินมหาราช นับตั้งแต่ครั้งเสียกรุงศรีอยุธยาและกู้เอกราช กลับคืนจากพม่า ได้ตั้งกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง มีหลักฐานปรากฏว่าเมืองตะกั่วป่าไม่ระส่ำระสายจากสงครามมากนัก เพราะมีเจ้าเมืองหรือผู้รักษาราชการตลอดมา

จนปี พ.ศ. 2328 ต้นรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ครั้งสงครามเก้าทัพ (ศึกพระเจ้าปดุง) พม่ายกกองทัพมาตีหัวเมืองฝ่ายใต้ เมืองตะกั่วป่า เมืองตะกั่วทุ่งเสียแก่พม่า แต่เมืองถลางนั้น คุณหญิงจันและคุณหญิงมุกป้องกันไว้ได้ เมื่อสิ้นศึกพม่าแล้วจึงโปรดให้เมืองตะกั่วป่าขึ้นอยู่ในการปกครองของเมืองถลาง

ปี พ.ศ. 2352 ต้นรัชกาลที่ 2 เมืองตะกั่วป่ายังไม่ทันบูรณะบ้านเมือง และเตรียมกำลังให้ผู้คนเข้มแข็ง พม่ายกกองทัพมาตีหัวเมืองฝ่ายใต้อีก ครั้งนี้พม่าหวังแต่ปล้นทรัพย์จับเชลยเป็นสำคัญ และเผาทำลายทำลายเมืองตะกั่วป่าเสียจนยับเยิน

เมืองตะกั่วปายากที่จะบูรณะให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ พระยาเสนาสุจิต (นุช) จึงได้ย้ายไปตั้งสถานที่ใหม่ ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองเก่า คือ บริเวณถนนอุดมธรรมาปัจจุบันนี้เพราะมีชัยภูมิดี มีแม่น้ำตะกั่วป่ากั้นทางทิศตะวันออกและมีคลองปึกไหลมาบรรจบกับแม่น้ำตะกั่วป่าจากทิศตะวันตกมา ทิศตะวันออกจึงเป็นพรมแดนกันเขตตัวเมืองเกือบรอบด้าน ได้วางโครงการสร้างผังเมือง ตัดถนนสร้างจวนที่พัก บ้านพักกรมการเมืองและรวบรวมผู้คนที่ยกย้ายมาให้กลับมามีชีวิตอยู่ในบริเวณตัวเมือง เมืองตะกั่วป่าจึงมีผู้คนหนาแน่นและเจริญรุ่งเรืองอีกวาระหนึ่ง ในปี 2390 ท่านได้สร้างวัดใหม่กำแพงเพื่อเป็นสถานที่ถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ซึ่งต่อมาได้ชื่อว่าวัดเสนาสุจิรังสรรค์ (วัดใหม่)

ในปี พ.ศ. 2404 ทางกรุงเทพฯ ฐานะให้เมืองตะกั่วป่าขึ้นเป็นเมืองชั้นโท แทนเมืองพังงา เมืองตะกั่วป่าระหว่างปี พ.ศ. 2404-2433 จึงได้รับการเชิดชูให้สูงขึ้นเทียบเท่าเมืองพังงาและเมืองกลาง เจ้าเมืองมีอำนาจมาก เพราะเป็นผู้สำเร็จราชการเมือง และมีหน้าที่ดูแลเมืองอื่นๆ ด้วย โดยเฉพาะ เมืองตะกั่วทุ่ง เมืองภูเก็ต และเมืองกลาง

ปี พ.ศ. 2437 มีการแก้ไขการปกครองมณฑลฝ่ายตะวันตกโดยรวมหัวเมืองต่างๆ ในแถบฝั่งทะเลตะวันตกเป็นมณฑลขึ้นอยู่กับมณฑลภูเก็ตซึ่งขณะนั้นมีมณฑลภูเก็ตมีเมืองในการปกครอง คือ เมืองภูเก็ต เมืองตะกั่วป่า เมืองพังงา เมืองระนอง เมืองกลาง และเมืองตรัง พระยาเทพภักดี ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แบ่งท้องที่ของเมืองตะกั่วป่า โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอตลาดใหญ่ (ที่ตั้งอำเภอคือ ตลาดเก่าตะกั่วป่าปัจจุบัน) อำเภอกะปง และอำเภอเกาะคอเขา ในส่วนของอำเภอตลาดใหญ่นั้นแบ่งการปกครองออกเป็น 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลตลาดเหนือ ตำบลตลาดใต้ ตำบลย่านยาว ตำบลโคกเคียน ตำบลบางไทร ตำบลบางลึก ตำบลคึกคัก ตำบลตำตัว และตำบลบางม่วง

ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตตำบลและยุบตำบลลงตามความเหมาะสม คงเหลือ 7 ตำบล คือ ตำบลตะกั่วป่า ตำบลบางไทร ตำบลตำตัว ตำบลโคกเคียน ตำบลบางม่วง ตำบลคึกคัก ตำบลบางนายสี

พ.ศ. 2384 ได้ย้ายเมืองตะกั่วป่ามาอยู่บริเวณ บ้านตลาดเก่า

พ.ศ. 2444 ย้ายเมืองตะกั่วป่าไปตั้งที่เมืองใหม่ ตำบลเกาะคอเขา

พ.ศ. 2453 ในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้เปลี่ยนเมืองเป็นจังหวัด เมืองตะกั่วป่าจึงได้รับการยกฐานะเป็นจังหวัดตะกั่วป่า

การตั้งเมืองตะกั่วทุ่ง

จากการค้นคว้าเอกสารอ้างอิง น่าจะเชื่อได้ว่าเมืองตะกั่วทุ่งเป็นชุมชนเมืองที่มีประวัติความเป็นมาช้านานแล้ว ดังปรากฏในตำนานเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งเรียกดินแดนแถบนี้ว่า "ตะกั่วกลาง" ซึ่งคงจะหมายถึงกลุ่ม ชุมชนที่มีการขุดแร่ดีบุกในแถบนี้ที่น่าที่จะประกอบด้วยเมืองตะกั่วป่า เมืองตะกั่วทุ่ง เมืองกระบุรี เมืองเกาะระ เมืองกลาง ฯลฯ

บริเวณที่เรียกว่าเมืองตะกั่วทุ่งในสมัยโบราณ คือ บริเวณตำบลนาเตย อำเภอท้ายเหมือง และบริเวณอำเภอตะกั่วทุ่งในปัจจุบัน เดิมเมืองตะกั่วทุ่งตั้งอยู่บริเวณที่ราบ

ริมทะเลด้านนอก ภายหลังได้แยกออกไปตั้งเป็นเมืองบางคลีที่ปากน้ำบางคลีเพื่อเป็นสถานีค้าขายกับต่างชาติ (ปรากฏชื่อเมืองบางคลีอยู่ในสัญญาซึ่งทำกับฝรั่งเศสในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช) ภายหลังเมืองตะกั่วทุ่งได้ย้ายเมืองหลายครั้ง โดยย้ายเข้ามาตามคลองบางคลีถึงบ้านนาแฝกข้ามทุ่งหญ้าและยึดแม่น้ำนาเตยเป็นเส้นทางส่วนเมืองบางคลียังคงตั้งอยู่ปากน้ำบางคลี เป็นเมืองท่าของเมืองตะกั่วทุ่ง

พ.ศ. 2328 พม่าตีเมืองตะกั่วทุ่งแตก ผู้คนจึงอพยพย้ายเมืองที่ริมทะเลไปรวมกับเมืองที่บางคลีเป็นเมืองเดียวกัน

พ.ศ. 2352 หลังจากพม่ายกทัพตีหัวเมืองปักษ์ใต้ด้านนอก (ฝั่งทะเลตะวันตก) ผู้คนพลเมืองพากันเห็นว่าอยู่ริมทะเลหรือใกล้ทะเลด้านนอกเป็นการไม่ปลอดภัยนัก จึงพากันอพยพหลบหนีไปอยู่ทางทะเลด้านในริมอ่าวพังงาที่บ้านกระโสม เมื่อศึกพม่าเสร็จสิ้นลง พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดให้ตั้งเมืองตะกั่วทุ่ง ที่บ้านกระโสมและทรงโปรดให้พระยาโลหะภูมิติพย์ (เจ้าขุนดำ) เป็นเจ้าเมืองตะกั่วทุ่ง ส่วนราษฎรบางพวกก็กลับมาอยู่ทางบางคลีตามเดิมเพราะเป็นทำเลมีแร่อุดมสมบูรณ์กว่า จึงปรากฏชื่อในทำเนียบข้าราชการเมืองนครศรีธรรมราชทั้งเมืองตะกั่วทุ่งและเมืองบางคลี

ในปี พ.ศ. 2440 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้มีพระบรมราชโองการว่า "เมืองพังงากับตะกั่วทุ่งต่างก็เป็นเมืองเล็กมีพลเมืองไม่มากทั้งสองเมือง ทั้งยังอยู่ใกล้ชิดติดต่อกัน เพื่อให้เป็นการง่ายและสะดวกในการปกครอง จึงให้ยกเมืองตะกั่วทุ่งไปรวมเข้ากับเมืองพังงา" เมืองตะกั่วทุ่งจึงมีฐานะเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดพังงาตั้งแต่นั้นมา โดยมีหลวงโลหะ ภูมิติทัษเป็นนายอำเภอคนแรก ปัจจุบันอำเภอตะกั่วทุ่งแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 ตำบล คือ ตำบลกระโสม ตำบลกะไหล ตำบลท่าอยู่ ตำบลหล่อยุง ตำบลคลองเคียน ตำบลโคกกลอย ตำบลถ้ำ

จังหวัดพังงาในปัจจุบัน

คำขวัญ

แร่หมื่นล้าน	บ้านกลางน้ำ
ถ้ำงามตา	ภูเขาแปลก
แมงไม้จำปูน	บริบูรณ์ด้วยทรัพยากร

ตราประจำจังหวัด

ภูเขาในดวงตรา หมายถึง เขาช้าง เป็นภูเขาสูงอยู่หลังศาลากลางจังหวัด

ภาพเรือขุดแร่ หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัด ที่ประชาชนยึดถือเป็นอาชีพในการขุดค้นแร่หรือเป็นแหล่งผลิตแร่ดิบที่ได้มากกว่าจังหวัดอื่นในประเทศไทย

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ดอกจำปูน ลักษณะเป็นไม้พุ่มยืนต้นขนาดเล็กพุ่มสูง ประมาณ 2-3 เมตร มีกลีบดอกสามแฉก 2 ชั้น มีกลิ่นหอมเย็น ดอกสีขาว

ต้นไม้ประจำจังหวัด

ต้นเทพธำรี ชาวบ้านเรียกว่าต้นจวง ลักษณะเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ลำต้นสูง 10-30 เมตร ยอดเรือนเป็นพุ่มทรงทึบ เปลือกและเนื้อไม้มีกลิ่นหอม

ที่ตั้ง

พังงาตั้งอยู่ในภาคใต้ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก อยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ 8 องศา 27 ลิปดา 52.3 พิลิปดาเหนือกับเส้นลองจิจูดที่ 98 องศา 32 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ 788 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ 4,170.895 ตารางกิโลเมตรหรือ ประมาณ 2,606,809.375 ไร่

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดระนอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดภูเก็ต ตรงช่องแคบปากพระเชื่อมกันโดยสะพานสารสิน และสะพานเทพกระษัตรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดีย

ภูมิประเทศ

พังงามีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 239.25 กิโลเมตร ตลอดแนวด้านตะวันตกของจังหวัด พื้นที่ประกอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อนมีที่ราบตามชายฝั่งทะเล และที่ราบตามหุบเขา ประกอบด้วยเกาะประมาณ 105 เกาะ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ทางตอนเหนือของจังหวัด

ภูมิอากาศ

พังงามีภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมี 2 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ไปถึง เดือนเมษายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ไปถึง เดือนธันวาคม

การปกครอง ในปัจจุบันจังหวัดพังงาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ 48 ตำบล 312 หมู่บ้าน อำเภอทั้ง 8 ประกอบด้วย

อำเภอเมืองพังงา	อำเภอตะกั่วป่า
อำเภอตะกั่วทุ่ง	อำเภอท้ายเหมือง
อำเภอทับปุด	อำเภอคุระบุรี
อำเภอกะปง	อำเภอเกาะยาว

สำหรับการบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 7 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 46 แห่ง

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดพังงา

แหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมืองพังงา

ศาลากลางจังหวัดพังงาหลังเก่า เป็นตึกชั้นเดียว ทรงปั้นหย่า ตั้งอยู่บนถนนเพชรเกษม ห่างจากตัวเมือง 3.5 กิโลเมตร ตามเส้นทางไปภูเก็ต

เขาช้าง สัญลักษณ์ของจังหวัดจากตลาดไปทางตำบลโคกกลอย ผ่านหน้าศาลากลางจังหวัดหลังเก่า มองไปทางขวามือจะเห็นภูเขาขนาดใหญ่รูปร่างคล้ายช้างหมอบ

ถ้ำฟุ้งช้าง อยู่ภายในบริเวณวัดประพาสประจิมเขต หลังศาลากลางจังหวัดพังงา สภาพภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีธารน้ำไหลตลอดปี

ถ้ำฤๅษีสวรรค์และถ้ำลูกเสือ อยู่ในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ริมถนนเพชรเกษม เยื้องกับศาลากลางจังหวัด เป็นถ้ำที่สามารถทะลุถึงกันได้โดยมีถ้ำฤๅษีสวรรค์อยู่ด้านหน้า ภายในถ้ำมีธารน้ำใสและมีหินงอกหินย้อย ด้านหน้าถ้ำเป็นสวนสาธารณะ

ถ้ำเขาจุ่ม อยู่ตรงข้ามทางเข้าถ้ำฟุ้งช้าง ภายในมีหินงอกหินย้อยงดงาม และบริเวณด้านหนึ่งของถ้ำมีเปลือกหอยมากมายอัดติดอยู่กับภูเขา

วนอุทยานสระนางมโนห์รา หรือ **ธารน้ำตกสระนางมโนห์รา** ใช้เส้นทางพังงา-กระบี่ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4) ไป 3 กิโลเมตร แล้วแยกขวาข้างสถานีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตไปอีก 3 กิโลเมตร ถึงบริเวณธารน้ำตก สภาพโดยทั่วไปเป็นป่าร่มรื่น มีธารน้ำตกที่เกิดจากลำธารไหลจากไหล่เขา ตกลงสู่แอ่งใหญ่ตลอดปี

อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา อยู่ในเขตอำเภอเมืองและอำเภอตะกั่วทุ่ง ครอบคลุมพื้นที่ 250,000 ไร่ ประกาศเป็นเขตอุทยานฯ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2524 การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข 4 ซึ่งมุ่งไปสู่ตำบลโคกกลอย ห่างจากตัวเมืองประมาณ 8 กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4144 อีก 4 กิโลเมตรถึงที่ทำการอุทยานฯ

การเช่าเรือนำเที่ยวอ่าวพังงา มีสถานที่ให้เช่าหลายแห่ง ดังนี้

- ท่าเรือท่าด่านศุลกากร ใกล้โรงแรมพังงาเบย์รีสอร์ท มีเรือหลายขนาดรวมทั้งเรือขนาดใหญ่สำหรับหมู่คณะ

- ท่าเรือสุระกุลหรือท่าเรือกะโสม ในอำเภอตะกั่วทุ่ง เป็นเรือหางยาว จุลำละ 6 คน

- ท่าเรือในบริเวณอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา เป็นเรือหางยาว จุลำละ 8 คน

การเดินทางไปชมอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง ฤดูท่องเที่ยวตั้งแต่เดือนธันวาคม-เมษายน เป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุด

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- **เกาะปันหยี** ชาวเกาะส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม อาชีพเป็นชาวประมง ตลอดจนขายของที่ระลึกและขายอาหาร

- **เขาพิงกัน** อยู่ในเขตอำเภอตะกั่วทุ่ง ด้านหลังของเขาพิงกันมีทิวทัศน์ที่สวยงาม มองออกไปในทะเลจะเห็นเขาตะปูอยู่กลางน้ำ มีลักษณะเหมือนตะปู

- **ถ้ำลอด** มีหินงอกหินย้อยบนเพดานถ้ำสวยงาม

- **เกาะห้อง** เป็นภูเขาเล็กใหญ่สลับซับซ้อน เมื่อแล่นเรือเข้าไปมองโดยรอบเหมือนอยู่ในห้องโถงใหญ่ที่มีประตู 2 บาน

- **เกาะหนัก** เป็นเกาะที่มีความสวยงามมีถ้ำหินงอกหินย้อย และมีแอ่งน้ำตกขนาดเล็กเป็นชั้นๆ ลดหลั่นกันอยู่ในถ้ำ

- **เขาเขียน** เป็นทางผ่านที่จะไปยังเกาะปันหยี ผนังเขาสูงนี้มีภาพเขียนโบราณ อายุไม่ต่ำกว่า 3,000 ปี เป็นรูปสัตว์ชนิดต่างๆ

- **เกาะไข** เป็นเกาะเล็กๆ 2 เกาะ เรียกว่า เกาะไขนอก เกาะไขใน มีหาดทรายและก้อนหินสวยงามรอบๆ เกาะมีปะการัง การเดินทางไปที่เกาะไขสามารถเดินทางจากเกาะสิเหร่ จังหวัดภูเก็ต ใช้เวลาเพียง 35 นาที

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเกาะยาว

เกาะยาว มีพื้นที่ประมาณ 137.6 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 2 เกาะใหญ่ คือ เกาะยาวน้อย และเกาะยาวใหญ่ ล้อมรอบด้วยเกาะเล็กๆ บนเกาะยาวน้อย มีชายหาดที่น่าสนใจ อาทิ

- **หาดป่าทราย** อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเกาะยาว ราว 7 กิโลเมตร หาดทรายขาวสะอาด มีทิวไม้ร่มรื่น สามารถลงเล่นน้ำได้โดยปลอดภัย ทิวทัศน์นอกฝั่งมองเห็นเกาะต่างๆ ของจังหวัดกระบี่

- **หาดท่าเขา** อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเกาะยาว ราว 5 กิโลเมตร หาดทรายประกอบด้วยโขดหิน นอกจากนี้ ยังมีก้อนหินเล็กๆ หลายสิบลูกลอยตามหาด ห่างจากฝั่งออกไปเล็กน้อย มีเกาะนก ซึ่งเป็นเกาะเล็กๆ ยามน้ำแห้งสามารถเดินไปเที่ยวเกาะนี้ได้โดยสะดวก บนเกาะมีไม้ป่าและกล้วยไม้ขึ้นปกคลุมอยู่ทั่วไป

- **อ่าวตึกุด** เป็นอ่าวที่มีหาดทรายขาวสะอาด ทางทิศเหนือของอ่าวมีแหลม ซึ่งมีหินและทิวทัศน์สวยงามมาก ชายฝั่งมีทิวสนร่มรื่น

- **อ่าวคลองสน** หาดทรายขาวสะอาดร่มรื่นไปด้วยทิวสน ทางด้านซ้ายมือมีโขดหินและก้อนหินเล็กๆ หลากสีสวยงาม ที่อ่าวนี้เล่นน้ำทะเลได้ และสามารถชมปะการังสวยงามเวลาน้ำลดก็สามารถหาหอยต่างๆ ได้

- **อ่าวทราย** เป็นหาดทรายขาวละเอียด มีโขดหินสวยงาม เล่นน้ำได้

- **โล๊ะป่าแรด** เป็นหาดทรายร่มรื่นไปด้วยสวนมะพร้าว หาดทรายขาวละเอียดเป็นแนวยาวเหยียดทางเหนือของอ่าวมีแหลมประกอบด้วยโขดหินสวยงามลงเล่นน้ำทะเลได้ทุกเวลา

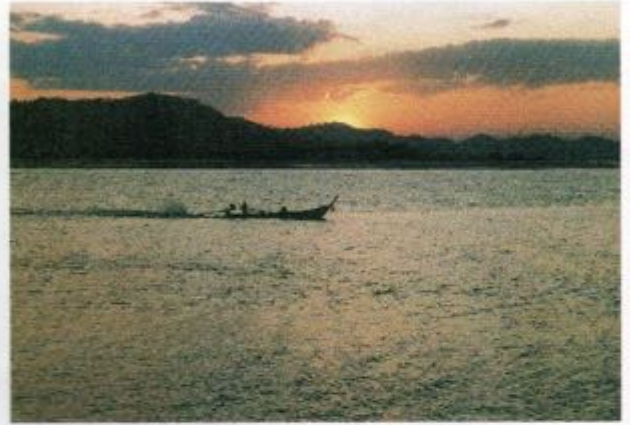
- **แหลมหาด** เป็นหาดทรายขาวละเอียดยาวมาก ร่มรื่นด้วยสวนมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ ปาล์ม

- **อ่าวล้าน** เป็นหาดทรายสวยงาม ลงเล่นน้ำได้ ทิศเหนือของแหลมเป็นหน้าผาชัน น้ำลึก การคมนาคมทางบกไม่สะดวก สะดวกแต่ทางเรือ

- **อ่าวหินกอง** เป็นหาดร่มรื่นไปด้วยป่าไม้เขียว มีลูกปลากะเบนมากมาย ไม่เหมาะสำหรับการลงเล่นน้ำ

- **แหลมนกออก** เป็นหาดทรายมีโขดหินและก้อนหินหลากสีสวยงาม สามารถเล่นน้ำได้ทุกเวลา

การเดินทางไปเกาะยาวสามารถเดินทางได้ทั้งจากจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ แต่การเดินทางจากจังหวัดภูเก็ตสะดวกที่สุด โดยเดินทางจากท่าเรือบางโรงไปยังเกาะยาวน้อย มีเรือเมล์โดยสารในอัตรา 40 บาท/คน/เที่ยว และมี

เรือหางยาวเช่าเหมาลำในราคาประมาณ 500 บาท (เที่ยวเดียว) และ 1,000 บาท (ไป-กลับ) ใช้เวลาเดินทางเพียง 1 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังมีเรือเร็วขนาดต่างๆ ในราคาเช่า 4,000-6,000 บาท/ลำ ส่วนการเดินทางไปเกาะยาวใหญ่ มีเรือหางยาวข้ามฟากจากท่าเรือมาเนาะในราคา 20 บาท/คน/เที่ยว ใช้เวลาเพียง 15 นาทีเท่านั้น

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอตะกั่วทุ่ง

วัดสุวรรณคูหา ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลกระโสม อำเภอตะกั่วทุ่ง การเดินทางใช้เส้นทางสาย พังงา-โคกกลอย (ทางหลวงหมายเลข 4) ไป 7 กิโลเมตร ถึงหมู่ที่ 2 (กิโลเมตรที่ 31) อำเภอตะกั่วทุ่งจะมีถนนลาดยางแยกเข้าไปทางขวามืออีก 1 กิโลเมตร

วัดสุวรรณคูหานี้ชาวบ้านทั่วไป เรียกว่า "วัดถ้ำ" เป็นวัดที่น่าสนใจและมีความสำคัญมากวัดหนึ่งของจังหวัดพังงา เนื่องจากเป็นโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ในบริเวณที่ตั้งวัดมีภูเขาสูงหนึ่ง ซึ่งเขาสูงนี้มีถ้ำใหญ่น้อยหลายแห่งทั้งถ้ำใหญ่ ถ้ำแจ้ง ถ้ำมืด และถ้ำแก้ว ถ้ำใหญ่ซึ่งอยู่ตอนล่างสุด เวลาเข้าถ้ำจะต้องผ่านก้อนเสมือ มีขนาดใหญ่มากกว่าถ้ำอื่น กว้างประมาณ 20 เมตรเศษ ยาวประมาณ 40 เมตรเศษ พื้นถ้ำเรียบ เพดานโค้งครึ่งวงกลมเหมือนประทุนเรือตลอดความยาวของถ้ำประดับด้วยกระเบื้องถ้วยจานเชิงลายครามและเบญจรงค์ ซึ่งมีขนาดต่างๆ ถ้ำใหญ่ใช้เป็นวิหารมีพระพุทธรูปปูนปั้นต่างๆ อยู่หลายองค์ ที่สำคัญ คือ พระพุทธไสยาสน์ ขนาดยาว 7 วา 2 ศอก มีความสวยงามมาก

น้ำตกgrammy อยู่ใกล้วัดสุวรรณคูหา จากกิโลเมตรที่ 31 มีทางแยกขวาเข้าไปอีก 7 กิโลเมตร น้ำตกgrammyเป็นน้ำตกขนาดกลาง บริเวณโดยรอบเป็นป่ารกมีน้ำตกตลอดปี

ชายทะเลท่าปูน จากทางหลวงหมายเลข 4 ต่อเข้าจังหวัดภูเก็ต โดยทางหลวงหมายเลข 402 ก่อนถึงเกาะภูเก็ต บริเวณช่องแคบปากพระ จะมองเห็นหาดทรายทั้งด้านซ้ายและด้านขวา ที่หาดทรายนี้จะมีเต้าขึ้นมาวางใช้ทุกปี

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอทับปุด

น้ำตกเต่าทอง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 9 กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางสายเดียวกับทางไปวนอุทยานธารมะพร้าวเลยไปถึงหมู่ที่ 3 ตำบลบ่อแสน จะมีทางลูกรังแยกเข้าน้ำตกอีก 11 กิโลเมตร

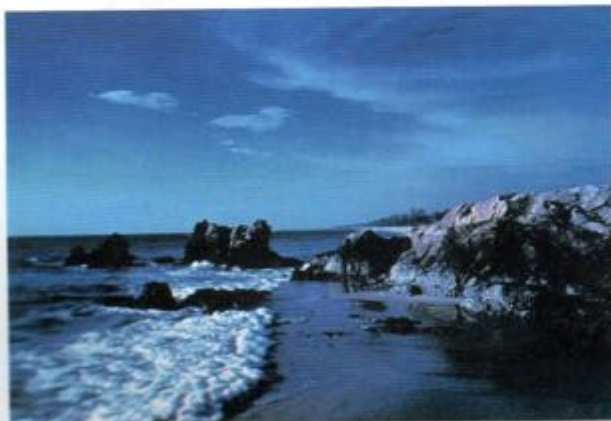
แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอย้ายเหมือง

อุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง ครอบคลุมพื้นที่ 45,000 ไร่ ประกาศเป็นเขตอุทยานฯ เมื่อวันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2529 สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเขตอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง ได้แก่

- **น้ำตกลำปี** ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลท้ายเหมือง ริมถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4) บริเวณกิโลเมตรที่ 32 - 33 จะมีทางลูกรัง แยกซ้ายมือเข้าไปอีก 1.5 กม. น้ำตกลำปี เป็นน้ำตกขนาดกลางมี 3 ชั้น แต่ละชั้นมีความสูงประมาณ 100 เมตร มีน้ำตกตลอดปี

- **น้ำตกโดนไพร** ที่บริเวณกิโลเมตร 28-29 จะมีทางลูกรังแยกซ้ายเข้าไปอีก 7 กิโลเมตร น้ำตกโดนไพรมีขนาดใหญ่ มีน้ำตลอดปี การเดินทางไปชมน้ำตกโดนไพรนั้น ควรไปชมในฤดูแล้ง

- **หาดท้ายเหมือง** อยู่ในเขตเทศบาลตำบลท้ายเหมืองมีทางลาดยาง แยกขวาเข้าไปอีก 1.5 กิโลเมตร จากนั้นเข้าถนนเลียบริมชายหาดไปอีก 5 กิโลเมตร สภาพเป็นหาดทรายสะอาดขนานไปกับทางหลวงแผ่นดิน มีความยาวกว่า 13 กิโลเมตร น้ำทะเลใส เล่นน้ำได้ เป็นที่ตั้งสนามกอล์ฟแห่งแรกของจังหวัดพังงา ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ จะมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่ จึงมีประเพณีเดินดูเต่าในตอนกลางคืนเดือนหงาย

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอตะกั่วป่า

หาดบางลึก อยู่ในท้องที่ตำบลบางม่วง ริมถนนเพชรเกษม กิโลเมตรที่ 76-77 มีทางแยกขวามือเข้าไปอีก 1 กิโลเมตร หาดบางลึกเป็นหาดทรายขาวสะอาดเป็นแนวยาวริมริ้นด้วยทิวสน เหมาะสำหรับการพักผ่อน มีที่พักรองรับนักท่องเที่ยว

อุทยานแห่งชาติเขาหลัก-ลำรู่ ครอบคลุมเขตอำเภอท้ายเหมือง อำเภอกะปง อำเภอตะกั่วป่า อำเภอเมือง เมื่อผ่านอำเภอตะกั่วป่าไป 33 กิโลเมตร จะถึงที่ทำการอุทยานฯ มีแหล่งท่องเที่ยว คือ

- **เขาหลัก** จากตัวอำเภอตะกั่วป่า 25 กิโลเมตร ตามเส้นทางหมายเลข 4 (สายท้ายเหมือง-ตะกั่วป่า) แล้วเลี้ยวซ้ายที่บริเวณ กม. ที่ 56-57 ก่อนเข้าเขตอำเภอท้ายเหมืองจะเห็นเขาลูกหนึ่ง ชื่อ เขาหลัก มีศาลเจ้าพ่อเขาหลักตั้งอยู่ บริเวณฝั่งตรงข้ามของเขาลึกจะเป็นชายทะเลเขาหลักซึ่งเป็นหาดหิน

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอกะปง

น้ำตกลำรู่ เป็นอุทยานแห่งชาติอยู่ในเขตป่าเทือกเขากระโด เป็นน้ำตกที่มีความสูงขนาดกลางรวม 5 ชั้น เดินทางโดยใช้ทางแยกจาก ทางหลวง 4090 ผ่านที่ว่าการอำเภอกะปง ไปยังหมู่บ้านลำรู่ ประมาณ 9 กิโลเมตร และเดินทางต่อไปยังน้ำตกลำรู่ อีก 1 กิโลเมตร

น้ำตกหินลาด ห่างจากที่ว่าการอำเภอกะปงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 8 กิโลเมตร เกิดจากคลอง 3 คลอง คือ คลองบางใหญ่ คลองเขาไม้แก้ว และคลองมะละกอ ไหลมาบรรจบกัน เกิดเป็นน้ำตกหินลาดที่มีโขดหินสวยงามธารน้ำใสสะอาด

วัดนารายณ์การาม อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 14 กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานเทวรูปพระนารายณ์ พระลักษมณ์และนางสีดา รูปสลักเหล่านี้มีความสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเมือง "ตะโกลา" (ชื่อเดิมของเมืองตะกั่วป่า) และการเผยแพร่เข้ามาของวัฒนธรรมอินเดียในภูมิภาคแถบนี้

บ่อน้ำร้อนอำเภอกะปง อยู่ห่างจากตัวอำเภอ 8 กิโลเมตร มีน้ำแร่ไหลผ่าน ทางอำเภอได้จัดบ่อน้ำกักน้ำแร่ไว้ น้ำแร่มีอุณหภูมิประมาณ 65 องศาเซลเซียส

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอกระบุรี

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อยู่ห่างจากตัวจังหวัด ไปทางทิศตะวันตกประมาณ 50 กิโลเมตร เป็นหมู่เกาะเล็กๆ 9 เกาะในทะเลอันดามัน เรียงลำดับจากเหนือมาได้ ได้แก่ เกาะบอน เกาะบางู เกาะสิมิลัน เกาะปายู เกาะเมียง (มี 2 เกาะติดกัน) เกาะปายัน เกาะปายัง เกาะหยุง ที่ทำการอุทยานฯ อยู่ที่เกาะเมียง เพราะเป็นเกาะที่มีน้ำจืด หมู่เกาะเหล่านี้ได้รับการยกย่องจากนิตยสารสกินไดฟวิ่งของอเมริกา ว่ามีความงามทั้งบนบกและใต้น้ำเป็น 1 ใน 10 ของโลก

สถานที่น่าสนใจในอุทยานฯ เช่น

- **เกาะสิมิลัน** เป็นเกาะใหญ่ที่สุดลักษณะอ่าวโค้งเหมือนเกือกม้า ได้ท่องเที่ยวเล่นดูมไปด้วยก้อนหินและแนวปะการัง สภาพหาดทรายเนื้อละเอียดสวยงามมากสำหรับดำน้ำดูปลา และปะการัง ทางด้านเหนือของเกาะมีก้อนหินขนาดใหญ่รูปร่างแปลกตาอยู่มาก เช่น หินรูปรองเท้าบู๊ท หินรูปเรือใบซึ่งเป็นจุดชมวิวที่สวยงาม

- **เกาะบางู หรือ เกาะหัวกะโหลก** สภาพใต้น้ำเหมือนหุบเขาใต้น้ำที่เต็มไปด้วยทุงหญ้า ปะการัง หุบเหวลึก และฝูงปลา

- **เกาะหยุง** เป็นเกาะที่มีหาดทรายขาวสะอาด และยาวมากที่สุดในจำนวน 9 เกาะ เมื่อถึงฤดูวางไข่ของเต่า คือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ จะมีร่องรอยของเต่าที่ขึ้นมาวางไข่ บนชายหาดคล้ายกับรอยตีนตะขาบเล็ก

- **เกาะเมียง** เป็นเกาะขนาดใหญ่รองจากเกาะสิมิลันเป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยานฯ มีแหล่งน้ำจืด มีหาดทรายที่สวยงามเหมาะแก่การพักผ่อน

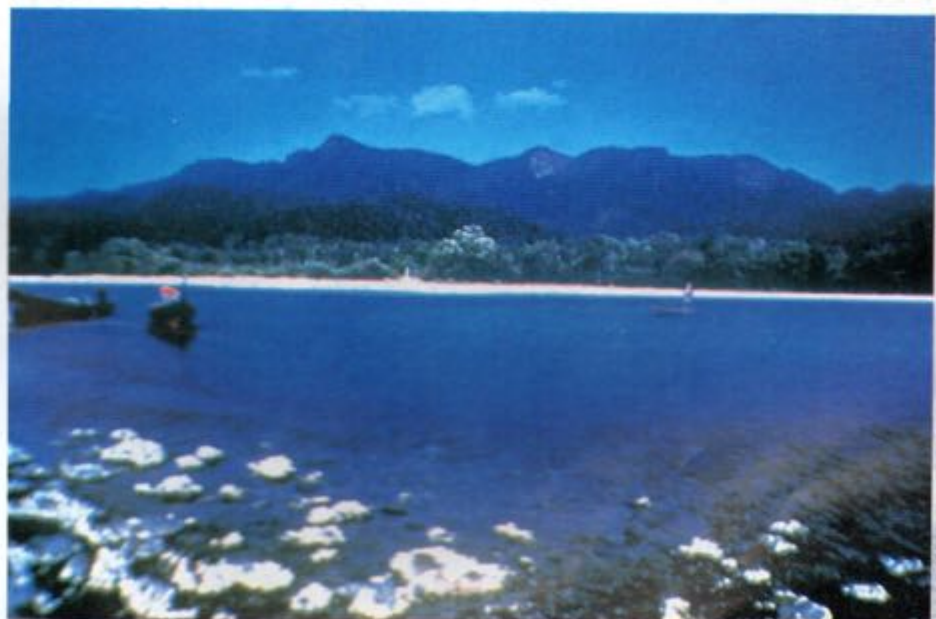

การเดินทาง

- ไปจากท่าเรือทับละมุ อำเภอท้ายเหมือง ใช้เวลาในการเดินทาง 3 ชั่วโมง มีเรือขนาดใหญ่ให้เช่าไป บริเวณนี้มีที่ทำการอุทยานฯ ตั้งอยู่
- ไปจากหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3.45 ชั่วโมง

การพักแรมบนเกาะลิมิлянนั้น สามารถติดต่อจองที่พักได้ที่ทำการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลิมิлян หมู่ที่ 1 ตำบลลำแก่น อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา โทร. (076) 411913-4

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ประกอบด้วยเกาะ 5 เกาะ คือ เกาะสุรินทร์เหนือ เกาะสุรินทร์ใต้ เกาะรี เกาะไข่ และเกาะกลาง เป็นหมู่เกาะที่อยู่ติดกับเขตแดนไทย-พม่า มีแนวปะการัง น้ำตื้นที่อุดมสมบูรณ์และสวยงามมาก เหมาะเป็นแหล่งดำน้ำตื้นดูปะการัง

สถานที่ที่น่าสนใจ มีเกาะสุรินทร์เหนือและเกาะสุรินทร์ใต้ ในเกาะนี้มีอ่าวทั้งหมด 10 แห่ง อ่าวที่มีชื่อเสียง คือ อ่าวแม่ซ้าย หรือแม่ใหญ่ เป็นอ่าวที่มีคลื่นลมสงบ และมีขนาดใหญ่ที่สุด อ่าวเล็ก อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะสุรินทร์เหนือ มีน้ำลึกจนเป็นสีเขียวเข้ม มีปะการังน้ำตื้นที่สวยงามมาก หมู่เกาะสุรินทร์มีชาวเลเผ่าลิงที่ยังดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมกลุ่มสุดท้ายในประเทศไทยที่บริเวณชายหาดเกาะสุรินทร์ใต้ ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปีจะมีงานพิธีกรรมของชาวเล

การเดินทาง

- จากท่าเรืออำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4 ชั่วโมง

- จากท่าเรือทับละมุ อำเภอท้ายเหมือง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4 ชั่วโมง

- จากท่าเรืออำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง มีเรือนำเที่ยวออกจากหาดชาญดำริไปยังหมู่เกาะสุรินทร์

บนเกาะมีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว รายละเอียดติดต่อ ที่ทำการอุทยานฯ โทร. (076) 491378, 419029

ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเดินทางท่องเที่ยวทางทะเล อยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน ก่อนการเดินทาง ควรจะติดต่อขอทราบสภาวะอากาศจากกองพยากรณ์อากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา (โทร. 02-3994566, 2601502) ล่วงหน้าก่อน

อุทยานแห่งชาติศรีพังงา อยู่ห่างจากจังหวัดไปทางทิศเหนือประมาณ 100 กิโลเมตร เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติประเภทป่าไม้และสัตว์ป่า

จุดเด่นที่น่าสนใจของอุทยานฯ แห่งนี้ คือ

- **น้ำตกตำหนัก** อยู่ห่างประมาณ 4.5 กิโลเมตร จากที่ทำการอุทยานฯ และเดินเท้าต่อไปอีก 500 เมตร

- **น้ำตกโตนตันเตย** ใช้เวลาเดินทางไป-กลับจากอุทยานฯ ประมาณ 3 ชั่วโมง ระหว่างทางมีน้ำตกโตนตันเตยน้อย

- **น้ำตกโตนไทร** ก่อนถึงด่านตรวจทางเข้าที่ทำการอุทยานฯ เล็กน้อย จะมีทางเข้า แยกขวามือเดินเท้าเข้าไปราว 15 นาที

การเดินทาง จากอำเภอตะกั่วป่า ไปตามเส้นทางถนนสายเพชรเกษมสู่จังหวัดระนอง ตรงหลักกิโลเมตรที่ 756 แยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ 5 กิโลเมตร

เกาะพระทอง ตั้งอยู่ในเขตตำบลเกาะพระทอง อำเภอคุระบุรี เป็นเกาะขนาดใหญ่ในทะเลอันดามัน อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดพังงา มีชาวบ้านอาศัยอยู่บนเกาะ ยังคงสภาพสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีหาดทรายสวยงาม มีแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ สัตว์ป่าหายากหลายชนิดและมีที่พักรองรับผู้มาเยือน สำหรับการเดินทางสามารถเช่าเรือจากท่าเรืออำเภอคุระบุรี ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 10 นาที

หมู่เกาะสุรินทร์

“มอแกน” ชาวเลที่อาศัยอยู่บริเวณหมู่เกาะสุรินทร์

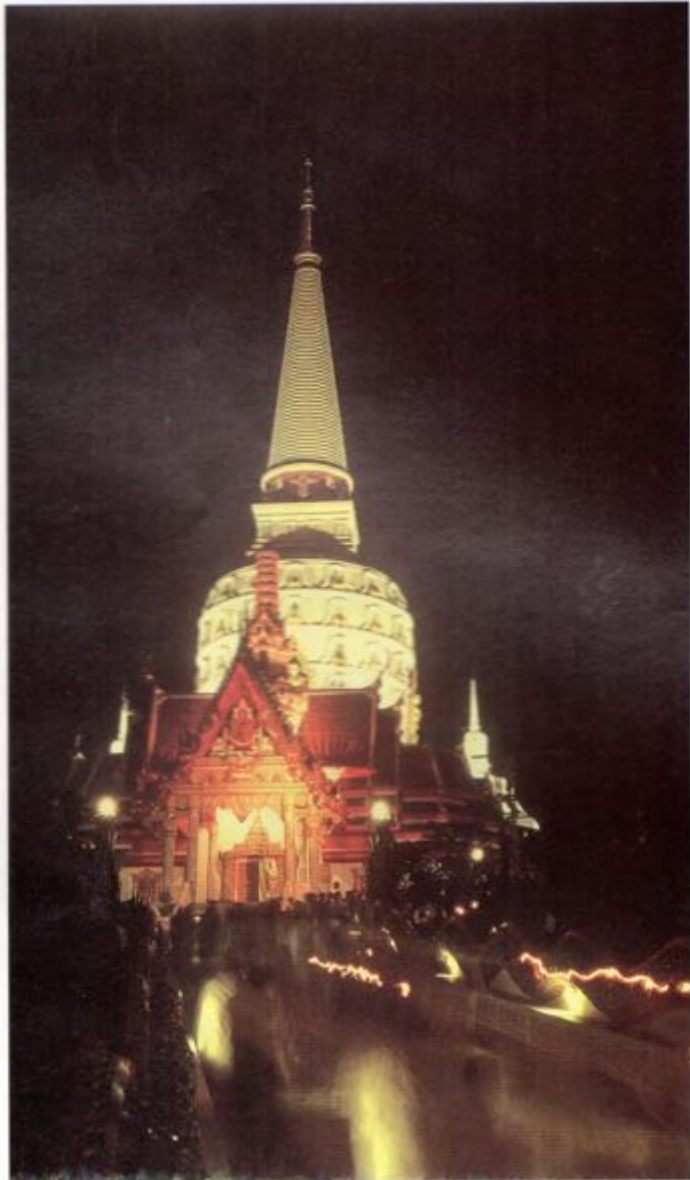
ปะการังบริเวณหมู่เกาะสุรินทร์

เกาะลิมิรัน

ปะการังบริเวณเกาะลิมิรัน

หมู่เกาะบริเวณอ่าวพังงา

พระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบรลือ วัดราษฎร์อุปถัมภ์

เกาะปันหยี

เขาตะปู

ชุมชนชาวเลท่าขุน

อ่าวพังงา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดพังงา

ภูมิปัญญาชาวบ้านนับเป็นองค์ความรู้ความสามารถของชาวบ้าน ที่สั่งสมสืบทอดกันมา เป็นแบบแผนการดำเนินชีวิตที่ปฏิบัติกันมาโดยมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับกาลสมัย ส่วน เทคโนโลยีท้องถิ่น เป็นการประดิษฐ์ คิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุง ประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการ ประกอบอาชีพ หรือการดำรงชีพที่สืบทอดกันมา ตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมและ ความเป็นอยู่

ภูมิปัญญาชาวบ้านและเทคโนโลยีท้องถิ่นเป็นการนำความรู้ความสามารถมาประดิษฐ์ คิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุง ประยุกต์ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา การจัดการ การเรียนรู้ การปรับตัว โดยมีการสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

ภูมิปัญญาชาวบ้านและเทคโนโลยีท้องถิ่น ย่อมขึ้นอยู่กับเชื้อชาติ ศาสนา วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม และความเชื่อต่างๆ ที่เป็นแบบแผนการดำเนินชีวิตที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น สำหรับจังหวัดพังงา ชาวพังงามีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย มี ประเพณีและวัฒนธรรมแบบคนไทยในภาคใต้ตอนกลางโดยทั่วไป จะแตกต่างไปจากจังหวัดอื่น บ้างก็จากอิทธิพลของจีนและมลายู เนื่องจากชาวพังงามีเชื้อสายคนจีนและมลายู ที่อพยพเข้ามา ทำมาหากินในจังหวัดพังงาและภูเก็ต จึงทำให้มีภาษา วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจาก จังหวัดอื่นในเรื่องการทำมาหากิน การรักษาโรค การกินอยู่ ศิลปกรรม ภาษาและวรรณกรรม ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภูมิปัญญาการทำมาหากิน

“ที่ใดมีต้นไม้เขียวชะอุ่ม นั่นหมายถึงดินอุดมสมบูรณ์ ปักหลักตั้งบ้านเรือนย่อมจะไม่ อดตาย” เป็นคำกล่าวของชาวจีนที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดพังงา นอกจากดินอุดมสมบูรณ์แล้ว ได้ดินและได้ทะเลยังเต็มไปด้วยแร่ดีบุกอีกด้วย จึงมีคำขวัญของจังหวัดว่า “แร่หมื่นล้าน บ้านกลางน้ำ ถ้ำงามตา ภูเขาแปลก แมกไม้จำปูน บริบูรณ์ด้วยทรัพยากร” ในอดีตนั้นแผ่นดิน ของจังหวัดพังงา เต็มไปด้วยแร่ดีบุก ยกเว้นอำเภอทับปุด จึงมีการทำเหมืองแร่ดีบุกมาก ผลผลิต จากแร่ดีบุกสามารถทำรายได้ให้จังหวัดมากที่สุด เมื่อแร่ดีบุกลดน้อยลงประกอบกับราคาตกต่ำ ทำให้ชาวพังงาเปลี่ยนมาทำการเกษตร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ภูมิปัญญาชาวบ้านและ เทคโนโลยีท้องถิ่นในเรื่องการทำมาหากิน แยกออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการประกอบอาชีพ

การทำเหมืองแร่ดีบุก

แร่ดีบุกเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดพังงาในอดีต ซึ่งตามลักษณะ ภูมิประเทศแล้ว จะพบแร่ดีบุกอยู่ใต้ดินและใต้ทะเลของพังงาเกือบทุกอำเภอยกเว้นอำเภอทับปุด

จะเป็นเหตุให้ในสมัยหนึ่งแร่ดีบุกได้ก่อให้เกิดอาชีพการทำเหมืองแร่ซึ่งทำรายได้ให้แก่จังหวัดอย่างมหาศาล อีกทั้งยังเป็นที่มาของคำขวัญ “แร่หมื่นล้าน” ของจังหวัดพังงาในปัจจุบัน

แร่ดีบุกมีลักษณะพื้นฐานของแร่เป็นก้อนแข็งคล้ายหินควอตซ์หรือหินเขียวหนุมน ส่วนใหญ่มีสีเทา ดำ เมื่อถูกขูดจะเกิดรอยสีขาว เเผาไฟไม่ละลาย ต้องป่นเป็นผงผสมกับถ่านและหลอมออกมาจะได้เนื้อหรือโลหะดีบุก ส่วนขี้ตะกรันจากการถลุงแร่ดีบุกจะมีส่วนผสมของแร่กำมันตภาพรังสี 2 ชนิด คือ แทนทาลัมและโคคัมเบียน

การนำแร่ดีบุกไปใช้ประโยชน์นั้น ตามหลักฐานที่ปรากฏ คือ ในสมัยก่อนจะนำไปผสมกับทองแดงกลายเป็นสาริดสำหรับใช้ทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ หรือผลิตงานประติมากรรมทางศาสนา ต่อมามีการนำไปใช้เป็นส่วนผสมในการทำอาวุธสงคราม ตลอดจนใช้อาบสังกะสี มุงหลังคา หรือทำเงินตรา

ในจังหวัดพังงาใช้วิธีการทำเหมืองแร่ในเกือบทุกลักษณะ ยกเว้นวิธีการทำเหมืองอุโมงค์ ด้วยเหตุของความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ต้นทุนการดำเนินงาน และอื่นๆ

การทำเหมืองแร่ในจังหวัดพังงา เริ่มตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2404 โดยมีชาวจีนอพยพเข้ามาทำเหมืองแร่แต่ด้วยเหตุของผลประโยชน์ จึงเกิดการแบ่งกลุ่ม มีการทะเลาะวิวาทก่อความวุ่นวาย เกิดการสู้รบของกลุ่มฮังยี่ จนทางการต้องยกกำลังเข้าปราบปรามจนเหตุการณ์สงบลงประมาณปี พ.ศ. 2424 และผลจากการสู้รบเป็นเหตุให้ชาวจีนบางส่วนอพยพหนีภัยกลับประเทศ กิจการเหมืองแร่จึงซบเซาลง ต่อมาปี พ.ศ. 2506 ในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี จึงเริ่มมีการขยายกิจการอุตสาหกรรมเหมืองแร่อย่างกว้างขวางจนจนถึงปี พ.ศ. 2528 ราคาดีบุกในตลาดโลกตกลงและไม่กระเตื้องขึ้นอีก การทำเหมืองแร่จึงซบเซาโดยลำดับ

ในปัจจุบัน ผลผลิตแร่ดีบุกจากภาคใต้ยังคงคิดเป็น 85% ของปริมาณที่ผลิตได้ในประเทศทั้งหมด โดยผลิตได้มากที่สุดที่พังงา ภูเก็ต ระนอง และนครศรีธรรมราช ตามลำดับ การทำเหมืองแร่ดีบุกในจังหวัดพังงายังคงมีอยู่ ดังเช่น การทำเหมืองแร่ในทะเล ซึ่งส่วนใหญ่จะทำกันที่บ้านน้ำเค็ม อำเภอตะกั่วป่า และบ้านเขาปีหลาย อำเภอตะกั่วทุ่ง เป็นต้น

การทำสวนยางพารา

อาชีพการทำสวนยางพาราของชาวพังงาทำควบคู่กันมากับอาชีพการทำเหมืองแร่ แต่ในอดีตไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก เพราะรายได้จากการทำเหมืองแร่ดีกว่า แต่เมื่อแรลดน้อยลง ประกอบกับราคาคงต่ำจึงทำให้ชาวพังงาหันมาประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้มีการปลูกยางพารากันทุกอำเภอ

วิถีชีวิตของชาวพังงาในการประกอบอาชีพทางด้านการทำสวนยางพารานั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับ กงลี เจบง ตะกง และจักรยาง

“กงซี” หรือ “กงลี” เป็นภาษาจีนฮกเกี้ยน หมายถึง ที่พักคนงานกรีดยาง กงลีส่วนใหญ่จะปลูกอยู่ในสวนยาง

“มิดดัดยาง” เป็นเครื่องมือสำหรับกรีดยาง หรือภาษามาลายูเรียก “เจบง” มีลักษณะโค้งงอคล้ายเคียว ปลายมิดมีคมเป็นจะงอย มีด้ามเป็นไม้หรือเป็นโลหะ เข้าใจว่าจะนำเข้ามาตั้งแต่แรกเริ่มที่มีการปลูกยางพารา ในปัจจุบันก็ยังใช้อยู่

“โทง” หรือ “กง” มีลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า ก้นลึกประมาณ 10 เซนติเมตร ทำด้วยอลูมิเนียม คล้ายถาด เป็นภาชนะที่ใช้ใส่น้ำยางที่ผสมกับน้ำกรดภาษาถิ่นเรียกว่าน้ำส้มยาง เพื่อให้ยางแข็งตัว

“จักรยาง” จักรยางทำด้วยเหล็ก ประกอบด้วยซอนเหล็ก 2 อัน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 นิ้ว ยาวประมาณ 50 เซนติเมตร วางขนานกันบนขาตั้งมีเฟืองเพื่อใช้ทดแรงและมีวงล้อติดมือหมุน เมื่อหมุนวงล้อจะทำให้ซอนเหล็กหมุนเข้าหากัน จักรยางมีสองชนิด ทั้งสองชนิดใช้คู่กัน คือ “จักรรีดยาง” ใช้รีดยางให้เป็นแผ่นบาง และ “จักรดอก” ใช้สำหรับรีดยางให้เป็นดอก ปัจจุบันจักรยางถูกพัฒนาจากการหมุนด้วยแรงคนมาหมุนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า หรือใช้เครื่องยนต์แล้ว

อย่างไรก็ตาม การประกอบอาชีพทำสวนยางพารายังขึ้นอยู่กับธรรมชาติเป็นตัวกำหนดด้วย กล่าวคือ ถ้าฝนตกก็ไม่สามารถกรีดยางได้ เพราะน้ำยางจะไหลมาผสมกับน้ำ ไม่สามารถนำไปประกอบเป็นยางแผ่นได้ ชาวสวนยางจะต้องตื่นขึ้นกรีดยางตั้งแต่ตอนดึก เพราะถ้ากรีดยางในเวลาอื่นน้ำยางจะไหลน้อย ปัจจุบันธรรมชาติที่ไม่เอื้ออำนวยเนื่องจากจังหวัดพังงามีฝนตกชุกมากทำให้เกษตรกรปลูกยางพาราหันไปปลูกผลไม้และปาล์มน้ำมันแทนทำให้พื้นที่ปลูกยางพาราลดลง

การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ

อาชีพการเลี้ยงกุ้งกุลาดำเป็นอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงกันแถบชายฝั่งทะเลของอำเภอทับปุด อำเภอเมืองพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง อำเภอท้ายเหมือง อำเภอตะกั่วป่า และอำเภอคุระบุรี การเลี้ยงกุ้งกุลาดำในจังหวัดพังงานิยมเลี้ยงในบ่อขนาด 2-5 ไร่ โดยสูบน้ำทะเลเข้ามา และเมื่อจะจับกุ้งก็ปล่อยน้ำทะเลออกไป ต้องใช้ต้นทุนในการเลี้ยงที่สูงมาก ต้องนำเครื่องจักร เครื่องกล และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ อย่างไรก็ตามการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในปัจจุบันมีผลกระทบกับสภาวะแวดล้อมชายฝั่งทะเล โอกาสต่อไปอาชีพนี้คงจะหมดไป หรืออาจจะพัฒนาการเลี้ยงกุ้งกุลาดำไปในรูปแบบอื่น

การเลี้ยงหอยนางรม

หอยนางรมเป็นสัตว์น้ำตามธรรมชาติที่มีมากในอ่าวพังงา ปัจจุบันมีการเลี้ยงหอยนางรมกันมากแถบชายฝั่งอำเภอทับปุด อำเภอเมืองพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง วิธีการเลี้ยงหอยนางรม ชาวประมงจะใช้ยางรถจักรยานยนต์ที่ใช้ไม่ได้แล้วนำมาผ่าซีกและนำไปแขวนไว้ชายฝั่งทะเล ลูกหอยนางรมซึ่งมีปะปนอยู่ในน้ำทะเลก็จะมาเกาะ เมื่อลูกหอยตัวโตขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว ก็จะแกะออกแล้วนำไปติดกับเชือกโดยใช้ปูนซิเมนต์เป็นตัวเชื่อมให้ติดกับเชือกนำไปผูกโยงไว้กับไม้ที่ผูกเป็นท่อน้อยไว้ในน้ำ เลี้ยงโดยวิธีธรรมชาติโดยให้หอยจับอาหารเอง

ประมาณ 6 เดือนก็นำไปขายได้ ปัจจุบันการเลี้ยงหอยนางรมเป็นที่แพร่หลายและไม่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเลมากนัก น่าที่จะส่งเสริมให้มีการเลี้ยงแบบพัฒนาในโอกาสต่อไป

การเลี้ยงปลาในกระชัง

การเลี้ยงปลาในกระชัง เป็นอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเลอีกอาชีพหนึ่ง จะเลี้ยงแถบชายฝั่งของอำเภอทับปุด อำเภอตะกั่วทุ่ง อำเภอตะกั่วป่า อำเภอเมืองพังงา และ อำเภอคุระบุรี ปลาที่เลี้ยงส่วนใหญ่ได้แก่ ปลากะพง ปลาเก๋า วิธีเลี้ยงชาวประมงจะผูกแพบนทุ่นให้ลอยอยู่บนผิวน้ำและผูกกระชังซึ่งทำด้วยตาข่ายเป็นห้องๆ กระชังทุกลูกจะถูกผูกไว้กับหลักเพื่อป้องกันไม่ให้ลอยไปกับน้ำเวลาที่น้ำขึ้น น้ำลง ชาวประมงจะเลือกทำเลในการเลี้ยงปลาในกระชัง โดยหาสถานที่ที่เป็นลำคลอง ปากอ่าวที่สามารถป้องกันลมได้และเวลาน้ำลงต่ำสุด น้ำจะต้องไม่แห้ง อาหารสำหรับเลี้ยงปลาในกระชังใช้ปลาป่นนำมาบดกับอาหารสำเร็จรูป

การค้าขาย

ชาวจังหวัดพังงาส่วนใหญ่มีเชื้อสายจีนซึ่งชอบทำการค้าขาย การค้าขายส่วนใหญ่จะเป็นผลผลิตที่ได้จากการประกอบอาชีพ เช่น แร่ดีบุก ผลผลิตจากการเกษตร และการค้าขายเครื่องมือเครื่องใช้ในการอุปโภคบริโภคโดยทั่วไป การค้าขายส่วนใหญ่จะทำการกันเฉพาะภายในอำเภอ ภายในจังหวัดเดียวกัน ส่วนการค้าในระหว่างจังหวัดนั้นมีน้อย

การทำสวนผลไม้

ชาวพังงานิยมปลูกผลไม้กันทุกอำเภอเพราะดินอุดมสมบูรณ์ ผลไม้ที่นิยมปลูกกันมากได้แก่ เงาะ ลางสาด ลองกอง โดยเฉพาะลองกองปลูกมากในอำเภอตะกั่วป่า ทุเรียนพื้นเมืองปลูกมากในอำเภอท้ายเหมือง อำเภอตะกั่วป่า อำเภอตะกั่วทุ่ง และอำเภอกะปง ที่อำเภอกะปงมีทุเรียนพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อคือพันธุ์ “สาธิตา”

การปลูกผักสวนครัว

ผักสวนครัวมีปลูกกันโดยทั่วไปทั้งเพื่อการดำรงชีพและจำหน่าย ผักที่ทำรายได้ส่วนใหญ่ได้แก่ผักกาด ชิม รมัน แดงกวา ถั่วฝักยาว ฯลฯ

ด้านการดำรงชีพ

การทำหัตถกรรม

อาชีพการทำหัตถกรรมส่วนใหญ่เป็นงานจักสาน โดยการนำวัสดุจากท้องถิ่นมาทำ เช่น ไม้ไผ่ หวาย ก้านมะพร้าว ก้านจาก ใบเตย กะลามะพร้าว งานหัตถกรรมจะมีทุกอำเภอ

- **ไม้ไผ่** นำมาทำฝ้ายบ้านเรียกว่าฝ้ายขัดแตะ วิธีการทำคือการนำไม้ไผ่มาผ่าซีก แล้วสับให้เป็นซี่เล็กๆ โดยไม่ให้แยกหลุดเป็นชิ้นๆ แล้วนำมาขัดเป็นลายต่างๆ เช่น ลายข้างควาย ลายสอง เป็นต้น นอกจากนั้นก็นำมาสานเป็นตะกร้า เข่ง กระด้ง ข้อง หมวก ฯลฯ

- **หวาย** นำมาสานเป็นปั้งก็ ตะกร้า ตะกร้อ เฟอร์นิเจอร์หวาย ฯลฯ
- **ใบมะพร้าว ใบจาก ใบสาคุ** นำมาเย็บมุงหลังคา เย็บเป็นตับเรียกว่า “ตับจาก” ตับจากทำจากไม้ไผ่ผ่าเป็นซี่ขนาด 1 นิ้ว ยาวประมาณ 1.50 เมตร
- **ก้านมะพร้าว ก้านจาก** นำมาสานเป็นเสวียน หม้อ ตะกร้า ไม้กวาด
- **ใบยางพารา** นำมาทำดอกไม้ วิธีทำดอกไม้จากใบยางพาราชาวบ้านจะคัดเลือกใบยางที่ไม่อ่อนหรือแก่เกินไป นำมาแช่น้ำประมาณ 20-30 วัน เพื่อให้ใบเปื่อย แล้วนำมาปิดด้วยแปรงเล็กๆ เพื่อให้เนื้อเยื่อออกให้หมดเหลือแต่เส้นใยนำมาขัดสีด้วยน้ำยาไฮเตอร์ให้ขาว 1 คิน แล้วนำมาย้อมสีตามต้องการ ผึ่งแดดให้แห้ง แล้วนำมาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ใบยางพาราส่งขายภายในประเทศและต่างประเทศ
- **ดอกอ้อ** เป็นพืชที่มีอยู่ทั่วไปในจังหวัดพังงา อยู่ในตระกูลเดียวกับดอกยงดอกเลา จะออกดอกปีละ 1 ครั้ง ชาวบ้านจะนำดอกอ้อมาผึ่งแดดให้แห้งแล้วทุบให้เกสรออกเหลือเฉพาะเรียวเล็ก นำมาผูกเป็นแผ่นบางๆ ทำด้ามถือ ใช้ในการกวาดขยะ จะทำมากในอำเภอทับปุด อำเภอกะปง และอำเภอท้ายเหมือง

การทำเครื่องมือดักสัตว์

เครื่องมือดักสัตว์เป็นเครื่องมือยังชีพในสมัยโบราณ ส่วนใหญ่จะทำด้วยไม้ซึ่งมีชื่อแตกต่างกันไปแล้วแต่ท้องถิ่น เครื่องดักสัตว์ที่นิยมใช้ของชาวจังหวัดพังงา ได้แก่

- **ครอบ** ที่สำหรับดักนกคุ้ม ทำด้วยไม้ไผ่สานคล้ายฝาชี มีลั่นกระเดื่อง ใช้รวงข้าวผูกลั่นกระเดื่องล่อเวลานกคุ้มมากินข้าวลั่นกระเดื่องหลุดครอบจะตกลงมาครอบนกคุ้มไว้
- **จั่น** เป็นกรงดักสัตว์มีลั่นสำหรับล่อให้ประตูปิด เมื่อสัตว์เข้าไปแตะที่ลั่นกระเดื่องประตูจะปิดทันที สัตว์ก็จะติดอยู่ข้างใน
- **หยองปู** ค้นทำด้วยไม้ไผ่โค้งๆ นำมาผูกเป็นกากบาท ปลายทั้งสี่ผูกด้วยตาข่ายคล้ายหยองปลาแต่ขนาดเล็กกว่า มีเชือกผูกกับท่อนไม้ไผ่ใส่เหยื่อปลาผูกติดกับคัน นำไปจมน้ำตามชายฝั่งทะเล เมื่อปูเข้ามากินเหยื่อก็จะดึงเชือกที่ผูกหยองที่ติดกับท่อนขึ้นมา
- **นางคัน** ทำกับไม้ไผ่เหลาเป็นซี่ๆ แล้วผูก คล้ายปั้งก็ใส่ด้ามไม้ยาวประมาณ 2 เมตร ใช้สำหรับคราดลากหอยปากหนาในน้ำลึก
- **เรือเคียด** เป็นเรือพายที่ออกแบบเพื่ออำพราง มีไม้ผูกที่ปากเรือโดยปลายของไม้จะมีไม้ผูกเป็นซี่โตๆ ยื่นลงไปในน้ำ หัวเรือจะปกปิดด้วยกิ่งไม้ เช่น ใบจาก กาบเรือฝั่งตรงข้ามกับที่ผูกไม้ที่หัวเรือจะผูกไม้กระดานสูงประมาณ 50 เซนติเมตร เพื่อป้องกันกุ้ง ปลา กระโดดเลยเรือเวลาพายเรือออกไปชายฝั่งทะเลในตอนกลางคืน กุ้ง ปลา ก็จะตกใจกระโดดลงในเรือเอง
- **หลุมพราง** เป็นหลุมดักสัตว์จะขุดตรงทางเดินของสัตว์โดยขุดเป็นหลุมลึกมากขนาดพอจตุรัส ปากหลุมใช้ใบไม้ใบหญ้าแห้งปิดไว้ เมื่อสัตว์เดินผ่านก็จะตกลงไปในหลุม
- **คริน** ใช้สำหรับต่อโกป่า ทำเป็นบ่วงด้วยหวาย มีด้ามไว้ปักกับดินที่ด้ามจะมีเชือกผูกติดกันหลายๆ คัน เวลาดักก็จะนำไปปักเป็นวงกลมโดยผูกโกต่อไว้ตรงกลาง ห่างจากบ่วงประมาณ 2 เมตร หรือปักเป็นแนวยาวก็ได้

- นาง ทำด้วยไม้ไผ่ผ่าเป็นซี่เล็กๆ สานด้วยค้ำหรือหวาย มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าคล้ายลูกฟักผ่าซีกแต่โตกว่า ใช้สำหรับซ่อนหา กุ้ง ปู ปลา เล็กๆ ในท่อน้ำตื้นๆ
- ข้อง สานด้วยไม้ไผ่หรือค้ำ รูปร่างคล้ายแจกันขนาดใหญ่ สะพายป่าหรือผูกเอาได้ ใช้ใส่ปลา กุ้ง ปู ที่หามาได้
- นั้งได้ มีรูปร่างคล้ายข้องแต่มีขนาดโตกว่า ที่ก้นเจาะทำเป็นงาคล้ายไซ เพื่อให้ปลาเข้าไปกินเหยื่อที่ล่อไว้ข้างใน ใช้ดักปลาในน้ำนิ่ง เช่น ในสระ เวลาตกจะต้องให้ปากโผล่พ้นน้ำ

การแปรรูปสัตว์น้ำ

อาชีพการแปรรูปสัตว์น้ำเป็นรายได้ของชาวพังงา เนื่องจากพื้นที่สามในสี่ส่วนอยู่ติดกับชายฝั่งทะเล ทำให้วิถีชีวิตของชาวพังงาส่วนหนึ่งดำรงชีพอยู่กับการจับสัตว์ซึ่งมีอยู่ชุกชุม กุ้ง หอย ปู ปลา ที่หามาได้ส่วนที่เหลือจากการจำหน่ายก็นำมาแปรรูปเก็บไว้จำหน่ายหรือบริโภคในยามที่ขาดแคลน การแปรรูปสัตว์น้ำที่สำคัญ ได้แก่

- **กุ้งแห้ง** คือการนำกุ้งตัวเล็กมาต้มให้สุกผึ่งแดดให้แห้ง เอาเปลือกออก เก็บไว้ประกอบอาหาร กุ้งแห้งของชาวพังงาที่มีคุณภาพดีต้องเป็นกุ้งแห้งจากอำเภอเกาะยาว และอำเภอเมืองพังงา เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวซื้อหาไปเป็นของฝาก

- **กะปิ** ชาวพังงารู้จักการทำกะปิมาตั้งแต่โบราณโดยเรียกเป็นภาษาถิ่นว่า “เคย” กล่าวกันว่าถ้าเป็นกะปิชั้นดีของจังหวัดพังงาจะต้องเป็นกะปิที่เกาะปันหยี อำเภอเมืองพังงา การทำกะปิเป็นการนำกุ้งตัวเล็กหรือเรียกเป็นภาษาถิ่นว่า “กุ้งเคย” มาหมักเกลือแล้วตำให้ละเอียด ผึ่งแดดให้แห้งพอประมาณแล้วเก็บใส่โถงหรือไหไว้ประกอบอาหารได้นานๆ โดยไม่เสียรสชาติ

- **กุ้งเสียบ** คือ การนำกุ้งมาเสียบด้วยไม้ไผ่ไปย่างไฟอ่อนๆ จนสุก กรอบ หอม แล้วนำมาหมักเป็น ตับๆ เพื่อจำหน่าย กุ้งเสียบของจังหวัดพังงาเป็นของฝากที่ขึ้นชื่ออย่างหนึ่งซึ่งนิยมทำกันแพร่หลายในอำเภอทับปุด อำเภอเมืองพังงา อำเภอเกาะยาว และอำเภอตะกั่วทุ่ง

- **หอยเปรี้ยว** เป็นการนำหอยปากหนาผ่าเอาเฉพาะเนื้อหอยดองกับเกลือบรรจุขวดไว้ประมาณ 5 วันก็สามารถนำมาจำหน่ายได้ หอยปากหนามีมากที่อ่าวพังงาแถบบ้านโคกไคร ตำบลมะรุ่ย อำเภอทับปุด มีมากจนชาวบ้านให้ชื่อว่า “โหนดหอยปากหนา”

- **หอยกะพงแห้ง** ชาวพังงารู้จักการนำเอาหอยกะพงมาทำให้แห้งโดยการแกะเปลือกออกแล้วนำเนื้อหอยมาลวกด้วยน้ำร้อนๆ ผึ่งแดดให้แห้งแล้วสามารถเก็บไว้กินได้นานๆ

- **ปลาหมึกแห้ง** ชาวพังงาที่ทำการประมง เมื่อจับปลาหมึกได้ส่วนที่เหลือจากการจำหน่ายหรือรับประทานในครอบครัว จะนำไปทำเป็นปลาหมึกตากแห้งที่สามารถเก็บไว้รับประทานได้นานหรือจำหน่ายเป็นสินค้าต่อไป

- **ปลาเค็ม** ชายฝั่งของจังหวัดพังงามีปลาชุกชุม เมื่อเหลือจากการประกอบอาหารหรือจากการจำหน่ายก็จะนำมาแปรรูปเป็นปลาเค็มตากแห้งไว้บริโภคในฤดูที่ไม่สามารถออกทะเลได้ ปลาเค็มที่ชาวพังงานิยมว่าเป็นปลาเค็มชั้นดีจะต้องเป็นปลาสิเสียด และปลาเค็มที่ทำจากปลาอินทรี เป็นสินค้าพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อที่นักท่องเที่ยวนิยมนำเป็นของฝากให้ญาติมิตร ทำเป็น

ลำเป็นสันในอำเภอทับปุด อำเภอเกาะยาว อำเภอตะกั่วทุ่ง อำเภอเมืองพังงา อำเภอกระบุรี และอำเภอท้ายเหมือง

- **โตปลา** คือ เครื่องในของปลาซึ่งชาวบ้านนำมาดองกับเกลือไว้เพื่อประกอบอาหาร เรียกเป็นภาษาถิ่นว่า “ฟุงปลา” โตปลาเป็นผลพลอยได้จากการทำปลาเค็ม โดยการนำเครื่องในปลาที่ได้จากการนำปลาไปทำปลาเค็มนั้นมาดองด้วยเกลือเก็บไว้ประมาณ 1 อาทิตย์ ก็สามารถนำมาทำแกงโตปลาได้แล้ว โตปลาที่เป็นที่นิยม ซึ่งชาวพังงาเชื่อว่านำไปประกอบเป็นแกงโตปลาได้อร่อย คือ เครื่องในจากปลาเสียด จะมีวางจำหน่ายควบคู่กับปลาเค็มโดยทั่วไป

- **ปลาข้าง** ปลาที่ชาวจังหวัดพังงานิยมนำมาอย่างจำหน่ายได้แก่ ปลากระเบน จะมีวางจำหน่ายเฉพาะในจังหวัดพังงาเท่านั้น ชาวพังงารู้จักวิธีการย่างปลาโดยให้คงรสชาติ และเนื้อนุ่ม ไม่แข็งกระด้าง มาตั้งแต่โบราณซึ่งวิธีการนี้ได้สั่งสอนและถ่ายทอดมาถึงปัจจุบัน

- **กะปิเค็ม** ชาวพังงา เรียกว่า “เคยเค็ม” เป็นกรรมวิธีการถนอมอาหารของชาวพังงาอย่างหนึ่ง โดยการนำกุ้งตัวเล็กๆ “กุ้งเคย” มาดองกับเกลือให้เปรี้ยวแล้วนำไปประกอบอาหาร เช่น นำไปผัดกับหมูสามชั้น นำไปนึ่งกับไข่ เป็นต้น

- **ปลาล้างจ่าง** เป็นปลาทะเลที่มีขนาดเล็กจิ๋วชนิดหนึ่ง นำมาต้มพอสุกแล้วตากให้แห้ง กรอบ มีรสชาติน้ำมัน กรอบ เค็ม เหมาะในการทำน้ำพริก แกงเลียง หรือทอดกรอบเป็นกับแกล้ม ทำกันมากที่อำเภอเกาะยาว

การรักษาโรค

ชาวพังงาได้รับความรู้ในการใช้สมุนไพรมาทำการรักษาโรคต่างๆ จากบรรพบุรุษ ตำรายาพื้นบ้านส่วนใหญ่สามารถค้นพบได้จากสมุดใบลาน หนังสือข่อย หรือหนังสือбудยาพื้นบ้านส่วนใหญ่จะเป็นพืชสมุนไพร สัตว์และแร่ธาตุ ส่วนผลสมที่มาจากพืชได้แก่ ใบ ดอก ลำต้น ราก เหง้า ผล เปลือก แก่น ส่วนที่มาจากสัตว์ ได้แก่ เนื้อ หนัง ขน เอ็น กระดูก ดี เขา ส่วนที่เป็นแร่ธาตุได้แก่ น้ำ ผง ของแข็ง หรือในรูปของสารละลาย เป็นต้น

การใช้ยาสมุนไพรพื้นบ้านในการรักษาโรคมัยไข้เจ็บยังคงเป็นเรื่องปกติของสังคมไทย ที่ปฏิบัติติดทอติดกันมาตั้งแต่ดั้งเดิมซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ และจากการนำเอาวัสดุในท้องถิ่นที่พอจะหาได้มาใช้ประโยชน์ในการบำรุงรักษาโรคมัยไข้เจ็บต่างๆ ตามวิถีชีวิตพื้นบ้านซึ่งในปัจจุบันแม้ว่าความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าขนาดไหนก็ตาม แต่ประชาชนก็ยังอาศัยยาสมุนไพรพื้นบ้านเป็นยารักษาโรคมัยไข้เจ็บอยู่ สมุนไพรที่นิยมนำมาใช้รักษาโรคมัยไข้เจ็บส่วนหนึ่งก็เป็นพืชที่นำมาประกอบอาหาร อีกส่วนหนึ่งก็นำมาใช้ในการบำรุงรักษาโรคโดยตรง

สุขวิทยาในการกินอยู่

ภูมิปัญญาด้านอาหารการกิน

ชาวพังงา ส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่เรียบง่าย นิยมประกอบอาหารรับประทานเอง โดยใช้ทรัพยากรที่หาได้ในท้องถิ่นของตนเอง นำมาประกอบอาหารเอง ไม่นิยมซื้อสำเร็จรูป และไม่นิยมไปรับประทานอาหารนอกบ้าน เพราะส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพอยู่กับบ้าน เช่น เลี้ยงสัตว์ ปลูกผลไม้ และนิยมประกอบอาหารบริโภคเองแบบพื้นบ้าน

อาหารเช้า ชาวพังงาจะนิยมรับประทานอาหารเช้าประเภทน้ำชา ซึ่งภาษาท้องถิ่นจะเรียกว่า เซล้อง และ กาแฟ เรียกว่า โกปี ซึ่งจะรับประทานกับขนมชนิดต่างๆ ที่ทำกันเอง โดยทำจากข้าวเหนียวเป็นส่วนใหญ่ เช่น ข้าวเหนียวสังขยา ข้าวเหนียวหม้อแกง ข้าวเหนียวหน้าฉีก (หน้ามะพร้าว) ข้าวเหนียวหน้ากุ้ง ข้าวเหนียวกล้วย (ข้าวต้มมัด) ข้าวเหนียวปิ้ง (เปาลั้ง) ฯลฯ

นอกจากน้ำชากาแฟแล้ว ชาวพังงายังนิยมรับประทานขนมจีนเป็นอาหารเช้าด้วย ซึ่งขนมจีนจะกินกับน้ำแกงไตปลา น้ำยากะทิ และน้ำพริก (น้ำยาชนิดหวาน) แก้มด้วยผักสดชนิดต่างๆ ที่หาได้จากพื้นบ้าน เช่น สะตอ กระถิน ลูกเนียง ลูกเหรียง ยอดมันปู มะเขือ ถั่วฝักยาว แตงกวา ถั่วงอก ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีผักดองชนิดต่างๆ เช่น ถั่วลิสงงอกดอง ถั่วฝักยาวดอง ผักหนามดอง ผักกุ่มดอง ผักเสี้ยนดอง

อาหารกลางวัน/อาหารเย็น

ชาวพังงาจะนิยมรับประทานข้าวเป็นอาหารหลัก โดยจะประกอบอาหารเอง แกงที่นิยมรับประทานมากที่สุด แกงส้ม (แกงเหลือง) แกงหุงปลา (แกงไตปลา) แกงกะทิ (หมู เนื้อ ไก่) แกงพริก และน้ำพริกชนิดต่างๆ เช่น น้ำพริกขยำ น้ำพริกกุ้งเสียบ รสชาติจะเน้น 3 รส จะมีรสเผ็ดนำ ส่วนอาหารประเภทแกงจืด ชาวพังงาจะนิยมรับประทาน คือ ต้มกะทิผักเหมียง ต้มกะทิหน่อไม้ แกงเลียงผักต่างๆ และผัดผัก

นอกจากจะรู้จักการประกอบอาหารรับประทานเองแล้ว ยังรู้จักที่จะถนอมอาหาร เนื่องจากจังหวัดพังงามีความอุดมสมบูรณ์ทั้งอาหารทะเล พืช ผัก และผลไม้ การถนอมอาหารที่ขึ้นชื่อและเป็นที่รู้จักกับแพร่หลาย คือ

กุ้งเสียบ

กะปิ

ปลาเค็ม

ปลาจิ้งจ้าง

ไตปลา

แกงไตปลาแห้ง/ไตปลาคั่วกลิ้ง

ลูกจันทศ

ผักดอง

ภูมิปัญญาในการอยู่อาศัย

จังหวัดพังงาเป็นจังหวัดที่อยู่แถบชายฝั่งทะเลอันดามัน และมีเกาะเล็ก เกาะใหญ่จำนวนมาก ชาวพังงาจะอาศัยอยู่ตามชนบท และตามเกาะต่างๆ บ้านเรือนที่อยู่อาศัยส่วนมากจะสร้างกับปูนซีเมนต์ผสมไม้ ชั้นเดียว

ชาวจังหวัดพังงาส่วนใหญ่อยู่กับแบบชนบทรวมญาติพี่น้อง มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ทนสมัย การแต่งกายสะอาดอยู่เสมอ สนใจที่จะพัฒนาตนเองและชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยได้มีการรวมกลุ่มจัดตั้งองค์กรต่างๆ ขึ้นในท้องถิ่น เช่น มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตร จัดตั้งกลุ่มสตรีพัฒนา และจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มร้านค้าชุมชน เป็นต้น

ภูมิปัญญาเกี่ยวกับศิลปกรรม

ภูมิปัญญาชาวบ้านและเทคโนโลยีท้องถิ่น ที่ปรากฏในวิถีชีวิตของชาวพังงา เกิดจากการสั่งสม การตกทอดจากบรรพบุรุษ และประยุกต์ให้เหมาะกับยุคสมัย จำแนกได้ดังนี้

ด้านศิลปกรรม

งานด้านศิลปกรรมที่ปรากฏในวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งเป็นทักษะในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม และนาฏดุริยางค์ศิลป์ อันเป็นงานศิลปกรรมที่มีลักษณะเฉพาะโดยทำจากวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น ดัดแปลง ประดิษฐ์ประดิษฐ์ โดยอาศัยการสังเกต การจดจำ หรือการเรียนรู้จากธรรมชาติ ซึ่งจะสืบทอดและพัฒนาวิถีชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณค่าดั้งเดิม ความกลมกลืน และความสอดคล้องกับธรรมชาติ

ด้านจิตรกรรม

ส่วนใหญ่เป็นศิลปะการวาดรูประบายสีอยู่ในลักษณะของจิตรกรรมฝาผนังตามศาสนสถาน เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อ ที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน เช่น

- จิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดประชุมโยธี ถนนเพชรเกษม ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมืองพังงา
- จิตรกรรมฝาผนังศาลเจ้ามาจ้อโป๊ ถนนบริรักษ์บำรุง ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมืองพังงา
- จิตรกรรมสุสานตระกูล “วานิช” ถนนเพชรเกษม ตำบลตากแดด อำเภอเมืองพังงา
- จิตรกรรมศาลเจ้าเล่งสิ้นแก้ง หรือ ต่อกสิ้นแก้ง ตลาดท้ายเหมือง ตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง

ด้านประติมากรรม

งานด้านประติมากรรม เป็นงานปั้น งานแกะสลัก งานหล่อ ของแต่ละท้องถิ่นเป็นศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งผสมผสานกับศิลปะฝีมือสกุลช่างโบราณที่ยังสืบทอดมาถึงปัจจุบัน เช่น

- พระพุทธรูปปูนปั้นและโลหะหล่อปางต่างๆ เช่น ปางป่าเลไลย์ ปางมารวิชัยแบบสุโขทัย พระเชียงแสนสิงห์หนึ่ง และรอยพระพุทธรูปบาทจำลองหล่อด้วยสัมฤทธิ์ วัดประชุมโยธี ถนนเพชรเกษม ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมืองพังงา
- พระพุทธรูปและประติมากรรมอื่น เช่น พระพุทธไสยาสน์ พระพุทธรูปก่ออิฐถือปูน ปางสะดุ้งมาร พระพุทธรูปหินอ่อนปางสะดุ้งมาร พระพุทธรูปยืนก่ออิฐถือปูนปางรำพึงถวายเนตร

พระพุทธบาทจำลองลงรักปิดทอง วัดสุวรรณคูหา หรือ วัดถ้ำ หมู่ที่ 2 ตำบลกระโสม อำเภอดงรัก

- พระประธานอุโบสถวัดประพาสประจิมเขต ถนนเพชรเกษม ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมืองพังงา

- พระประธานอุโบสถ และเตียงแกะสลักลายไทย วัดสราภิมุข ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 2 ตำบลถ้ำน้ำผุด อำเภอเมืองพังงา

- พระศิลา และหลวงพ่อด่วน (ชาด่วน) วัดศรีรัตนาราม (วัดมะรุ่ย) หมู่ที่ 4 ตำบลมะรุ่ย อำเภอทับปุด

- พระประธานอุโบสถ และพระพุทธรูปศิลา วัดหาดทรายสมบูรณ์ หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง

- พระพุทธรูปศิลาขาว วัดปทุมวนาราม หมู่ที่ 2 บ้านกะปง ตำบลกะปง อำเภอกะปง

ด้านนาฏดุริยางค์ศิลป์

งานด้านนาฏดุริยางค์ศิลป์ เป็นศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำที่เป็นแบบแผน แสดงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น โดยการนำเอาวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม นำมาประดิษฐ์ท่ารำต่างๆ เช่น ระบำร่อนแร่ ระบำกะลา ระบำกริดยาง ลิเกป่า ร้องเง็ง หนังตะลุง

เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เป็นงานช่างฝีมือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้วัสดุจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น หวาย ไม้ไผ่ นำมาสาน ชัด เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีพ ซึ่งปัจจุบันผู้มีฝีมือด้านนี้มีไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ ซึ่งนับวันแต่จะหมดไป ถ้าไม่มีการอนุรักษ์และสืบทอดงานช่างเหล่านี้ไว้ เครื่องจักสานจะแบ่งตามประเภทและประโยชน์ของการใช้งาน คือ

- เครื่องใช้ในครัวเรือนและงานเกษตรกรรม สานหรือทำจากไม้ ไม้ไผ่ หวาย ใบเตย ใบลาน ใบไม้ จาก สาคุ เพื่อใช้เป็นภาชนะในการบรรจุสิ่งของ หรือกั้นแดด กั้นฝน เช่น เข่ง กระซอน หมวกใบลานหรือหมวกใบไม้ บุงก็ ไม้กวาดดอกอ้อ เสื่อใบเตย ฝาขัดแตะไม้ไผ่ ครกสีข้าว ครกและสากตำข้าว กระด้งผัดข้าว ชะลอม ตะแกรง กะเมอ กระสอบ จากสำหรับมุงหลังคาที่ทำจากต้นจากหรือสาคุ และเครื่องมือในการเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตร

- เครื่องมือในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง สานด้วยไม้ไผ่ หวาย หรือเถาวัลย์ เช่น ค้อมขังไก่ รางไก่สำหรับให้ไก่ไข่และฟักไข่

- เครื่องมือในการจับปลา ซึ่งสานด้วยไม้ไผ่ หวาย หรือเถาวัลย์ บางประเภทนำเอาวัสดุในท้องตลาด เช่น ลวด ดาข้าย อวน ด้าย หรือเชือกไนลอน เช่น ไช ลอบ สุ่ม ตะข่อง ละมู แห โพงพาง จัน หยองปู นาง ครอบดักนก คริน นังได้

- งานหัตถกรรมอื่นๆ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้จากใบยางพารา เกล็ดปลา ชั่งข้าวโพด

ภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

เป็นการใช้ภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาปรับปรุง สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยและการดำรงชีพ ให้ผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ เช่น

- บ้านกลางน้ำ เป็นบ้านที่อยู่อาศัยของชุมชนมุสลิมที่ประกอบอาชีพทางการประมง มาแต่เดิม ตามเกาะแก่งต่างๆ ในอ่าวพังงา ซึ่งเหมาะแก่การจอดเรือหลบคลื่นลม และต่อมากลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่ เช่น ชุมชนบ้านกลางน้ำเกาะปันหยี หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะปันหยี อำเภอเมืองพังงา

ภูมิปัญญาทางศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณี

ศาสนาเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเชื่อความศรัทธา ที่มีต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นการรวบรวมปรัชญาคำสอนเพื่ออธิบายถึงโลกจักรวาลและชีวิต มีหลักธรรมเพื่อชี้ทางสู่การบรรลุเป้าหมายของชีวิต โดยมีพิธีกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งปฏิบัติสืบทอดกันมาจนกลายเป็นวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต และเชื้อชาติ ศาสนา จึงเป็นตัวกำหนดหลักให้มนุษย์สร้างสรรค์ผลงานในรูปของวรรณกรรม ปฏิมากรรม สถาปัตยกรรม หัตถกรรม จิตรกรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี

ศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านในที่นี้ จึงเป็นความสามารถของการประยุกต์ใช้หลักธรรม คำสอน ความเชื่อ และประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติตนเพื่อก่อให้เกิดผลที่ดีต่อบุคคลและสภาพแวดล้อม และถ่ายทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

ทิศเหนือ

อำเภอพนม

อำเภอเมืองพังงา

อำเภออ่าวลึก

ทับปุด : ความเป็นมา

เดิมที่ตั้งอำเภอทับปุดเป็นป่ารก้างและเป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2328 ตอนต้นรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พม่ายกทัพเข้าล้อมเมืองกลางไว้ ราษฎรจากเมืองตะกั่วทุ่งและเมืองกลาง ได้อพยพครอบครัวหนีพม่าไปอยู่ตามป่าตามเขาในท้องที่อำเภอเมืองพังงา ในปัจจุบัน บางพวกอพยพเข้ามาอยู่ในท้องที่อำเภอทับปุด ซึ่งขณะนั้นเป็น ทุ่งหญ้าและป่าเขา มีพืชพันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์ ลักษณะพื้นที่เหมาะ แก่การอยู่อาศัยและการเพาะปลูก ผู้อพยพได้สร้างที่พักขึ้นในทุ่งหญ้าแห่งหนึ่ง เป็นแบบกระท่อมชั่วคราวหลังเล็กๆ ภาษาพื้นเมืองเรียกว่า “ทับ” ทับที่ปลูก นี้ใช้อุปกรณ์ที่ทำได้ง่ายในพื้นที่ เช่น ไม้ไผ่และไม้เบญจพรรณต่างๆ เป็น โครงสร้างหลังคาใช้ใบไม้มุง ใบไม้ชนิดนี้มีลักษณะคล้ายต้นชานขนาดใหญ่ ชาวพื้นเมืองเรียกว่า “ปุด” เมื่อสร้างที่พักเสร็จแล้ว ผู้อพยพก็เลยเรียกชุมชนของตนว่า “บ้านทับปุด” ซึ่งหมายถึง กระท่อมที่สร้างขึ้นโดยใช้ใบปุดมุง หรือกัน และชื่อนี้ใช้เรียกกันต่อมา

ครั้นเมื่อชุมชนหนาแน่นขึ้น ทางราชการจึงยกฐานะบ้านทับปุด เป็นอำเภอขึ้นกับจังหวัดพังงา ในปี พ.ศ. 2440 ใช้ชื่ออำเภอตามชุมชนที่ เรียกขาน “อำเภอทับปุด” สืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ที่ตั้ง

อำเภอทับปุดตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดพังงา ระหว่างเส้นรุ้ง 40 องศา 3 ลิปดาเหนือ และเส้นแวง 62 องศา 6 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากตัวจังหวัดพังงาประมาณ 24 กิโลเมตร โดยมีเทือกเขาทอยและเขานางหงส์กั้นกลาง มีเนื้อที่ประมาณ 272.429 ตารางกิโลเมตร หรือ 170,268.12 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.53 ของพื้นที่จังหวัดพังงา โดยใหญ่เป็นอันดับ 7 ของจังหวัดพังงา

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จด	อำเภอพนม	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	จด	อำเภอเมือง	จังหวัดพังงา
ทิศตะวันออก	จด	อำเภออ่าวลึกและอำเภอปลายพระยา	จังหวัดกระบี่
ทิศตะวันตก	จด	อำเภอเมืองพังงา	จังหวัดพังงา

สภาพภูมิประเทศ

อำเภอทับปุด มีลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าและภูเขา ประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด มีที่ราบทั่วไปตามหุบเขาและริมแม่น้ำ ที่ราบเหล่านี้อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำนาและเลี้ยงสัตว์ ทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ ส่วนที่ราบชายฝั่งทะเล ที่เกิดจากการยุบตัวของแผ่นดิน ชายฝั่งทะเลมีลักษณะแถบยาวและเว้าแหว่งที่เรียกว่า “ชะวากทะเล” ส่วนใหญ่จึงเป็นชายเลนที่อุดมสมบูรณ์มีความสำคัญต่อการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง

สภาพภูมิอากาศ

โดยที่พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ติดทะเลบริเวณชายฝั่งอันดามัน จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จากการที่มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมในเขตร้อนเป็นเหตุให้มีฝนตกชุกเกือบตลอดปี อุณหภูมิโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 21-31 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง 51-99 % ฤดูกาล 2 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ไปจนถึงเดือนเมษายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ไปจนถึงเดือนธันวาคม

การปกครองและประชากร

อำเภอทับปุดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 ตำบล 38 หมู่บ้าน และมีเทศบาล 1 แห่ง คือ เทศบาลตำบลทับปุด

เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2541 อำเภอทับปุดมีประชากรรวม 22,697 คน แยกเป็นชาย 11,531 คน หญิง 11,166 คน ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ เท่ากับ 83 คน/ตารางกิโลเมตร

สภาพทางสังคม

ลักษณะสังคมส่วนใหญ่เป็นแบบปิด ไม่ค่อยมีการเคลื่อนไหวทางสังคมมากนัก หากพิจารณาถึงโครงสร้างของสังคมภายในอำเภอแล้วจะเห็นว่า มีลักษณะแบบเดียวกับโครงสร้างของสังคมทั่วไป

เชื้อชาติและศาสนา

ประชากรในอำเภอทับปุด มีเอกภาพในเรื่องเชื้อชาติและภาษา ส่วนศาสนา ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 นับถือศาสนาพุทธ และประมาณร้อยละ 30 นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งอาศัยอยู่ในท้องที่ตำบลบ่อแสน ทั้ง 8 หมู่บ้าน หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 3 ตำบลมะรุ่ย และหมู่ที่ 6 ตำบลโคกเจริญ แม้ว่าราษฎรจะมีการนับถือศาสนาต่างกันแต่ก็ไม่ทำให้เกิดปัญหาทางการปกครองแต่อย่างใด

ศิลปวัฒนธรรม

วัฒนธรรมและประเพณีมีลักษณะเช่นเดียวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นทางภาคใต้ โดยทั่วไป แต่ลักษณะวัฒนธรรมพื้นบ้านของอำเภอทับปุด ที่เกิดจากวิถีชีวิตในชนบท เป็นสิ่งที่ชาวทับปุดได้ปฏิบัติกันอยู่เป็นสำคัญ ตลอดระยะเวลาอันยาวนาน หรือบางครั้งได้รับแบบอย่างการกระทำและความคิดความเชื่อ ค่านิยม จากแหล่งอื่นๆ แต่ร่วมใช้สืบต่อกันมาเป็นประเพณีจนถึงปัจจุบัน วัฒนธรรมพื้นบ้านของทับปุดมีลักษณะเฉพาะ เช่น ภาษาถิ่น คำล้อเลียน คำร้องเล่น คำสาบาน นิทานพื้นบ้าน ปริศนาคำทาย คำร้อง ประกอบการเล่นของเด็ก และที่เห็นเด่นชัดมี หนึ่งตะลุง มโนราห์ ลิเกป่า กลองยาว

การศึกษา

อำเภอทับปุดมีสถานศึกษาสังกัด สปช. จำนวน 16 โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1 โรงเรียนสอนวิชาศาสนาและการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ ประชากรส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับการศึกษาภาคบังคับจบแล้วออกไปประกอบอาชีพส่วนตัว ปัจจุบันรัฐบาลได้ส่งเสริมการศึกษามากขึ้น เป็นผลให้ประชาชนนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนต่อเพิ่มขึ้น

การคมนาคม

ทางบก

1. ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4 เส้นทางเพชรเกษม เป็นเส้นทางหลวงแผ่นดินสายประธานของภาคใต้ เริ่มจาก กรุงเทพฯ ผ่านนครปฐม ชุมพร ระนอง เข้าสู่พังงา โดยผ่านคุระบุรี ตะกั่วป่า ท้ายเหมื่อน ตะกั่วทุ่ง เมืองพังงา ทับปุด โดยผ่านบริเวณเขานางหงส์
2. ทางหลวงจังหวัด หมายเลข 415 เส้นทางสายพังงา-ทับปุด เป็นเส้นทางที่เพิ่งเปิดให้บริการไม่นาน เส้นทางนี้ทำให้ย่นระยะทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4 ช่วงอำเภอเมืองพังงา-ทับปุด เพราะเส้นทางนี้ไม่ผ่านเขานางหงส์ ทำให้เดินทางสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย
3. ทางหลวงจังหวัด สาย 4152 เส้นทางสายทับปุด-ท่าไทร โดยแยกจากถนนเพชรเกษมกิโลเมตรที่ 168.95 ที่ตลาดทับปุดไปยังบ้านท่าไทร ตำบลบ่อแสน ระยะทางยาว 9 กิโลเมตร ทางสายนี้สิ้นสุดระยะทางที่คลองบ่อแสน ซึ่งเป็นท่าเรือออกสู่ทะเล
4. สายทับปุด-พนม สาย 4118 เริ่มต้นแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ที่กิโลเมตรที่ 168.50 ข้างที่ว่าการอำเภอทับปุด ผ่านตำบลทับปุด ตำบลโคกเจริญ ตำบลบางเหรียง เข้าสู่เขตอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทาง 15.5 กิโลเมตร
5. สายทับปุด-อ่าวลึก เริ่มต้นแยกจากทางหลวงจังหวัด หมายเลข 415 ที่ กิโลเมตรที่ 3026 ผ่านตำบลบ่อแสน ตำบลมะรุ่ย เข้าสู่อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ระยะทาง 3.6 กิโลเมตร (ถนน รพช.เปิดให้บริการในปี พ.ศ. 2537)
6. ทางหลวงชนบท สายทับปุด-โคกไคร เริ่มต้นแยกจากทางหลวงจังหวัด หมายเลข 415 ที่กิโลเมตรที่ 302 ผ่านท้องที่ตำบลมะรุ่ยทั้งตำบล สิ้นสุดที่บ้านโคกไคร หมู่ที่ 1 ตำบลมะรุ่ยซึ่งเป็นท่าเรือ ระยะทาง 12.3 กิโลเมตร มีวจราจรลาดยางแอสฟัลท์ชั่วคราว

นอกจากนี้ยังมีทางหลวงชนบทตัดผ่านเข้าหมู่บ้านทุกตำบล ซึ่งเป็นทางสายสั้นๆ และถนนดินลูกรัง ซึ่งยานพาหนะสามารถผ่านไปมาได้ทุกฤดูกาล

ทางน้ำ

มีท่าเทียบเรือที่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 7 ตำบลบ่อแสน และที่บ้านโคกโคกร หมู่ที่ 1 ตำบลมะรุ่ย สามารถติดต่อกับอำเภอเมือง จังหวัดพังงา และอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ รวมทั้งจังหวัดอื่นๆ โดยผ่านอ่าวพังงาออกสู่ทะเลลึก

สภาพทางเศรษฐกิจ

ภาวะเศรษฐกิจของอำเภอทับปุดมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น เห็นได้จากการเก็บภาษีของสรรพากรและมวลผลผลิตทางการเกษตรและการประมง โดยเฉพาะการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ตลอดจนการใช้จ่ายในเรื่องการบริโภคสินค้าของนักท่องเที่ยวและผู้โดยสารรถยนต์แวะจอด ณ อำเภอทับปุด ขณะนี้แต่ละวันมากกว่า 50 เที่ยว และแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ประชากรอำเภอทับปุดมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ประมาณ 41,935 บาท

การประกอบอาชีพ

เนื่องจากท้องที่อำเภอทับปุดมีลักษณะเป็นราบลุ่มและเป็นภูเขาดินมีลำธารไหลผ่านจากภูเขาทางทิศเหนือไปออกทะเลทางทิศใต้ ประกอบกับมีฝนตกชุกเกือบตลอดปี ประชากรร้อยละ 95 จึงมีอาชีพทางการเกษตร เช่น ทำนา ทำสวนผลไม้ ทำสวนยางพารา และปศุสัตว์

การท่องเที่ยว

อำเภอทับปุด ตั้งอยู่บริเวณที่ราบมีภูเขาล้อมรอบทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ส่วนทางทิศใต้จดทะเล จึงทำให้มีลำน้ำไหลผ่านลงสู่ทะเล บริเวณปากอ่าวมีเกาะต่างๆ สวยงาม สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่

1. **น้ำตกเต่าทอง** ตั้งอยู่ท้องที่หมู่ที่ 3 ตำบลบ่อแสน ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 9 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นลำน้ำลอดมาจากภูเขามีน้ำตลอดทั้งปีและบริเวณข้างเคียงยังมีถ้ำต่างๆที่สวยงามซึ่งบางถ้ำสามารถเดินทะลุไปยังตำบลถ้ำทองกลางได้

2. **อ่าวทับปุด** บริเวณหมู่บ้านชาวประมง บ้านโคกโคกร หมู่ที่ 1 ตำบลมะรุ่ย ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 15 กิโลเมตร อ่าวทับปุดเป็นบริเวณที่เหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง เช่น กุ้งกุลาดำ หอยนางรม ปลาเก๋า ปลากระพง สัตว์น้ำเหล่านี้มีชุกชุมทั่วบริเวณจึงทำให้เกิดเป็นหมู่บ้านชาวประมงขนาดใหญ่ เป็นแหล่งอาหารป้อนสู่ตลาดทับปุดและพังงา ตลอดจนจังหวัดอื่นๆ ใกล้เคียงบริเวณหมู่บ้านดังกล่าว มีท่าเทียบเรือประมง และเรือท่องเที่ยวสามารถนำนักท่องเที่ยวไปสู่เกาะแก่งต่างๆ ที่อยู่ในบริเวณอ่าวทับปุด อ่าวพังงาและอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ได้

3. วัดราษฎร์อุปถัมภ์ ตั้งอยู่ในท้องที่หมู่ที่ 4 ตำบลบางเหริ่ง โดยที่ตำบลบางเหริ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอทับปุด ซึ่งเป็นบริเวณที่มีภูเขาล้อมรอบ จึงทำให้ตำบลบางเหริ่งมีลักษณะพื้นที่ที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ มีความร่มเย็นของป่าไม้ และมีสัตว์ป่านานาชนิด

วัดราษฎร์อุปถัมภ์อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอทับปุด และถนนเพชรเกษม ประมาณ 11 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางถนนสายทับปุด-พนม วัดราษฎร์อุปถัมภ์สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2453 และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อปี พ.ศ. 2477

ถาวรวัตถุทางธรรมที่สำคัญ คือ พระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ ตั้งอยู่บนยอดเขาล้าน หมู่ที่ 5 ตำบลบางเหริ่ง เป็นเจดีย์รูปร่างค้ำ มีฐานโดยรอบ เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2533 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จวางศิลาฤกษ์ พระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ นอกจากนั้นยังมีศาลาอบรมจริยธรรมโดยสร้างเป็นศาลาทรงไทย 2 ชั้น หอสมุดเฉลิมพระเกียรติ และมีสวนป่าจุฬามณี เนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ มีผลไม้จำพวกมังคุด กระท้อน ลองกอง ทุเรียน อยู่ภายในบริเวณวัด

สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบเพียงเล็กน้อยอยู่ระหว่างไหล่เขาตลอดแนวสองด้านของตำบล พื้นที่ที่ราษฎรอาศัยเป็นที่ราบเชิงเขามีฝนตกตลอดปี และเป็นแหล่งต้นน้ำคลองมะรุ่ยเหมาะแก่การเพาะปลูก ทำไร่ ทำนา และทำสวน

จำนวนหมู่บ้าน

- ตำบลบางเหรียงมีราษฎร 5 หมู่บ้าน
หมู่ที่ 1	บ้านบางเหรียงใน มีราษฎร 316 คน 63 ครัวเรือน
หมู่ที่ 2	บ้านคอกช้าง มีราษฎร 368 คน 96 ครัวเรือน
หมู่ที่ 3	บ้านบางเหรียงใต้ มีราษฎร 265 คน 73 ครัวเรือน
หมู่ที่ 4	บ้านบางเหรียงเหนือ มีราษฎร 267 คน 65 ครัวเรือน
หมู่ที่ 5	บ้านปากด่าน มีราษฎร 602 คน 126 ครัวเรือน

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน สวนผลไม้ และเลี้ยงสัตว์ ประชากรส่วนใหญ่จะดำรงชีพด้วยความมัธยัสถ์ มีเงินออมฝากธนาคาร มีความขยันขันแข็ง รักความสงบ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

สภาพสังคม

บางเหรียงเป็นสังคมชนบท ประชากรจะปลูกบ้านอาศัยกระจัดกระจายตามพื้นที่ทำกินเนื่องจากเป็นตำบลที่อยู่ทางเหนือสุดของอำเภอ ซึ่งเต็มไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะป่าไม้ ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะดี มีศีลธรรม ประกอบอาชีพสุจริต มีความขยัน การปลูกบ้านเรือนมีความมั่นคงแข็งแรงเกือบทุกครัวเรือน สภาพความขาดแคลนมีน้อยมาก

ศาสนา

ประชากรบางเหรียงทุกคนนับถือศาสนาพุทธ มีการปฏิบัติธรรมเข้าวัดทุกวันพระ และมีการประกอบพิธีทางพระพุทธศาสนาตามประเพณี

บางเหริยง เป็นชื่อตำบลที่ใช้เรียกขานกันตามลักษณะของธรรมชาติ “บาง” หมายถึง สายน้ำขนาดเล็ก ก่อนจะไหลมารวมกันเป็นลำคลอง “เหริยง” หมายถึง ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ขึ้นตามริมบึง ลำคลอง หนองน้ำ มีลักษณะต้นสูงใหญ่ ใบคล้ายสะตอ แต่หนาที่บกว่า ออกผลเป็นมูลเหมือนสะตอ เมล็ดอ่อนมีกลิ่นฉุน นำเมล็ดแก่มาเพาะเรียกว่า ลูกเหริยง จากทำเลที่ตั้งของตำบลมีต้นเหริยง ขึ้นมากมายโดยรอบ จึงเรียกตำบลว่า “บางเหริยง”

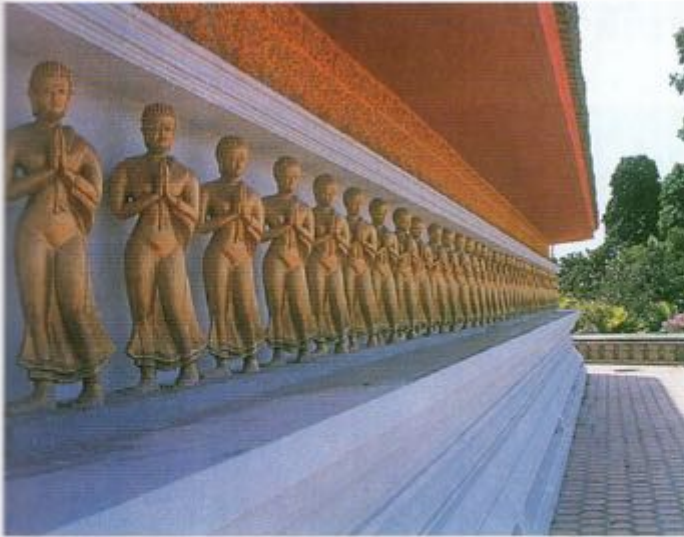
สภาพทั่วไป

ตำบลบางเหริยง อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอทับปุด ห่างจากอำเภอทับปุด 11 กิโลเมตร เดิมมีสภาพเป็นป่าที่ปรก้าง มีไม้ใหญ่นานาชนิด มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ เต็มไปด้วยสัตว์ป่า ช้างป่า เสือ หมี ลิง ค่าง ชะนี ไก่ป่า และนกนานาชนิด ปัจจุบันยังคงมีฝูงช้างป่า กวาง เก้ง ประมาณ 10-12 ตัว มีเนื้อที่ทั้งหมด 84.813 ตารางกิโลเมตร ประชากรจำนวนทั้งสิ้น 1,818 คน ชาย 954 คน หญิง 864 คน เฉลี่ยความหนาแน่นของประชากร 20 คน ต่อตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จด ตำบลบางพลูเถื่อน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	จด ตำบลโคกเจริญ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา
ทิศตะวันออก	จด ตำบลเขาต่อ อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่
ทิศตะวันตก	จด ตำบลสองแพรก อำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

เป็นประจำมิได้ขาด ทุกคนยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมอันดียิ่ง เพราะตำบลนี้มีวัดราษฎร์อุปถัมภ์ เป็นวัดที่คอยอบรมเผยแผ่หลักธรรม คำสอนให้ประชาชนได้นำไปประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

การศึกษา

ประชากรโดยทั่วไปจบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา ปัจจุบันมีโรงเรียนประถมศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่หก จำนวน 2 โรงเรียน มีสถานที่อ่านหนังสือประจำ หมู่บ้าน 5 แห่ง หอกระจายข่าว 5 แห่ง ระดับ การศึกษาของประชากรจำแนกได้ ดังนี้

ประถมศึกษา	658 คน
มัธยมศึกษา	294 คน
อนุปริญญา	138 คน
ปริญญาตรี	11 คน

เนื่องจากเดิมตำบลนี้อยู่ห่างไกลจาก แหล่งความเจริญ การคมนาคมไปมาไม่สะดวก เส้นทาง การเดินทางต้องใช้ช้างเป็นพาหนะ ขนถ่ายสัมภาระต่างๆ และสินค้าประเภทอุปโภค บริโภค ดังนั้นเมื่อนักเรียนจบการศึกษา ภาคบังคับแล้ว ก็ออกไปประกอบอาชีพทางด้าน การเกษตรเสียเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ขาดโอกาสใน การศึกษาต่อ ไม่มีแหล่งศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง การประกอบอาชีพและการพัฒนาในด้านต่างๆ จึงไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร ทั้งที่ ประชากรในพื้นที่เป็นผู้ใฝ่การศึกษา แต่ขาด แหล่งวิทยากร พระครูปลัดทิศาลปุนทรโก อติตเจ้าอาวาสวัดราษฎร์อุปถัมภ์จึงได้สนับสนุน ให้มีการส่งบุตรหลานไปศึกษาค้นนอกพื้นที่ใน เขตอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง พร้อมกับการ ส่งเคราะห์มอบทุนการศึกษาให้เป็นประจำทุกปี

ประวัติวัดราษฎร์อุปถัมภ์ (วัดบางเหริยง)

วัดราษฎร์อุปถัมภ์ เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของอำเภอทับปุด เดิมชาวบ้านเรียกว่า วัดบางเหริยง ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลบางเหริยง ผู้สูงอายุเล่าว่า เดิมนั้นวัดบางเหริยงตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของคลองมะรุ่ย ณ บริเวณเชิงเขาที่ประดิษฐานพระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือในปัจจุบัน แต่เนื่องด้วยการเดินทางไม่สะดวกต้องลุยน้ำข้ามคลอง ประกอบกับที่ตั้งเดิมถูกน้ำกัดเซาะยากแก่การบูรณะ ซ่อมแซม “พระเกตุ” เจ้าคณะอำเภอทับปุดสมัยนั้นและชาวบ้านจึงได้ร่วมกันย้ายวัดมาตั้งใหม่บนที่ดินเนื้อที่ 6 ไร่เศษซึ่งเป็นที่ตั้งวัดในปัจจุบัน

เมื่อ พ.ศ. 2453 วัดบางเหริยงได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2477 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดราษฎร์อุปถัมภ์”

ต่อมา พ.ศ. 2486 ได้ดำเนินการปรับปรุงและก่อสร้างพระอุโบสถ

เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2539 ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาครั้งที่ 2

ทำเนียบเจ้าอาวาสอดีตถึงปัจจุบัน

1. พระแดง	อินทสุวณฺโณ	พ.ศ. 2453-2473
2. พระจี	ญาณวโร	พ.ศ. 2473-2491
3. พระเยื่อน	ฉนโน	พ.ศ. 2491-2494
4. พระช่วย	โชติโก	พ.ศ. 2494-2512
5. พระเหม็ก	โกวิท	พ.ศ. 2512-2518
6. พระหืด	ภูริปญฺโญ	พ.ศ. 2518-2526
7. พระมนตรี	ฐิตปญฺโญ	พ.ศ. 2526-2527
8. พระแสง	สุทธิธมฺโม	พ.ศ. 2527-2529
9. พระครูปลัดพิศาล	ปรีนทโก	พ.ศ. 2529-2542
10. พระสวัสต์	ถิรธมฺโม	พ.ศ. 2542-ปัจจุบัน

การพัฒนา

วัดราษฎร์อุปถัมภ์ได้เริ่มพัฒนาต่อเนื่องตลอดมา แต่ที่สำคัญตั้งแต่เจ้าอาวาสรูปที่ 6 คือ พระหืด ภูริปญฺโญ ประชาชนได้ตื่นตัวและเข้าวัดปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้น นับตั้งแต่พระครูปลัดพิศาล ปรีนทโกดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส วัดราษฎร์อุปถัมภ์ได้มีการพัฒนาและเจริญขึ้นในทุกด้าน เป็นผลให้พุทธศาสนิกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เดินทางมาร่วมปฏิบัติศาสนกิจเป็นจำนวนมากและได้รับการคัดเลือกให้เป็น “วัดพัฒนาตัวอย่างของกรมการศาสนา”

ปัจจุบันวัดราษฎร์อุปถัมภ์มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 28 ไร่ 1 งาน 7 ตารางวา ก่อสร้าง
เสนาสนะที่สำคัญจนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

1. อุโบสถ วงเงิน 15 ล้านบาท
2. ศาลาการเปรียญ วงเงิน 8 ล้านบาท
3. พระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบรลือ วงเงิน 70 ล้านบาท
4. ห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี วงเงิน 3 ล้านบาท
5. พระพุทธรูปพระพุทธรูปอิทธิมิ่งคลชัย วงเงิน 5 ล้านบาท
6. พระโพธิสัตว์เจ้าแม่กวนอิม วงเงิน 1 ล้านบาท
7. โรงครัว วงเงิน 1.5 ล้านบาท
8. หอฉัน วงเงิน 1.5 ล้านบาท
9. ศาลาปฏิบัติธรรม วงเงิน 6 แสนบาท
10. เรือนรับรอง วงเงิน 3 ล้านบาท
11. พลับพลาข้างพระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบรลือ วงเงิน 2.5 ล้านบาท
12. ศาลาอบรมจริยธรรม วงเงิน 4 ล้านบาท
13. กุฏิภายในวัด วงเงิน 4.7 ล้านบาท
14. กุฏิบนเขาล้าน วงเงิน 1.5 ล้านบาท
15. ถังเก็บน้ำประปา
16. ศาลาทรงแปดเหลี่ยม วงเงิน 5 แสนบาท
17. ศาลาเก็บพัสดุ
18. ห้องน้ำห้องส้วม
19. ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก
20. จัดสวนหย่อมภายในบริเวณวัด

การก่อสร้างเสนาสนะที่กล่าวมาแล้วนี้ ต้องสิ้นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง เป็นเงิน
ประมาณ 150 ล้านบาท

ในส่วนของ การพัฒนาบริการ ทางวัดได้จัดบริการอาหารและเครื่องดื่มฟรีแก่ผู้มา
ปฏิบัติศาสนกิจมีมูลค่าโดยเฉลี่ยประมาณวันละ 4,000-6,000 บาท

ผลจากการบริการและพัฒนาวัดดังกล่าว กรมการศาสนาโดยมติมหาเถรสมาคม
ได้พิจารณาคัดเลือกให้พระครูปลัดพิศาล ปุรินทโก เป็นบุคคลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อ
พุทธศาสนาด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมไทยทางพระพุทธศาสนา โดยได้รับ
เสมาธรรมจักรทองคำเมื่อ พ.ศ.2536 และวัดราษฎร์อุปถัมภ์ได้รับการคัดเลือกให้เป็น
วัดพัฒนาตัวอย่างของจังหวัดพังงา เมื่อปี พ.ศ.2540

ภาคผนวก

หน้า ๑๖๖-๑๖๗

หน้า ๑๖๘-๑๖๙

หน้า ๑๗๐-๑๗๑

หน้า ๑๗๒-๑๗๓

The first part of the report
 deals with the general
 situation of the country
 and the progress of
 the various branches
 of the service. It
 is a very interesting
 and valuable document
 which should be read
 by all those who are
 interested in the
 progress of the
 country.

The second part of the report
 deals with the details of
 the various branches of
 the service. It is a
 very detailed and
 valuable document
 which should be read
 by all those who are
 interested in the
 progress of the
 country.

ประกาศจังหวัดพังงา
เรื่อง การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

.....

ตามที่จังหวัดพังงา ได้รับความเห็นชอบจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน ให้จัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา นั้น อาศัยระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียน ว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2535 หมวด 1 ข้อ 6 ข้อ 8 และข้อ 12 จังหวัดพังงาจึงขอประกาศจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด ตั้งที่วัดราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลศรีวิไล (บางเหรียง) อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2537

ลงชื่อ

(นายอำนาจ ร่องเงิน)

ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

คำสั่งจังหวัดพังงา

ที่ 1012/2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

.....

ตามที่จังหวัดพังงา ได้รับพระราชานุญาตให้ดำเนินการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ขึ้นที่วัดราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลบางเหรียง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ในปีพุทธศักราช 2534 และขณะนี้การก่อสร้างได้แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ จึงเรียนเชิญคณะบุคคลเป็นที่ปรึกษาและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายต่างๆ ดังนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา มีหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือในการวางแผน การประชาสัมพันธ์ การจัดหาทุน สมทบในการตกแต่งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ประกอบด้วย

1.1 นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
1.2 นายอาคม เองฉ้วน	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
1.3 นายพิเชษฐ์ พันธุ์วิชาติกุล	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
1.4 นายบรม ต้นเถียร	วุฒิสมาชิก
1.5 พลเอกมงคล อัมพรพิสิทธิ์	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
1.6 นายปริญญา นาคฉัตริย์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
1.7 พลเอกปานเทพ ภูวนาถนุรักษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษกองทัพบก
1.8 นายจรรยา ชูลาภ	อธิบดีกรมอาชีวศึกษา
1.9 นายดิเรก อุทัยผล	เลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท
1.10 นายทรงวุฒิ งามมีศรี	ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง
1.11 นายวีระ รอดเรือง	ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ
1.12 นายสมบุรณ์ สุขสำราญ	ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร
1.13 นายสมศักดิ์ ภูมิภักดี	รองผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่
1.14 พล.ท. ณรงค์ เด่นอุดม	แม่ทัพภาค 4
1.15 พลตำรวจโทชาญ นุตคำแหง	ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค 8

1.16 พลเรือโทเสนห์ ฉายโถมเลิศ	ผู้บัญชาการกองเรือภาคที่ 3
1.17 พลเรือตรีจ่านงค์ กิตติพิระชล	ผู้บัญชาการฐานทัพเรือพังงา
1.18 นายพิชิต ทศนานุกุลกิจ	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดพังงา
1.19 นายนิพนธ์ ใจสำราญ	ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา
1.20 นายยงยุทธ นิ่มสุวรรณ	ปลัดจังหวัดกระบี่
1.21 ทันตแพทย์หญิงจันทร์ธนา อินสว่าง	ภริยาผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต
1.22 นายอนันต์ บุญรักษ์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา
1.23 นายสมศักดิ์ กิตติธรรกุล	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
1.24 นายวารินทร์ บุษบรรม	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริม การเกษตรภาคใต้
1.25 นายวิจิตร ณ ระนอง	นายกสมาคมการท่องเที่ยวภาคใต้
1.26 นายสุมิตร จิตต์แจ้ง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต เขต 3 กระบี่
1.27 นายชัยเลิศ ภิญโญรัตนโชติ	นายอำเภอกันตัง
1.28 นายไพรัช ไกยกุล	อดีตนายกเทศมนตรีเมืองพังงา
1.29 นายสำคัญ เพ็ชรทอง	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่
1.30 นายมีชัย กาญจนามัย	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกระบี่
1.31 นายสุนทร จิรพัฒน์โสภณ	ประธานกรรมการโรงแรม เอล ที ภูเก็ต
1.32 นายไพฑูรย์ สฤณีสุข	ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่
1.33 นายวิชัย ลี้มวัฒนากุล	ประธานโครงการลันทิวทรัพย์จังหวัดกระบี่
1.34 นายสมเกียรติ กิตติธรรกุล	รองประธานกรรมการบริษัทพีพีมารินแตรเวล จำกัด
1.35 นายวัฒนา วิทยกุล	
1.36 นายสุบินท์ ฉายะบุระกุล	
1.37 นางสุดใจ ศิริพอน	
1.38 นางเฉลิมศรี สงวนนาม	
1.39 นางสุกัญญา เกียรติชวนะเสวี	
1.40 นางสมใจ จันทร์ตระกูล	
1.41 นางยุวดี ยุติธรรม	
1.42 นายจารึก อนุพงษ์	
1.43 หม่อมหลวงชัยนิมิตร เนาวรัตน์	
1.44 นายชลิต พรหมคำรง	
1.45 นางอมรรัตน์ อัยยาตมวิทยา	
1.46 นายวิทยา บุรณะหิรัญ	
1.47 นางสาวลี สถิรวิกรานต์	

2. คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่อำนวยการให้การดำเนินงานเพื่อเตรียมการในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประกอบด้วย

2.1	นายอารยะ วิวัฒน์วานิช	ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
2.2	นายประภาศ บุญยินดี	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (1)	รองประธานกรรมการ
2.3	นายพินิจ พิทยกัลป์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (2)	รองประธานกรรมการ
2.4	นางสุรีพร วิวัฒน์วานิช	นายกเหล่ากาชาดจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.5	นายสมศักดิ์ ตียะวานิช	อัยการจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.6	พล.ต.ต.เสถียร จันทน์สว่าง	ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.7	นางกิตติมา นวลทวี	คลังจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.8	นายบุญส่ง มธุรสโกศล	สรรพากรจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.9	นายบารมี จันทโรชตะ	ศึกษาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.10	นายสำเร็จ เพ็งคล้าย	พัฒนาการจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.11	นายถาวร ช้ายเกลี้ยง	โยธาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.12	นายประโชติ จันสกุล	เร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.13	นายชนะ จุลเวช	ประมงจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.14	นายเฉลิมศักดิ์ ลีมวัฒนา	เกษตรจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.15	นางสุรางค์ ชันธิกุล	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.16	นายอำเภอทุกอำเภอ		กรรมการ
2.17	นายพิระพัทธ์ สุขศิริสัมพันธ์	ประธานหอการค้าจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.18	นายอนันต์ บุญรักษ์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.19	นายสมชาย ดันติเพชรภรณ์	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.20	นายวิวัฒน์ สงวนพงษ์	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.21	นายอภิเดช ทีโตปกรณ์	นายกเทศมนตรีเมืองพังงา	กรรมการ
2.22	นายวิสุทธิ์ นาวาล่อง	นายกเทศมนตรีเมืองตะกั่วป่า	กรรมการ
2.23	นายรัชต จุฑาทิพย์		กรรมการ
2.24	นายปรีชา บริสุทธิ์	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.25	ประธานกรรมการบริหาร อบต.ทุก อบต. ในอำเภอทับปุด		กรรมการ
2.26	นางสมศรี ทัพบำรุง	ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล เสริมกิจบริการ	กรรมการ
2.27	นายธงชัย ทองเชื่อม	สมาชิกสภาจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.28	นายอดิศักดิ์ ภูสุวรรณ	สมาชิกสภาจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.29	นายสมจิตร ประมูลทรัพย์	สมาชิกสภาจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.30	นายวิโรจน์ ปั้นทอง	กรรมการวัดราษฎร์อุปลัมภ์	กรรมการ

2.31 นายพินิจ มายะการ	ประธานหอการค้าเขต 16	กรรมการ
2.32 นางนงนุช มายะการ		กรรมการ
2.33 นายอภิชาติ กิจประสาน		กรรมการ
2.34 นายปราโมทย์ แผล่ทองคำ		กรรมการ
2.35 ว่าที่ร้อยตรีอภิกิจ สุวรรณโชติ	ปลัดจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ
2.36 นายชาญชัย บุญเสนอ	นายอำเภอทับปุด	กรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ
2.37 นายทวี ณ ระนอง	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ
2.38 นายมานะ จรุงเกียรติขจร	จำจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ

3. คณะกรรมการตกแต่งภายในและนอกอาคาร มีหน้าที่ออกแบบตกแต่งห้องต่างๆ ภายในห้องสมุด ได้แก่ ห้องอ่านหนังสือทั่วไป ห้องอ่านหนังสือสำหรับเด็ก ห้องอเนกประสงค์ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องเฉลิมพระเกียรติ และจัดทำป้ายพระราชดำรัส เรื่องคุณประโยชน์การใช้ห้องสมุดและการตกแต่ง และทาสีนอกอาคาร ประกอบด้วย

3.1 นายสุเมธ	อรุณกมล	ประธานกรรมการ
3.2 นายไพศาล	ทรัพย์เพิ่ม	กรรมการ
3.3 นายกันตภณ	ปัญญาดี	กรรมการ
3.4 นายสุชิต	สุดสวาท	กรรมการ
3.5 นายเกรียงศักดิ์	รอดเจริญ	กรรมการ
3.6 นายสมศักดิ์	ไชยโสภา	กรรมการ
3.7 นางสาวประทีน	เลียนจำรูญ	กรรมการ
3.8 นางจันทิมา	ยงยุทธ์	กรรมการ
3.9 นางพิมพ์ใจ	สายวิภู	กรรมการ
3.10 นางสาวอารีย์	ชนะรัตน์	กรรมการ
3.11 นายศิริพงศ์	สุทธิกุล	กรรมการ
3.12 นายสุพชัย	อัมภา	กรรมการ
3.13 นางสาวปฐมมาพร	อาสน์วิเชียร	กรรมการ
3.14 นายวัชรินทร์	เทียนพันธ์	กรรมการ
3.15 นายเผด็จ	ปุ่นสุข	กรรมการ
3.16 นายวัฒนา	จินดาพล	กรรมการ
3.17 นางสาววิตตรี	เกษมศรี	กรรมการ
3.18 นางภาวณา	เดชวรวิทย์	กรรมการ
3.19 นายนพพร	ณ กลาง	กรรมการ
3.20 นายภาสกร	ผืนอ้าย	กรรมการ และเลขานุการ

4. คณะกรรมการจัดตกแต่งบริเวณรอบนอกอาคาร มีหน้าที่ออกแบบ จัดหาพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ตกแต่งบริเวณภายนอกอาคารให้สวยงามและสมพระเกียรติ ประกอบด้วย

4.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา	ประธานกรรมการ
4.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา	รองประธานกรรมการ
4.3 เกษตรจังหวัดพังงา	กรรมการ
4.4 ป่าไม้จังหวัดพังงา	กรรมการ
4.5 เกษตรอำเภอทับปุด	กรรมการ
4.6 ป่าไม้อำเภอทับปุด	กรรมการ
4.7 นายปราโมทย์ สุวรรณกาญจน์	กรรมการ
4.8 นายจรัส พัฒน์จร	กรรมการและเลขานุการ

5. คณะกรรมการจัดหาทุนและเก็บรักษาเงิน ประกอบด้วย

5.1 นายอารยะ วิวัฒน์วานิช	ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
5.2 นายพินิจ พิษยกำลป์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา	กรรมการ
5.3 ว่าที่ ร.ต.กอบกิจ สุวรรณโชติ	ปลัดจังหวัดพังงา	กรรมการ
5.4 นายอำเภอทุกอำเภอ		กรรมการ
5.5 นางเครือศรี สวัสดิ์	เลมียนตราจังหวัดพังงา	กรรมการ
5.6 นายทวี ณ ระนอง	ผอ.กศน.พังงา	กรรมการ
5.7 นายสุชล บุญไทย	ศึกษาธิการอำเภอทับปุด	กรรมการ
5.8 นางสุดใจ ช่วยโต	เลมียนตรา/อำเภอทับปุด	กรรมการ
5.9 นายรณ หิรัญ	หน.ศบอ.ทับปุด	กรรมการ
5.10 นายวิโรจน์ บั้นทอง	กรรมการวัดราษฎร์อุปถัมภ์	กรรมการ
5.11 นายชาญชัย บุญเสนอ	นายอำเภอทับปุด	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่

1) จัดหาทุนจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเพื่อสมทบทุนเป็นค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงห้องสมุด ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด และค่าใช้จ่ายอื่น

2) เก็บรักษาเงินทั้งจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคและเงินซึ่งวัดราษฎร์อุปถัมภ์ได้มอบหมายให้เป็นเงินหมุนเวียน และส่งจ่ายเงินในการตกแต่งห้องสมุด การส่งจ่ายและลงนามในการส่งจ่ายใช้กรรมการจำนวน 3 ใน 5 โดยทุกครั้งที่จะส่งจ่ายจะต้องมีประธานกรรมการหรือกรรมการที่ประธานมอบหมายเป็นผู้ลงนามส่งจ่าย

3) รวบรวมเอกสารการขอซื้อขอจ้างและพิจารณาเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ

6. คณะกรรมการเตรียมการรับเสด็จฯ ประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ ดังนี้

6.1 ฝ่ายเตรียมการรับเสด็จฯ

1) ปลัดจังหวัดพังงา ประธานกรรมการ

2) เร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดพังงา	กรรมการ
3) โยธาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการ
4) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพังงา	กรรมการ
5) นายอำเภอทุกอำเภอ	กรรมการ
6) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
7) นายกเทศมนตรีตำบลทับปุด	กรรมการ
8) จำจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ
9) ป้องกันจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ในการประสานงานเพื่อเตรียมการในการรับเสด็จฯ ในพิธีเปิดห้องสมุดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

6.2 ฝ่ายจัดสถานที่

1) โยธาธิการจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
2) เร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดพังงา	กรรมการ
3) นายช่างหมวดการทางพังงา	กรรมการ
4) ผู้จัดการการไฟฟ้าจังหวัดพังงา	กรรมการ
5) ผู้จัดการการประปาจังหวัดพังงา	กรรมการ
6) โทรศัพท์จังหวัดพังงา	กรรมการ
7) นายอำเภอทับปุด	กรรมการ
8) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
9) นายกเทศมนตรีตำบลทับปุด	กรรมการ
10) หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ สำนักงานโยธาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่จัดทำผังสถานที่ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการประสานงานการจัดวางเดินท่สำหรับการรับเสด็จฯ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นให้เป็นไปตามแนวทางการรับเสด็จฯ

6.3 ฝ่ายถวายความปลอดภัยและการจราจร ประกอบด้วย

1) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
2) พ.ต.อ.โอภาส สาณะเสน รอง ผบก.ภ.พง.	รองประธานกรรมการ
3) ผกก. รอง ผกก. หน. สว. ทุก สภ. ในสังกัด	กรรมการ
4) สารวัตรตำรวจทางหลวง 1 กก. 7	กรรมการ
5) พ.ต.ท.พิพัฒน์ สิงหเสม ผกก.อก.ภ.พง.	กรรมการและเลขานุการ
6) พ.ต.ท.สืบศักดิ์ วงศ์สุวรรณ รองผกก.อก.ภ.พง.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำแผนถวายความปลอดภัย และอำนวยการด้านการจราจรให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

6.4 ฝ่ายการพยาบาล ประกอบด้วย

1) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
----------------------------------	---------------

2) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจังหวัดพังงา	กรรมการ
3) สาธารณสุขอำเภอทับปุด	กรรมการ
4) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอทับปุด	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดำเนินการจัดเตรียมเครื่องมือและจัดตั้งหน่วยรักษาพยาบาลบริเวณพื้นที่ในพิธีเปิดห้องสมุด

6.5 ฝ่ายจัดการต้อนรับ ประกอบด้วย

1) นายอำเภอทับปุด	ประธานกรรมการ
2) ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนาอำเภอทับปุด	รองประธานกรรมการ
3) หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ทุกส่วนราชการ	กรรมการ
4) ปลัดอำเภอ อำเภอทับปุด ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการ
5) เจ้าหน้าที่ปกครองอำเภอทับปุด ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ดำเนินการเรื่องการต้อนรับอำนวยความสะดวก และเชิญแขกผู้มีเกียรติเข้าประจำที่ที่กำหนดไว้ ตลอดจนอำนวยความสะดวกและแนะนำแก่ประชาชนในการเข้ารับเสด็จ

6.6 ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

1) ประชาสัมพันธ์จังหวัดพังงา	ประธาน
2) ผู้อำนวยการสถานีวิทยุทุกแห่ง	กรรมการ
3) ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัด	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์พิธีการเปิดห้องสมุดฯ และเชิญชวนประชาชนรับเสด็จฯ ตลอดจนประสานงานในการกำหนดบุคคลที่จะทำข่าวและถ่ายภาพขณะเสด็จฯให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

6.7 ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

1) พัฒนาการจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
2) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพังงา	กรรมการ
3) เกษตรจังหวัดพังงา	กรรมการ
4) อุตสาหกรรมจังหวัดพังงา	กรรมการ
5) พาณิชย์จังหวัดพังงา	กรรมการ
6) การไฟฟ้าจังหวัดพังงา	กรรมการ
7) การประปาจังหวัดพังงา	กรรมการ
8) นายอำเภอทับปุด	กรรมการ
9) หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานพัฒนาชุมชน
จังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ
10) พัฒนาการอำเภอทับปุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดเตรียมอาหารและน้ำดื่มสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และน้ำดื่มสำหรับบริการประชาชนที่เฝ้ารับเสด็จฯ

7. กรรมการฝ่ายเลขานุการ ประกอบด้วย

1) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
2) นายอำเภอทับปุด	กรรมการ
3) หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ สำนักงานโยธาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการ
4) พ.ต.ท.พิพัฒน์ สิงหเสม ผกก.อก.พง.	กรรมการ
5) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอทับปุด	กรรมการ
6) ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัดพังงา	กรรมการ
7) หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป สนง. พัฒนาชุมชนจังหวัดพังงา	กรรมการ
8) นายจรัล พัฒน์จร	กรรมการ
9) นายภาสกร ฝั้นอ้าย	กรรมการ
10) จำจังหวัดพังงา	กรรมการ
11) หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ สำนักงานจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ
12) เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วย
เลขานุการ

มีหน้าที่

- 1) ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานปรับปรุงห้องสมุดฯ การเตรียมการพิธีเปิด และการเตรียมการรับเสด็จเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- 2) ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการของแต่ละฝ่ายตามคำสั่งนี้
- 3) รวบรวมความก้าวหน้าการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2542

(นายอารยะ ธีวัฒนาวณิช)

ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

คำสั่งจังหวัดพังงา

ที่ 416/2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในพิธีบรรจพระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ
และในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี

ในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จพระราชดำเนินมาประกอบพิธี
บรรจพระธาตุเจดีย์นิรมิตและในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ดังนั้น
เพื่อให้การประกอบพิธีดังกล่าวสมพระเกียรติ จังหวัดพังงาจึงได้กำหนดให้มีการจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในพิธีบรรจ
พระธาตุฯ และในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีขึ้น และเพื่อให้การจัดทำหนังสือดังกล่าวเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์และเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย

- พระครูปลัดพิศาล ปุรินทโก	ที่ปรึกษา
อดีตเจ้าอาวาสวัดราชบุรุษอุปถัมภ์	
- ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา	ที่ปรึกษา
1. รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (นายพินิจ พิทยกุลป)	ประธานคณะกรรมการ
2. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดพังงา	รองประธานคณะกรรมการ
3. ศึกษาธิการจังหวัดพังงา	คณะกรรมการ
4. ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัดพังงา	คณะกรรมการ
5. นายไพศาล ภาพนอก
เจ้าหน้าที่สื่อสาร
สำนักงานจังหวัดพังงา	คณะกรรมการ
6. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดพังงา	คณะกรรมการและเลขานุการ
7. นายมนตรี แร่ทอง
หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน
สำนักงานจังหวัดพังงา	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
8. นายสมชาย จันทร์อยู่
หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียน
อำเภอเกาะยาว	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

9. นายสมเดช อินทเชื้อ
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6
สำนักงานจังหวัดพังงา

คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

10. นางสาวภัทรกัญญา ชูวงศ์
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6
สำนักงานจังหวัดพังงา

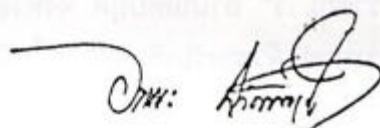
คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานมีหน้าที่ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. จัดหาและบันทึกภาพประกอบ
3. รวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเขียนของบุคคลสำคัญ
4. จัดทำรูปเล่มหนังสือ
5. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2542

(นายอารยะ วิวัฒน์วานิช)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

คำสั่งจังหวัดพังงา
ที่ 558/2543

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเตรียมรับเสด็จฯ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงประกอบ
พิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ในพระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ และ
ทรงเป็นประธานเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ณ วัดราษฎร์อุปถัมภ์
ตำบลบางเหรียง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา
ในวันที่ 25 เมษายน 2543

.....

จังหวัดพังงา ได้ดำเนินการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา และ
ได้นำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานอัญเชิญ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ
พระราชดำเนินทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ และเป็นประธานในพิธี
เปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา และสำนักราชเลขาธิการแจ้งว่าได้นำความ
กราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้วทรงรับเชิญเสด็จฯ ในวันอังคารที่ 26 เมษายน 2543

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเตรียมรับเสด็จฯ เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย และสมพระเกียรติ จึง
แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเตรียมรับเสด็จฯ ดังนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

1.1 นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
1.2 นายอาคม เองฉ้วน	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
1.3 นายพิเชษฐ์ พันธุ์วิชาติกุล	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
1.4 นายบรม ตันเถียร	อดีตสมาชิกวุฒิสภา
1.5 นายวงศ์พันธ์ ณ ตะกั่วทุ่ง	สมาชิกวุฒิสภา
1.6 พลโทณรงค์ เด่นอุดม	แม่ทัพภาคที่ 4
1.7 นายอารยะ วิวัฒน์วานิช	ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท
1.8 นายวิจิต ทัศนากุลกิจ	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดพังงา
1.9 นายสมเลฆ สุวรรณนิมิตร	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดตะกั่วป่า
1.10 พลเรือตรีจ่านงค์ กิตติพิระชล	ผู้บัญชาการฐานทัพเรือพังงา
1.11 นายอนุ สงวนนาม	ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพังงา
1.12 นายปรีชา รักษัคิต	อดีตรองอธิบดีกรมการปกครอง
1.13 นายสมจิตร ประมูลทรัพย์	ประธานสภาจังหวัดพังงา

2. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย

2.1	ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
2.2	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (1)	รองประธานกรรมการ
2.3	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (2)	รองประธานกรรมการ
2.4	ปลัดจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.5	อัยการจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.6	ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.7	ประธานหอการค้าจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.8	หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดพังงา ทุกท่าน	กรรมการ
2.9	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.10	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.11	ผู้อำนวยการศูนย์พลศึกษาและกีฬาจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.12	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพังงา	กรรมการ
2.13	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา	กรรมการ
2.14	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.15	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
2.16	นายอำเภอทุกอำเภอ	กรรมการ
2.17	นายกเทศมนตรี ทุกเทศบาล	กรรมการ
2.18	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ
2.19	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
2.20	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด (1)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
2.21	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
2.22	หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาภายนอกโรงเรียนอำเภอทับปุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
2.23	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการสำนักงานจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. อำนวยการ วางแผนการเตรียมงาน ควบคุมดูแล สั่งการ แก้ไขปัญหา
2. ติดตามผลการดำเนินงานกับฝ่ายต่างๆ
3. ติดต่อประสานกับกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการ กรมราชองครักษ์ และกองงานในพระองค์ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมงานรับเสด็จ
4. จัดขั้นตอนการเตรียมงาน

3. คณะกรรมการฝ่ายปรับปรุงภูมิทัศน์และสถานที่ทั่วไป ประกอบด้วย

3.1	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
3.2	นายอำเภอทับปุด	กรรมการ
3.3	นายอำเภอเมืองพังงา	กรรมการ
3.4	นายอำเภอตะกั่วทุ่ง	กรรมการ

3.5	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพังงา	กรรมการ
3.6	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพังงา	กรรมการ
3.7	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา	กรรมการ
3.8	นายกเทศมนตรีเมืองพังงา	กรรมการ
3.9	นายกเทศมนตรีตำบลโคกกลอย	กรรมการ
3.10	นายกเทศมนตรีตำบลกระโสม	กรรมการ
3.11	นายกเทศมนตรีตำบลทับปุด	กรรมการ
3.12	ประธาน อบต.ทุกตำบลในอำเภอทับปุด, อำเภอตะกั่วทุ่ง	กรรมการ
3.13	ประธาน อบต.ตากแดด, บางเตย, ถ้ำน้ำผุด อำเภอเมือง	กรรมการ
3.14	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

1. วางแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ ประดับตกแต่งบริเวณสองข้างทางเส้นทางเสด็จฯ ถึงพระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ
2. ตกแต่งขุ้มประตูทางเข้าวัดราษฎร์อุปถัมภ์
3. จัดตั้งและตกแต่งเต็นท์ประชาชนรับเสด็จตามความเหมาะสมโดยประสานกับฝ่ายจัดสถานที่
4. ประดับธงชาติ ป้ายทรงพระเจริญ พระบรมฉายาลักษณ์/สาทิสลักษณ์ จัดโต๊ะหมู่บูชา ไว้หน้าอาคารสถานที่ราชการ ตามเส้นทางที่เสด็จผ่านและบริเวณทางแยก

4. คณะกรรมการฝ่ายสถานที่ ประกอบด้วย

4.1	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (1)	ประธานกรรมการ
4.2	ปลัดจังหวัดพังงา	กรรมการ
4.3	นายอำเภอทับปุด	กรรมการ
4.4	ศึกษาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการ
4.5	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพังงา	กรรมการ
4.6	ป่าไม้จังหวัดพังงา	กรรมการ
4.7	แขวงทางภูเก็ท และกระบี่	กรรมการ
4.8	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	กรรมการ
4.9	นายกเทศมนตรีเมืองพังงา	กรรมการ
4.10	นายกเทศมนตรีตำบลทับปุด	กรรมการ
4.11	ประธานบริหาร อบต.ทุกตำบลในอำเภอทับปุด	กรรมการ
4.12	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา	กรรมการ
4.13	โยธาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ
4.14	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดพังงา (1)	กรรมการและเลขานุการ
4.15	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ
4.16	ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนาอำเภอทับปุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. วางผังการจัดสถานที่ในบริเวณวัดทั้งหมด
 2. ประสานกับคณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ กรมโยธาธิการ กองพระราชพิธี กรมราชวงศ์ราชภัฏ เพื่อปรับปรุงตกแต่งสถานที่ภายในบริเวณพิธีฯ ทั้งหมด
 3. จัดหาเต็นท์ ตามจำนวนที่กำหนดใช้ในผัง รวมทั้งเต็นท์ จอดรถพระที่นั่ง
 4. จัดหาเก้าอี้บุวมหาเหล็ก จำนวน 220 ตัว โดยจัดในเต็นท์พลับพลาพิธีสถานที่ประกอบ พิธีบรรพชาบรรพชาปริวาส จำนวน 60 ตัว และในเต็นท์พลับพลาพิธีหน้าห้องสมุด เฉลิมราชกุมารี จำนวน 160 ตัว
 5. จัดหาเก้าอี้ธรรมดา 200 ตัว
 6. ประดับธงทิว ธง สธ.ไม้ดอกไม้ประดับ
 7. จัดหาโต๊ะพร้อมมรรยาผ้าสำหรับวางต้นไม้ที่จะทรงปลูก และโต๊ะวางสิ่งของที่ถวาย
 8. จัดเตรียมห้องสรง และอุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องสรง ทั้งบนพระมหาธาตุเจดีย์ และที่ห้องสมุดฯ
 9. จัดเตรียมพันธุ์ไม้สำหรับทรงปลูกบนพระมหาธาตุเจดีย์ฯ และที่ห้องสมุดฯ พร้อมจัดเจ้าหน้าที่แต่ง ชุดปกติขาว จำนวนจุดละ 2 คน อำนวยความสะดวก
 10. งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสถานที่
 11. จัดเก็บและส่งคืนหน่วยงานให้เรียบร้อย
 12. แขวงทางภูเก็ทและกระบี่ ประสานกับผู้รับเหมาดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเส้นทาง ตลอดจนเครื่องหมายจราจรให้ชัดเจนสวยงาม
 13. จัดเตรียมโต๊ะ เก้าอี้ พร้อมปูผ้าระบาย สำหรับเสวยพระกระยาหาร จำนวน 11 ที่นั่ง และโต๊ะ บริวาร อีก 5 โต๊ะฯ ละ 6 ที่นั่ง และเตรียมเก้าอี้สำรองไว้พอสมควร
- 5. คณะกรรมการฝ่ายถวายความปลอดภัย รักษาความสงบและการจราจร ประกอบด้วย**
5.1 ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
5.2 รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพังงา	รองประธานกรรมการ
5.3 ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอทุกอำเภอในสังกัด	กรรมการ
5.4 รองผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอทุกอำเภอในสังกัด	กรรมการ
5.5 สารวัตรสถานีตำรวจภูธรตำบลทุกแห่งในสังกัด	กรรมการ
5.6 สารวัตรสถานีตำรวจทางหลวง 1 กค.7	กรรมการ
5.7 ผู้บังคับการกองร้อย ดชด.ที่ 425	กรรมการ
5.8 ผู้กำกับการอำนวยการตำรวจภูธรจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ
5.9 รองผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอทับปุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
5.10 รองผู้กำกับการอำนวยการตำรวจภูธรจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ถวายความปลอดภัยร่วมกับกองอำนวยการ
2. จัดการจราจรทั้งเส้นทางที่ขบวนเสด็จฯ ผ่านและบริเวณพิธี
3. จัดรถตำรวจ จัดขบวนเสด็จฯ และรถพระที่นั่ง

6. คณะกรรมการฝ่ายแสงเสียง ประกอบด้วย

6.1	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพังงา	ประธานกรรมการ
6.2	ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพังงา	รองประธานกรรมการ
6.3	ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอทับปุด	กรรมการ
6.4	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพังงา	กรรมการ
6.5	ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพังงา (ทุกฝ่าย)	กรรมการ
6.6	นายชัยวัฒน์ สุพัทธ์	กรรมการ
6.7	นายประพันธ์ ศิริธรรม	กรรมการ
6.8	คณะครู-อาจารย์แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ทุกคน	กรรมการ
6.7	นายประพันธ์ ศิริธรรม	กรรมการ
6.8	คณะครู-อาจารย์แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ทุกคน	กรรมการ
6.9	คณะครู-อาจารย์แผนกช่างไฟฟ้าทุกคน	กรรมการ
6.10	นายไพศาล ทรัพย์เพิ่ม	กรรมการและเลขานุการ
6.11	นายเริงชัย สุขประดิษฐ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดหาอุปกรณ์และติดตั้งระบบไฟฟ้าให้มีกระแสไฟฟ้า และแสงสว่างให้เพียงพอในบริเวณพิธีฯ ทั้งสองจุด
2. จัดเตรียมเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง (มอบการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพังงา)
3. จัดหาอุปกรณ์เครื่องขยายเสียง ไมค์โครโฟน ทั้ง 2 จุด โทรทัศน์วงจรปิด การถ่ายรูปรูป และบันทึกภาพวิดีโอ
4. จัดทำแพคเกจพร้อมอุปกรณ์ ควบคุม ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ เกิดประสิทธิภาพและสมพระเกียรติ

7. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

7.1	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (2)	ประธานกรรมการ
7.2	ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	กรรมการ
7.3	ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอตะกั่วป่า	กรรมการ
7.4	หัวหน้าสถานีวิทยุกระจายเสียง สท.14	กรรมการ
7.5	หัวหน้าสถานีวิทยุกระจายเสียงตำรวจภูธร ภาค 8	กรรมการ
7.6	ประธาน อบต.ทุกตำบลในจังหวัดพังงา	กรรมการ
7.7	สมาชิกชมรมวิทยุสมัครเล่น	กรรมการ
7.8	ผู้แทนผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ITV	กรรมการ
7.9	ผู้แทนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์	กรรมการ
7.10	ผู้แทนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน	กรรมการ
7.11	ผู้แทนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสด	กรรมการ
7.12	ประชาสัมพันธ์จังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์
2. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ บันทึกภาพกิจกรรม
3. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในจังหวัดประดับธงชาติตามอาคาร

8. คณะกรรมการฝ่ายพยาบาล ประกอบด้วย

8.1 นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
8.2 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจังหวัดพังงา	กรรมการ
8.3 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกแห่ง	กรรมการ
8.4 สาธารณสุขอำเภอทับปุด	กรรมการ
8.5 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไปสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดหน่วยพยาบาลบริการผู้มาร่วมพิธี
2. เตรียมแพทย์ พยาบาล และจัดรถพยาบาลฉุกเฉินติดตามขบวนเสด็จฯ และประจำที่วัดราษฎร์อุปถัมภ์
3. จัดเตรียมหมู่เลือด กรุป โอ
4. เตรียมแพทย์ พยาบาล ห้องผ่าตัดฉุกเฉิน ที่โรงพยาบาลพังงา, โรงพยาบาลทับปุด

9. คณะกรรมการฝ่ายปฏิคม ประกอบด้วย

9.1 พัฒนาการจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
9.2 ศึกษาธิการอำเภอทับปุด	รองประธานกรรมการ
9.3 หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอทุกอำเภอ	กรรมการ
9.4 พัฒนาการอำเภอทุกอำเภอ	กรรมการ
9.5 ปลัดอำเภอฝ่ายป้องกันและพัฒนา อำเภอทับปุด	กรรมการ
9.6 หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอทับปุดทุกหน่วย	กรรมการ
9.7 นางสุนีย์ เจริญรัตน์	กรรมการ
9.8 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพังงา	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ต้อนรับผู้มาร่วมงาน และบริการประจำที่นั่งต่างๆ
2. จัดหาที่นั่งรับรอง จัดเตรียมหมายเลขเก้าอี้สำหรับผู้เข้ารับพระราชทานเข็มที่ระลึกพร้อมจัดทำโบว์ติดหมายเลขจำนวน 100 ชิ้น
3. จัดเตรียมความพร้อมผู้เข้ารับพระราชทานเข็มที่ระลึกก่อนพิธีไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง
4. บริการน้ำ เครื่องดื่ม ผ้าเย็นแก่แขกผู้มีเกียรติและผู้มาร่วมงาน
5. จัดเตรียมธงเล็กสำหรับประชาชน

10. คณะกรรมการฝ่ายจัดอาหารและเครื่องดื่ม ประกอบด้วย

10.1 นายไพฑูรย์ กล้ามาศ	ประธานกรรมการ
10.2 นายสมภพ ทองกวม	รองประธานกรรมการ
10.3 นายวิญญู ทองเจิม	รองประธานกรรมการ

10.4	นายสมบุรณ์ ศรีภากร	กรรมการ
10.5	นายประสิทธิ์ อากการ	กรรมการ
10.6	นายโกวิทย์ ชลิกคำ	กรรมการ
10.7	นายวิโรจน์ บันทอง	กรรมการ
10.8	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองทุกหมู่บ้าน ต.บางเหริยง	กรรมการ
10.9	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปราบปรามและป้องกัน ต.บางเหริยง	กรรมการ
10.10	กลุ่มแม่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลบางเหริยง	กรรมการ
10.11	สมาชิกและเจ้าหน้าที่ อบต.บางเหริยงทุกคน	กรรมการ
10.12	ปลัด อบต.บางเหริยง	กรรมการและเลขานุการ
10.13	นายสมเกียรติ มีสิทธิ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
10.14	นายมังกร ถิ่นทับปุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. เตรียมอาหารและเครื่องดื่มบริการเจ้าหน้าที่และผู้ร่วมพิธี
2. ถวายภัตตาหารแก่พระภิกษุสามเณรในงาน

11. คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ ประกอบด้วย

11.1	ศึกษาธิการจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
11.2	ผู้อำนวยการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา	รองประธานกรรมการ
11.3	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดพังงา (2)	รองประธานกรรมการ
11.4	ศึกษาธิการอำเภอทับปุด	กรรมการ
11.5	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทับปุด	กรรมการ
11.6	ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีพังงา	กรรมการ
11.7	ผู้อำนวยการโรงเรียนทับปุดวิทยา	กรรมการ
11.8	หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อ.ทับปุด	กรรมการและเลขานุการ
11.9	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ประสานเจ้าหน้าที่กองพิธีการ
2. จัดดำเนินการและควบคุมกิจกรรมพิธีการให้เป็นไปตามขั้นตอน
3. นิมนต์พระภิกษุสมณศักดิ์ ชั้นพระราชาคณะ ในงานพิธี จำนวน 10 รูป
4. จัดหาวงดุริยางค์ จำนวน 2 วง วงดนตรีไทย จำนวน 1 วง
5. จัดเตรียมผ้าไตร จำนวน 10 ไตร (สีพระราชนิยม)
6. จัดเตรียมคำถวายรายงานในพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และพิธีเปิดห้องสมุด
7. จัดพิธีกรกลางในงาน
8. จัดเตรียมเจ้าหน้าที่สำหรับส่งของที่ถวายพระภิกษุสมณศักดิ์

12. คณะกรรมการฝ่ายเลขานุการ ประกอบด้วย

12.1	ศึกษาธิการจังหวัดพังงา	ประธานกรรมการ
12.2	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพังงา	รองประธานกรรมการ
12.3	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา	กรรมการ
12.4	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดพังงา	กรรมการ
12.5	หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ทุกอำเภอในจังหวัดพังงา	กรรมการ
12.6	หัวหน้าส่วนอำนาจการและประสานราชการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา (1)	กรรมการ
12.7	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดพังงา (1)	กรรมการและเลขานุการ
12.8	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12.9	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานจังหวัดพังงา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานต่างๆ ที่มีชื่อเป็นหน้าที่ของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยเฉพาะ
2. การนัดประชุม การเชิญประชุม การบันทึกการประชุม
3. ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ให้เป็นไปตามขั้นตอนและพิธีการที่กำหนด
4. สำนักงานจังหวัดจัดเตรียมพวงมาลัยขอพระกร จำนวน 2 พวง และเจ้าหน้าที่ 2 คน
(สำหรับนายกเหล่ากาชาด, และคุณนายรองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา)
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน, สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเตรียมพวงมาลัยขอพระกรให้ข้าราชการ
ชั้นผู้ใหญ่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
5. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจัดเตรียมช่างภาพ
ถ่ายภาพผู้ถวายของที่ระลึก หรือผู้เข้ารับพระราชทานของที่ระลึก
(บนพระมหาธาตุเจดีย์) ช่างภาพนิ่ง 2 คน VDO. 1 คน ที่ห้องสมุดช่างภาพนิ่ง 1 คน VDO. 1 คน

13. คณะกรรมการฝ่ายดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของมวลชน ประกอบด้วย

13.1	นายอำเภอทับปุด	ประธานคณะกรรมการ
13.2	หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอทับปุด	กรรมการ
13.3	ปลัดอำเภอ (ฝ่ายป้องกัน) อำเภอทับปุด	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดระเบียบการเข้าเฝ้าของมวลชน
2. ดูแลการถวายสิ่งของหรือเงินของประชาชน

14. คณะกรรมการฝ่ายจัดเตรียมพระกระยาหาร

มอบหมายนายอำเภอทับปุด

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งแต่ละฝ่าย ประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้การปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อันจะส่งผลให้การรับเสด็จฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุและพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และสมพระเกียรติอย่างยิ่ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 11 เดือนเมษายน พ.ศ. 2543

(นายอำนาจ ร่องเงิน)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในการก่อสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี
ตำบลบางเหริยง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

1. พระครูปลัดพิศาล ปุรินทโก
2. อาพณา จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์
3. อาพณา พิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล
4. นายปริญญา นาคฉัตรีย์
5. นายอำนาจ ร่องเงิน
6. นายปรีชา รักษาคิด
7. นายอารยะ วิวัฒน์วานิช
8. พลเอกปานเทพ ภูวนารถนุรักษ์
9. นายบรม ดันเถียร
10. นายวงศ์พันธ์ ณ ตะกั่วทุ่ง
11. นายปกครอง จินดาพล
12. นายวิชิต ทศนานุกุลกิจ
13. พลเรือตรีจำนงค์ กิตติพิรัชล
14. นายพินิจ พิษยกุล
15. นายมานิต วัฒนเสณ
16. นายวุฒิ สิทธิสุราษฎร์
17. นายสมศักดิ์ ดิยะวานิช
18. พลตำรวจตรีณรงค์ เรืองเดช
19. นางสุรีพร วิวัฒน์วานิช
20. นางศุสิพร ร่องเงิน
21. นายอนันต์ บุญรักษ์
22. นายบำรุง ปิยนามวานิช
23. นายสมจิตร ประมูลทรัพย์
24. นายขันตี ศิลปะ
25. พันตำรวจเอกพงศ์ชัย สุชะหุด
26. นางกรรณิการ์ ปิ่นแก้ว
27. นางกัมขันธ์ บุญญกุล
28. นายโกวิทย์ ชลิกคำ
29. นายคณิง คำวอน
30. นายคารม มั่นการ
31. นางสาวจรรยา อภิชัย
32. นายจรัญ พัฒนจร
33. นางจริยา ภู่อมร
34. นางจารุวรรณ สีนานารถ
35. นางจันทร์เพ็ญ อุยานนทรักษ์
36. นายจำรูญ ช่วยบำรุง
37. นางสาวจิราภรณ์ ดีพร้อมพงษ์
38. นางจิราภร รังสรรค์สกฤษดิ์
39. นายจตุดี หินน้อย
40. นายจู้ปัด แซ่เตียว
41. นายเจง สวนรักษา
42. นางแฉล้ม พูลศิริ
43. นายชะเวง สันตะการ
44. นายชัยสิทธิ์ ประหยัดทรัพย์
45. นายเชย เพียรทอง
46. นางสาวโชติกา ไกยสมบุญรณ์
47. นายเชย-เลง-ยวน
48. นายดำ-นางแคล้ว เกษมศรี
49. นางสาวทองวิไล พฤษมาศ
50. นางสาวธนวรรณ เลิศวิระศักดิ์ศิริกุล
51. นายนพรัตน์ จินนาพัฒ
52. นางนวลพรรณ ดันติมาสก์
53. นางนวลออง เดชประสิทธิ์พิบูล
54. นางสาวนัยนา เอกวานิช
55. นางสาวนาถกัลยา วีรวัฒนพร
56. นางนารถ อารีการ
57. นางปีย์น อองคานนท์
58. นางบุญรัตน์ เพียรทอง
59. นายบุญเลิศ ไกยศิริพงษ์
60. นายบุญเลิศ ปานรักษ์
61. นายบุญโฮม ปัญญา
62. นางเบญจมาศ ไกยศิริพงษ์
63. นายประกิจ อภิศักดิ์ศิริกุล
64. นายประจวบ แก้วน้อย
65. นายประจักษ์ อุทยานนทรักษ์
66. นายประสิทธิ์ อาจการ
67. นางปราณี ฟังกิจ
68. นางปรียา วาณิช

69. นายปัญญา เล็กขำ
70. นายพงษ์ไชย มนต์ภาณิวงศ์
71. นายพงษ์นุรักษ์ บุญรักษ์
72. นางพวงเพ็ญ วิริยานันท์
73. นางพันธิพา อัครสุนทรเนตร
74. นางเพชรจินทร์ ปิยกาญจน
75. นางเพ็ญศรี บุญรักษ์
76. นางเพ็ญศรี กุลถกิจ
77. นายไพฑูรย์ กล้ามาศ
78. นายไพบุลย์ ชื่นเจริญ
79. นายไพศาล อภิศักดิ์ศิริกุล
80. นายภาสกร ฝืนอ้าย
81. นายภูผา มะลิเครือ
82. นางมณี ลีนานุนารถ
83. นางมณีรัตน์ คู่พงศ์กร
84. นายมานพน้อย วาณิช
85. นายมานะ สงวนพันธ์
86. นางมารศรี โลहितกาญจน์
87. นายแมน หนูมาศ
88. นายโยธิน ทัดแก้ว
89. นายรอย ทองงาม
90. นางรัตนา วิสุทธิชาติธาดา
91. นายละออง ทองเจิม
92. นางล่าน กุลพันธ์ดีลภ
93. นางวนิดา วิชยานุรักษ์
94. นางวลีพร ทองเพชร
95. นางวันดี ปิยนามวาณิช
96. นางวัลลีย์ ปิยนามวาณิช
97. นายวิชัย ปลอดภัย
98. นายวิจิตร เทียมสิงห์
99. พลตรีวิชัย บัวรอด
100. นายวิชาญ อางการ
101. นายวิญญู ทองเจิม
102. นายวิโรจน์ ปั้นทอง
103. นางแววตา เจียวกัก
104. นายศักดิ์ดา มิตรมณีถาวร
105. นายศิพัฒน์ หลีกภัย
106. นางศิริรัตน์ วิทยาพิเชษฐ์
107. นางสาวศุจินันท์ กาญจน์ธราภรณ์
108. นางสาวศุภรดา ไกรทัศน์
109. นายสน นิกรแท้
110. นายสมใจ กล้ามาศ
111. นายสมนึก คล่องการ
112. นายสมภพ ทองงาม
113. นายสมรภัค อัครสุนทรเนตร
114. นายสมศักดิ์ กล้ามาศ
115. นายสมศักดิ์ คู่พงศ์กร
116. นายล้อม สอนรักษา
117. นายสำราญ คงเดิม
118. นางสาวยิ่งยง สุวินทโรจน์
119. นางสาวหวด เอ่งฉ้วน
120. นายสุขคิด กล้าการ
121. นางสาวสุขศรี จูจินดา
122. นางสาวสุทิวรรณ อัครปริษา
123. นายสุเทพ ชลิกคำ
124. นางสาวสุภาพร ทัวรอบ
125. นายสุเมธ อรุณกมล
126. นายสุวิทย์ แสงขวัญ
127. นายสุวิทย์ นางอมรรัตน์ อัยยาตมวิทยา
128. นายเสนิน เจอะแก้ว
129. นายโสภณ ทองพรหม
130. นางไสว หนูมาศ
131. นายไสว คงคารักษ์
132. เด็กหญิงอภิรพร โกสิริ
133. นายอาคม ทองเจิม
134. นาวาอากาศเอกอารยะ งามประมวญ
135. นายอรัญ จินดาพล
136. นางอุบลรัตน์ ยมนา
137. พันตำรวจโทเอกชัย เผือกมณี
138. นายเอกองค์ องค์กรุพร
139. นางโอภา เจียทองศรี
140. นางโอภาส โภคบุตร
141. นางเฮ็กเฮียง แซ่อึ้ง

**รายนามผู้มีอุปการะคุณ
ในการก่อสร้างห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี**

คุณละออง	ทองเจิม	บริจาคที่ดินในการก่อสร้างห้องสมุดฯ
คุณอมรรัตน์	คุณสุวิทย์ คุณพลิน อภัยตมวิทยา	100,000 บาท
คุณมังกร	ถันทับปุด	60,000 บาท
คุณโอภาส	โกคบุตร	50,000 บาท
คุณจันทร์เพ็ญ	อุทยานนทร์รักษ์	30,000 บาท
คุณเพ็ญศรี	กุลเถลิง	30,000 บาท
คุณแววตา	เจียวก๊ก	30,000 บาท
คุณรัตนา	วิสุทธิชาติธาดา	30,000 บาท
คุณนวลพรรณ	ต้นติมาสน์	30,000 บาท
คุณมาลินี	ฮันพิพัฒน์	30,000 บาท
คุณเพชรจันทร์	ปิยะภาณจนะ	30,000 บาท
คุณจิราภรณ์	ดีพร้อมพงศ์	30,000 บาท
คุณศุภรดา	ไกรทัศน์	30,000 บาท
คุณแจ็กเอี้ยง	แซฮ้าง	30,000 บาท
คุณประกิจ	อภิศักดิ์ศิริกุล	30,000 บาท

คณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึก

ที่ปรึกษา

นายอำนาจ	รองเงิน	ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา
นายอารยะ	วิวัฒน์วานิช	อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา
พระครูปลัดไพศาล	ปริญโทโก	อดีตเจ้าอาวาสวัดราษฎร์อุปถัมภ์

ผู้จัดทำ

นายพินิจ	พิชยกัลป์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา
นายประโยชน์	จันทรโชติ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพังงา
นายนที	ณ ระนอง	อดีตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพังงา
นายสุปิติ	ขุนภักดี	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดพังงา
นายสำราญ	อุบล	ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัดพังงา
นายไพศาล	ภาพนอก	
นายเอนก	นึ่งน้อย	
นายมนตรี	แร่ทอง	
นายสมชาย	จันทรอยู่	
นายสมเดช	อินทเชื้อ	
นางสาวภัทรกันยา	ชวงค์	

ปก/ศิลป์

นายไพศาล	ภาพนอก
----------	--------

พิมพ์ที่ บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด
70 ถนนราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 222-5555, 221-9781 โทรสาร : 221-6433
นายยอดยิ่ง โสภณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. 2543

